

CONSTANTIN MUNTEANU

TOP 10 STATIUNI BALNEARE

EDITURA BALNEARA
2013

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MUNTEANU, CONSTANTIN

Top 10 stațiuni balneare / Constantin Munteanu. – București : Editura Balneară, 2013

Bibliogr.

Index

ISBN 978-606-93550-5-3

913(498):615.327

615.838

Published by

Editura Balneară - <http://bioclima.ro>

E-mail: secretar@bioclima.ro

B-dul Ion Mihalache, 11A, Sector 1, Bucharest, Romania

TOP 10 STAȚIUNI BALNEARE

CUPRINS

INTRODUCERE

1. TECHIRGHIOI
2. BAILE FELIX
3. SOVATA
4. BAILE TUSNAD
5. SLANIC MOLDOVA
6. COVASNA
7. CĂLIMĂNEȘTI -CĂCIULATA
8. BAILE HERCULANE
9. TURDA
10. VATRA DORNEI

BIBLIOGRAFIE

INTRODUCERE

Resursele balneare unice, cum sunt izvoarele termale, izvoarele minerale, nămolurile, mofetele precum și bioclimatul (sedativ de cruțare, excitant solicitant de litoral maritim sau campie, tonic stimulant), sunt utilizate cu succes în domeniul serviciilor medicale balneare prin care este urmărită o acțiune medicală preventivă, de reabilitare și wellness.

România poate dezvolta un turism balnear de calitate, cu cele aproximativ 8.500 de izvoare minerale și termale pe care le deține. Patronatele din Turismul Balnear susțin că România este cea mai bogată țară din Europa din punct de vedere al resursei balneare, deținând circa o treime din izvoarele minerale și termale ale Europei, însă numai 10% din izvoare sunt exploatate, din cauza subfinanțării, a lipsei investitorilor dar și datorită decalajului de abordare a cercetării științifice.

Obiective specifice:

- Prezentarea unor recomandări strategice privind cercetare științifică în balneologie în vederea creșterii vizibilității domeniului balnear și a impactului său socio-economic;
- Înțelegerea rolului activităților de cercetare științifică, inovare organizațională și de servicii, prin analizarea conceptelor, metodelor și instrumentelor adecvate pentru evaluarea și măsurarea acestor categorii de activități și evaluarea impactului lor economic
- Conștientizarea potențialului de dezvoltare a turismului balnear în corelație cu utilizarea avantajelor strategice oferite de cercetarea științifică și fundamentarea caracterului terapeutic al factorilor naturali de cură utilizați pentru tratament, profilaxie și wellness în stațiunile balneare, abordând un sistem de marketing prin care diseminarea rezultatelor științifice aduc un plus de valoare în promovarea serviciilor de turism balnear.

Dintre problemele generale pentru edificarea stațiunilor balneoturistice moderne se enumeră:

- Analizele temeinice pentru stabilirea registrului de factori naturali de cură, rezervele de substanțe minerale utile și nivelul de utilizare al acestora;
- Certificarea potențialului terapeutic al factorilor naturali, prin studii și cercetări complexe de natură să fundamenteze științific eficiența lor terapeutică în diferite afecțiuni;
- Stabilirea profilului și specializărilor optime ale stațiunii ca elemente de bază privind amploarea și structura modernizărilor bazei materiale;
- Conturarea celor mai bune soluții pentru zonarea funcțională și elementele de infrastructură generală și specifică;
- Elaborarea setului de măsuri necesare protecției și conservării mediului - cu prevederi severe pentru ambientul stațiunii.

Pornind de la aceste aspecte, trebuie evidențiat faptul că este necesară o foarte bună studiere a pieței și o prefigurare a tendințelor la

nivelul volumului și structurii cererii precum și cercetările în vederea diversificării utilizării factorilor de cură, asigurându-se astfel creșterea flexibilității produselor balneare.

Stabilirea profilului și statutului funcțional al stațiunilor balneare - turistice reprezintă o acțiune hotărâtoare pentru succesul pe piață al acestei oferte. În timp ce profilul stațiunilor este determinat în funcție de natura factorilor de cură, statutul funcțional - specializarea poate avea o mare flexibilitate temporară circumscrindându-se în anumite limite, cerințelor dominante ale pieței.

Având în vedere tendințele existente pe plan mondial, stabilirea profilului și a statutului funcțional al stațiunilor se va încadra în cele două mari categorii: stațiuni balneare moderne și stațiuni balneare tradiționale/clasice.

În ceea ce privește stațiunile moderne, au la bază noua concepție privind abordarea globală a stării de sănătate, oferind produse care să îmbine/asocieze într-un mod creator curele balneare cu factori terapeutici cu o serie de activități care să asigure refacerea echilibrului fizico-psihic al curanților.

Stațiuni clasice/tradiționale sunt cele în cadrul cărora curele se axează în principal pe tratament și recuperare medicală îmbunătățite care să valorifice bogata tradiție a țării noastre în balneologie în care predominante sunt tratamentele de recuperare și readaptare funcțională realizate în unități medicale strict specializate.

Strategia de dezvoltare a serviciilor de turism balnear va prezenta nivelul de competitivitate a României în cadrul pieței concurențiale a Uniunii Europene, identificând și punând în evidență eventualele nișe de competitivitate și analizând rolul cercetării științifice în dezvoltarea turismului balnear în contextul economiei bazată pe cunoaștere, formulând recomandări asupra factorilor științifici care pot orienta dezvoltarea turismului balnear pe termen scurt și mediu.

Modalitățile de culegere, agregare și interpretare a datelor vor include:

a) vizitarea principalelor 20 de stațiuni balneare, de interes major, stabilite de Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului și urmărirea la fața locului a derularii activităților de turism balnear, a capacității de cercetare a factorilor naturali terapeutici și a corelației dintre acestea;

b) focus-grupul - ca tehnica de cercetare a calitatii, prin care membrii unui grup de persoane format din reprezentanți ai stațiunii balneare și membrii echipei de implementare a proiectului, într-un timp limitat, își exprimă opiniile referitoare la elementele strategiei de dezvoltare a turismului balnear;

c) analiza - constând în identificarea elementelor-cheie ale activităților de turism balnear și examinarea acestora pe parti componente;

d) interviuri cu principalii actori implicați în activitatea de turism balnear: patroni ai bazelor de tratament, concesionari ai resurselor de

factori naturali terapeutici, personal administrativ din cadrul bazelor de tratament și a unităților de cazare, personal medical din bazele de tratament, factori decizionali de la nivel local și central ce gestionează problemele din turismul balnear, pacienți, turiști.

Principalele instrumente utilizate pentru realizarea evaluarea stațiunilor balnear vor fi:

a) programul vizitei de evaluare - cuprinzand etapele si obiectivele misiunii de evaluare;

b) minuta de sedinta - cuprinde aspectele importante discutate în întâlnirile din stațiunile balneare;

c) lista documentelor solicitate - reprezentând înșiruirea documentelor de care evaluatorii au nevoie in timpul procesului de evaluare a potențialului de cercetare și a capacității de dezvoltare a stațiunii;

d) chestionarul administrat pacientilor si turiștilor - ca instrument aplicat individual ce cuprinde un set de intrebari cu raspunsuri inchise, care se aplica numai dupa obtinerea consimtamantului si dupa ce s-au dat toate asigurarile in privinta garantarii confidentialitatii si anonimatului;

e) chestionarul administrat personalului din stațiunea balneară - ca instrument aplicat la nivel individual ce cuprinde un set de intrebari cu raspunsuri inchise, care se aplica numai dupa obtinerea consimtamantului si dupa ce s-au dat toate asigurarile in privinta garantarii confidentialitatii si anonimatului;

f) listele de verificare - ce vor fi utilizate in vederea eficientizarii activitatii evaluatorilor;

g) fisele de identificare si evidentiere a disfunctionalitatilor - privind consemnarea unor stari de fapt constatate cu ocazia vizitei de evaluare;

Procesul de evaluare a unei stațiuni balneare pentru realizarea strategiei de dezvoltare a turismului balnear va avea următoarele etape :

a) selectarea principalelor 20 de stațiuni balneare, de interes major, stabilite de Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului ce urmează a fi vizitate și a căror activitati de turism balnear și de cercetare a factorilor naturali terapeutici vor fi evaluate în cadrul proiectului;

b) identificarea resurselor umane necesare vizitei de evaluare si planificarea vizitelor de evaluare;

c) transmiterea materialelor referitoare la procesul de evaluare si datele vizitelor de evaluare catre societățile de turism din stațiunile balneare selectate;

d) transmiterea fisei de autoevaluare cu minimum 10 de zile calendaristice inainte de data vizitei de evaluare, aceasta reprezentand premisa pentru declansarea vizitei de evaluare in vederea evaluării;

e) constituirea si aprobarea echipei de evaluare in vederea vizitei de lucru in functie de specificul stațiunii balneare,

f) transmiterea de catre Bordul de conducere al proiectului a informatiilor cu privire la componenta echipei de evaluare si la perioada desfasurarii vizitei, spre stiinta societăților de turism din stațiune;

g) analiza fisei de autoevaluare a stațiunii de către echipa de evaluare constituită, stabilirea obiectivelor și detaliilor vizitei și comunicarea acestora în scris societăților de turism din stațiunea balneară și Bordului de conducere al proiectului;

h) vizita propriu-zisă a stațiunii balneare de către echipa de evaluare;

Criterii de evaluare a stațiunilor balneare ;

Pentru evaluarea stațiunilor balneare au fost utilizate 10 criterii de evaluare, pentru care a fost stabilit un coeficient valoric în intervalul 1-10. Cele zece criterii de evaluare luate în considerare sunt :

1. Accesibilitate, infrastructura, patrimoniu public, management urbanistic, implicarea autoritatilor locale: acest criteriu este analizat în teren și evaluat în baza unor argumente obiective, detaliate pentru fiecare stațiune în parte din cele 10 prezentate în top 10;

2. Existența unor structuri de educație și cercetare științifică aflate în legătură cu centre universitare apropiate, prezența unui personal universitar în stațiune, existența unui nucleu de cercetare științifică;

3. Notorietatea externă a stațiunii : identificarea unor elemente ce vizează promovarea stațiunii la nivel internațional, spoturi video în limba engleză, situri web în limba engleză, participarea la targuri internaționale, articole științifice în limba engleză, participarea la evenimente desfășurate la nivel internațional, legături externe, prezența unor tour-operatori internaționali, existența unor investitori externi;

4. Notorietatea internă a stațiunii : identificarea unor elemente moderne de promovare internă a stațiunii balneare, organizarea unor evenimente specifice promovării sectorului balnear , participarea la targuri interne de turism, articole și materiale de promovare în limba română, situri de promovare;

5. Calitatea factorilor naturali de cură utilizați în stațiunea balneară analizată, certificarea Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie, elemente de cercetare științifică a factorilor naturali, diversitatea factorilor naturali utilizați, gradul de prezentare a acestora;

6. Calitatea serviciilor turistice și medicale din cadrul stațiunii balneare analizate, nivelul de calificare a resurselor umane, prezența animatorilor de stațiune;

7. Strategii de dezvoltare a stațiunii identificate prin planuri ale autorităților locale și ale operatorilor din stațiunea balneară analizată;

8. Nivelul investițiilor în baze de tratament și unități de cazare la nivelul stațiunii balneare analizate;

9. Disponibilitate la dialog a factorilor de decizie locali și a investitorilor / operatorilor economici din stațiune;

10. Premii științifice, medalii, mențiuni ale stațiunii în documente ale autorităților centrale, vizibilitate a nivelului de excelență al stațiunii balneare analizate.

Aplicarea obiectivă a criteriilor de evaluare determină obținerea unui clasament, așa cum este prezentat în continuare :

Nr.	Stațiunea Balneară	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	Total
1	Techirghiol	8	9	8	8	8	7	6	5	7	8	74
2	Băile Felix	7	8	8	8	6	8	7	7	7	7	73
3	Sovata	6	4	8	8	8	7	6	7	7	7	68
4	Băile Tușnad	6	3	7	7	7	7	7	7	7	7	65
5	Slănic Moldova	6	6	6	6	7	6	7	7	7	6	64
6	Covasna	5	5	6	6	7	6	6	5	5	6	57
7	Călimănești-Căciulata	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6	56
8	Băile Herculane	5	4	6	6	6	5	5	6	6	6	55
9	Turda	7	4	6	5	5	4	7	5	6	5	54
10	Vatra Dornei	6	2	6	6	5	5	5	5	5	5	50
11	Mangalia	8	4	5	5	5	5	5	4	5	3	49
12	Băile Govora	6	4	5	5	5	5	5	5	5	3	48
13	Băile Olănești	6	4	5	5	5	5	5	5	5	2	47
14	Neptun	8	4	5	5	5	5	4	4	4	2	46
15	Buziaș	7	3	4	5	5	5	5	5	4	2	45
16	Geoagiu Băi	6	3	5	5	4	5	5	5	4	2	44
17	Amara	5	3	4	5	5	4	4	4	5	4	43
18	Lacul Sărat	5	3	4	5	4	4	4	4	5	4	42
19	Praid	5	3	5	4	4	4	4	4	4	4	41
20	Slănic Prahova	5	3	4	4	4	4	4	4	4	4	40
21	Pucioasa	5	3	4	4	4	4	4	4	4	3	39
22	Sângeorgiu de Mureș	5	2	4	4	4	4	4	4	4	3	38
23	Eforie Nord	5	3	4	4	4	4	3	3	4	3	37
24	Bazna	5	2	4	4	4	4	3	3	4	3	36
25	Sângeorz Băi	6	2	4	4	4	4	3	3	3	2	35
26	Ocna Sibiului	5	2	4	4	4	4	3	3	3	2	34
27	Moneasa	5	2	3	5	4	3	3	3	3	2	33
28	Ocna Șugatag	5	2	3	4	4	3	3	3	3	2	32
29	Borsec	5	2	3	4	5	3	2	2	3	2	31
30	Baile 1 Mai	5	2	3	4	3	3	3	2	3	2	30
31	Saturn	4	2	3	4	4	3	2	2	3	2	29
32	Sarata Monteoru	4	2	3	4	3	3	2	2	3	2	28
33	Voineasa	5	2	2	3	3	3	2	2	3	2	27
34	Vața de Jos	4	2	2	3	3	3	2	2	3	2	26

În continuare vor fi prezentate primele 10 stațiuni balneare din clasamentul rezultat în urma aplicării criteriilor de evaluare. În cadrul prezentării fiecărei stațiuni vor fi detaliate argumentele pentru nota atribuită la fiecare criteriu și vor fi justificate astfel elementele notate.

1. TECHIRGHIOI

1. Accesibilitate, infrastructura, patrimoniu public, management urbanistic, implicarea autoritatilor locale

Techirghiol este o stațiune balneara foarte ușor accesibilă, fiind un oraș aflat în extremitatea sud-estică a României, pe malul lacului Techirghiol, la 16 km de Constanța și 3 km de Marea Neagră.

Autostrada A2 București - Constanța, numită și Autostrada Soarelui permite un acces facil către stațiunea Techirghiol, distanța pe autostrada fiind de 220 de km între București și Agigea de unde se parcurg mai departe 3 km pe DN38.

Aeroportul Mihail Kogalniceanu din Constanța și aeroportul Otopeni precum și gara Constanța și Eforie Nord reprezintă un alt avantaj ce susține accesibilitatea către stațiunea Techirghiol.

Din punct de vedere infrastructura, patrimoniu public, management urbanistic și implicarea autorităților locale, pagina web a primăriei din Techirghiol <http://www.primariatechirghiol.ro/> editat în română și engleza, prezintă numeroase proiecte de dezvoltare a patrimoniului public, printre care, spre exemplu : Amenajare turistica a malului lacului Techirghiol, prin care au fost vizate următoarele componente:

- Infrastructura publica, prin reabilitarea strazilor Ecaterina Teodoroiu, care deservește zona turistica a orasului, aflandu-se cele mai multe structuri de primire turistica, respectiv vile turistice, si strada Tataran, una din cele mai importante intrari in statiune;

- Lucrari propriu-zise de amenajare a lacului Techirghiol, constand in amenajarea malului lacului prin pereiere, alimentare cu apa prin racordare la rețeaua urbana, canalizare menajera, extindere rețea LEA si sisteme de iluminat stradal;

- Dezvoltarea unor facilitati pentru turisti precum: plaje amenajate, gradina de recreere, platforma de acces in apa, trepte de acces in zona plajei si in apa, alei pietonale, parcaje, grupuri sanitare, infiintare punct de salvamar si amenajare punct de prim ajutor;

Datele analizate au dus la concluzia ca acest criteriu este cu succes îndeplinit, ca sunt încă lucruri care pot fi și vor fi probabil dezvoltate în viitor, ca autoritățile locale sunt implicate în dezvoltarea turistică a stațiunii Techirghiol. Aceste date au dus la acordarea notei 8 pentru acest criteriu.

2. Existența unor structuri de educație și cercetare științifică aflate în legătură cu centre universitare apropiate, prezența unui personal universitar în stațiune, existența unui nucleu de cercetare științifică;

Sanatoriul Balnear și de Recuperare Techirghiol este o instituție sanitară publică înființată prin decizia 129/1972, în a cărei structură funcționează nucleul de cercetare privind eficiența tratamentelor naturiste cu nămol și apă din lacul Techirghiol înființat prin OMS 605/29.05.2006. De asemenea, Sanatoriul Balnear și de Recuperare Techirghiol este înscris în Registrul Potențialilor Contractor, cu număr de înregistrare sbtr002, iar domeniul de activitate conform clasificării UNESCO este: domeniul 32 științe medicale (3201 științe clinice; 3204.04 reabilitare; 3205.09 reumatologie; 3289 altele-balneologie; 3201.07 geriatrie), având și cod CAEN 8610 asistență medicală, 7219 cercetare științifică.

Sanatoriul Balnear și de Recuperare Techirghiol este implicat în activitatea de cercetare-dezvoltare având ca misiune principală și ca direcții de cercetare realizarea de tehnologii, produse și servicii inovative adresate unor probleme complexe de sănătate și crearea mecanismelor de implementare în bazele de tratament și SPA din stațiunile balneare din țară pentru eficientizarea sistemului de sănătate publică precum și dezvoltarea de terapii medicale cu apă din lac și nămol sapropelic.

În ultimii ani Sanatoriul Balnear și de Recuperare Techirghiol a obținut multiple premii internaționale, dintre care: medalia de aur Eureka 2002, obținută la Salonul de Inventică și Noi Tehnologii de la Bruxelles; medalia de aur și premiul Vladislav Fadeev din Rusia obținută la al 35-lea Salon de Inventică și Noi Tehnologii de la Geneva 2007; medalia de bronz și premiul de elită al Academiei Iraniene obținut la București 2007, în cadrul Salonului Internațional de Inventică, Cercetare Științifică și Noi Tehnologii; medalia de aur pentru succesul activităților SPA, din partea Asociației SPA din Rusia, acordată la Conferința Națională de Neurochirurgie și Neuroreabilitare cu participare internațională, obținută la Mamaia, România în Septembrie 2009; certificatul de merit pentru cel mai bun cercetător în medicină termală, obținut la al 62-lea Congres Științific Internațional al Federației Mondiale de Hidroterapie și Climatoterapie din Yokohama, Japonia, Noiembrie 2009; premiul Federației Mondiale de Hidroterapie și Climatoterapie pentru cel mai bun SPA obținut în Tunisia în Noiembrie 2010; premiul Federației Mondiale de Hidroterapie și Climatoterapie pentru o abordare corectă a tratamentelor naturale obținut în Slovenia în Octombrie 2011, etc.

Sanatoriul Balnear și de Recuperare Techirghiol a fost implicat în 11 proiecte de cercetare științifică, dintre care enumerăm: Cercetări multidisciplinare pentru realizarea de echipamente mecatronice inteligente de maso-chinetoterapie vectorială, proiect nr. 1494, programul 5 inovare 2008, modul 1: Dezvoltare produs-sisteme; Thermal Bath for Ageing Peoples, parteneriat Leonardo da Vinci, nr. LLP-LdV/PAR/2011/RO/125.

Pagina web a Sanatoriului Balnear și de Recuperare Techirghiol prezintă elocvent situația resurselor umane, aratând conexiunea cu Universitatea Ovidius în planul educației universitare, fiind justificata nota 9 acordată.

3. Notorietatea externă a stațiunii : identificarea unor elemente ce vizează promovarea stațiunii la nivel internațional, spoturi video în limba engleza, situri web în limba engleză, participarea la targuri internaționale, articole științifice în limba engleză, participarea la evenimente desfășurate la nivel internațional, legături externe, prezența unor tour-operatori internaționali, existența unor investitori externi;

Criteriul este foarte bine indeplinit, așa cum poate fi observat pe pagina de internet a sanatoriului Techirghiol, editată în limba engleza, franceza, germana, turca, rusa și română, iar cea a primăriei din Techirghiol, editată în engleza și română. Nota 8 este justificată pe deplin.

Sanatoriul Techirghiol și orașul Techirghiol prin autoritățile locale au numeroase conexiuni pe plan internațional cu alte orașe termale, de menționat Montecatini din Italia

În luna februarie 2010 orașul Techirghiol a devenit membru al **Asociației Orașelor Istorice Termale Europene** în scopul creării unei rețele europene a orașelor termale, creșterii atractivității regiunilor în care aceste orașe sunt situate, participării la proiecte de finanțare în parteneriat cu alte orașe - membre ale Asociației.

În vederea derulării de proiecte comune pentru a susține atractivitatea și mediatizarea turistică, orașul Techirghiol s-a înfrățit cu localitățile **Montevago / Italia, Tekirdag / Turcia, Rotterdam / Olanda**.

La nivel internațional putem menționa înfrățirea cu stațiunea Acqui Terme (Italia) în vederea dezvoltării colaborării între comunități, organizațiile publice și de cultură, cât și manifestări comune în domeniile: cultura, învățământ, turism, sport, activități sociale, economie.

De asemenea există disponibilitate din partea Primăriei orașului Techirghiol în vederea aplicării și pentru alte proiecte ce au ca scop crearea unei rețele de orașe SPA bogate în tradiție termală și patrimoniu cultural, în scopul de a valorifica istoria lor și de a proteja patrimoniul termal cultural și artistic. Scopul proiectelor este de a promova orașele termale în calitate de centre culturale la nivel european.

Orașul Techirghiol are de asemenea prezentare video, accesibilă pe youtube : <https://www.youtube.com/watch?v=XlfmX2LxkA8&feature=youtu.be>.

Prezentarea internațională a stațiunii Techirghiol a fost realizată la numeroase targuri internaționale, precum cel din Rusia, dar și la numeroase conferințe sau congrese internaționale, printre care : 36-th Congress of the International Society of Medical Hydrology & Climatology, Sheraton Porto Hotel and Spa, 25-28 June 2008, Porto ; The 61th International Scientific Congress of the World Federation of Hydrotherapy and Climatotherapy, 25th - 29th november 2008, Guangdong (Zhuhai), China ; The 62th International Scientific Congress of the World Federation of Hydrotherapy and Climatotherapy, Yokohama, Japonia, 8th -12th nov

2009 ; 1er Congreso Internacional de Cirugia Raquimedular, Sociedad Cubana de Cirugia Raquimedular, Ciudad de La Habana, Cuba, 30 nov - 5 dec 2009 ; World Hydrotherapy Advanced Forum, April 14-16, 2010 Miaoli, Taiwan ; 37th ISMH World Congress, June 23-26 2010, Paris France și multe altele.

4. Notorietatea internă a stațiunii : identificarea unor elemente moderne de promovare internă a stațiunii balneare, organizarea unor evenimente specifice promovării sectorului balnear , participarea la targuri interne de turism, articole și materiale de promovare în limba română, situri de promovare;

În acest sens, edificator este organizarea anuală a unui eveniment prin care este marcată aniversarea durată de funcționare permanentă a sanatoriului balnear Techirghiol, anul acesta, 2014 fiind marcat prin organizarea unui Simpozion dedicat celor 115 ani de activitate balneară continuă la Techirghiol la care participa numeroase personalități din țară și străinătate. Cu ocazia evenimentelor organizate sunt distribuite materiale de promovare de tipul pliantelor, CD-urilor, mapelor de promovare.

Participarea la targuri interne de turism este de asemenea un element pozitiv pentru notorietatea internă a stațiunii Techirghiol, luat în considerare la acordarea notei 8 pentru acest criteriu.

Remarcăm de asemenea prezența media a stațiunii Techirghiol prin numeroase articole de presă scrisă sau audio-vizual, ca de exemplu pe agerpres ([link](#)) ; Digi24 ([link](#)), ziare.com ([link](#)), cugetliber ([link](#)), ziuconstanta ([link](#)), Radio Romania ([link](#)), Replica online ([link](#)) și multe altele.

Există de asemenea numeroase agenții de turism care au pagini de promovare a stațiunii web, ca de exemplu : direct booking ([link](#)), Mareea ([link](#)) sau SindRomania ([link](#)).

Motorul de căutare google furnizează 644 de mii de rezultate pentru Techirghiol, printre care și numeroase oferte de cazare. De asemenea, căutarea de imagini pe google pentru Techirghiol furnizează o galerie foto semnificativă.

Stațiunea Techirghiol are de asemenea un portal web ce poate fi accesat online : <http://www.techirghiol.com/> cu informații utile actualizate, prezentate în română, engleză și germană, cu numeroase linkuri externe utile.

Toate elementele prezentate justifică nota 8 acordată acestui criteriu. Pot fi îmbunătățite programele de marketing ale stațiunii Techirghiol și acest lucru este avut în vedere de autoritățile locale.

5. Calitatea factorilor naturali de cură utilizați în stațiunea balneară analizată, certificarea Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie, elemente de cercetare științifică a factorilor naturali, diversitatea factorilor naturali utilizați, gradul de prezentare a acestora;

Apa și nămolul lacului Techirghiol, factori terapeutici de mare valoare medicală și științifică, au făcut obiectul a numeroase studii, în cele mai diverse domenii de cercetare. Din punct de vedere istoric este interesant să menționăm numele cercetătorilor care au fost atrași în abordarea problemelor complexe pe care le ridică acest lac și anume: A. Saligny (1893), M. Georgescu (1900), P. Petrescu (1924), P. Bujor (1928), E. Trandafirescu (1935), Eug. Bulavisky (1939) (3).

Situat pe țărmul Mării Negre, între localitățile Techirghiol, Eforie Nord și Eforie Sud, **Lacul Techirghiol** este cel mai întins lac salin din România, cu lungimea de 7.500 m, adâncimea de maximum 9 m și salinitatea de peste 90 g/l. El se deosebeste fundamental de celelalte lacuri prin aspectele sale fizico-geografice cu toate ca geneza este aceeași (liman fluvio-marin) (3).

Lacul Techirghiol este situat la S-SV de orașul Constanța și la 150 m depărtare de Marea Neagră, în climat de stepă marină, caspică pontică. Are o formă neregulată, fiind format dintr-un bazin central din care pornesc trei ramificații: un braț îndreptat spre localitatea Techirghiol de 2 Km lungime, unul îndreptat spre satul Tuzla, de 3 Km lungime, și al treilea îndreptat spre satul Urlichioi de 5 Km lungime (3).

Din punct de vedere al originii, lacul Techirghiol este o fostă lagună a Mării Negre, azi complet separată de aceasta, întreruperea completă a legăturii cu marea fiind de dată relativ recentă. Originea marină a lacului este dovedită printre altele de existența unor cochilii de vietăți marine, care azi nu mai trăiesc în lac în urma concentrației apelor sale, dar care continuă să trăiască în Marea Neagră, ca de exemplu *Mytilus edulis* (3).

Temperatura medie a apei este în general apropiată de cea a aerului. Datorită mineralizării ridicate, temperatura apei lacului Techirghiol poate scădea sub 0°C fără să înghețe.

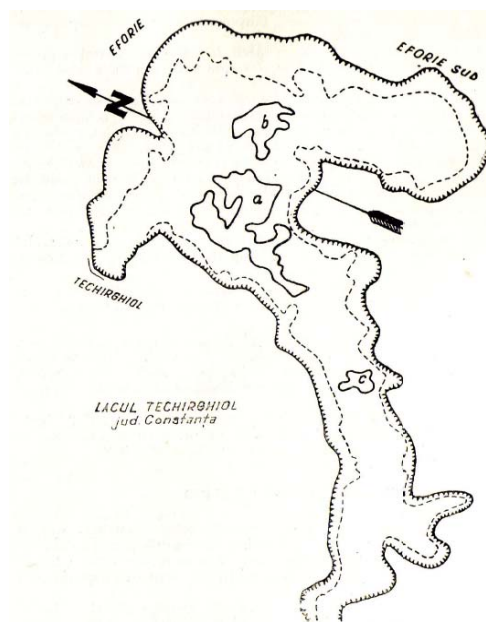
Lacul se află cu 1,5 m sub nivelul Mării Negre, are o adâncime variabilă de la 0,5 m la 5 m, atingând pe alocuri și 9-10 m.

Este aprovizionat cu apele din precipitații, de râurile Techirghiol, Mazurat, Carlichioi și Celmalar și de izvoare provenind din calcarele sarmațiene, izvoare neidentificate cu precizie.

Fauna este constituită din câteva specii de artropode, viermi și protozoare, flora prin câteva specii de alge, iar spre fund predomină bacteriile sulfuroase incolore și colorate (3).

Lucios și onctuos, nămolul din lacul Techirghiol este negru ca pacura și are un miros caracteristic. Poseda proprietăți fizice care îl fac extrem de util în tratamentul diferitelor afecțiuni;

O privire generală asupra compoziției chimice a lacului ne indică o porțiune centrală, cuprinzând stațiunile Techirghiol, Eforie Nord și Eforie Sud, o mineralizare totală practic omogenă, atât pe orizontală, cât și pe verticală (până la adâncimea de 3 m), în jurul valorii de 85,5 g ‰.

Nămolul sedimentat pe fundul lacului are o distribuție neuniformă, fiind grupat în trei insule de dimensiuni diferite. Aceste insule prezintă un nămol stratificat: nămolul terapeutic de culoare neagră, se află deasupra unui nămol cafeniu, care a apărut ca prim depozit atunci când apa lacului a început să se separe de apa Mării Negre și când în urma concentrării apelor, fauna și flora au pierit în mod masiv. În acest strat de nămol apar cochilii de *Mytilus edulis* care stau mărturie originii marine a lacului. Nămolul cafeniu se află la rândul său depozitat peste un strat de marnă cenușie (3).

Din analizele efectuate în decursul timpului, prezentate în continuare sub formă scanată, se observă oscilația valorilor mineralizării și o tendință de concentrare a apei, însă aceste oscilații sunt sezoniere și au legătură cu procesele climatice ale zonei.

Caracteristicile chimice generale ale apei rămân constante, fiind cele ale unei ape clorurate, bromurate, sulfatate-sodice, magneziene.

Elementele dominante marchează și ele valori constante în toată zona centrală a lacului.

Nămolul terapeutic, negru și alifios, se prezintă în ceea ce privește compoziția globală puternic hidratat (71 % apă) bogat în substanțe minerale (23%) și substanță organică (6%). În nămolul uscat, raportul dintre substanța minerală și cea organică este de 3,8 la 1.

TRATAMENTUL CU NAMOL DIN LACUL TECHIRGHIOI

- Trateaza reumatismul cronic, osteoartritele, artrita, dureri ale ligamentelor musculare, suferinte ale incheieturilor, eczeme, psoriazis, boli neuro-dermatice, acnee, dureri de cap, nevralgii, stres, insomnie;

- Curata in profunzime pielea minimalizand aparitia ridurilor, revitalizand complexul la nivelul tesuturilor, eliminand toxinele, indepartand grasimile, reduce aparitia celulitei, purifica, catifeleaza si readuce culoare si stralucire pielii;

- Stimuleaza sistemul imunitar, accelereaza metabolismul, indeparteaza excesul de apa din corp dand senzatia de usurare, reduce oboseala, relaxeaza corpul si mintea, creste senzatia de confort, este tonifiant, amelioreaza durerile provocate de accidentari anterioare, precum și cele provocate de reumatism sau imobilitate musculara (12).

- Tratează suferinta musculo-articulara la bolnavi cu sechele posttraumatice ale membrelor a fost favorabil influentata si in conditii de ambulator, in localitatea de domiciliu a bolnavului, cu preparate saturate din extract natural lichid de namol. S-a observat o actiune antialgica, antiinflamatorie si trofica a acestui preparat.

- Spondilartrita anchilozanta: aplicatiile cu namol s-au dovedit foarte utile in aceasta maladie, precum si in anumite stradii ale poliartritei reumatoidale.

- Impachetarile de namol cald in recuperarea sechelelor dupa poliomiela au o reactivitate pozitiva asupra cvadricepsilor si ischiogambierilor, calitatile fizice si biochimice ale namolului dovedindu-se elemente stimulative ale organismului.

- Procedura tampoanelor vaginale cu namol de Techirghiol este considerata ca deosebit de eficienta, scurtindu-se mult timpul de tratament, normalizindu-se ciclul menstrual, dismenoreea si lucoreea sunt mult diminuate.

- Are efecte curative asupra aparatului genital, s-a observat disparitia infestarii cu tricomonas, normalizarea valorilor pH-ului vaginal. Sunt favorabil influentate formele vechi cu aderente postinflamatorii si chiar formele pseudotumorale.

- Procedurile balneare calde cu apa sarata si aplicatii de namol exercita efecte vagotonizante imediate imprimind organismului o stare vegetativa vagotropa, in functie de intensitatea si durata balneoterapiei.

- Baile foarte diluate cu namol (1 kg/ 300 litri apa) folosite ca unica procedura terapeutica la 300 artrozici virstnici, cu hipertensiune arteriala, au produs scaderi ale tensiunii arteriale chiar din primele 6-7 zile de cura.

CRT. NR.	PHYSICAL CHEMICAL PARAMETERS	VALUES	OBSERVATIONS	
GLOBAL CHEMICAL COMPOSITION (G %)				
1.	Humidity (water)	71,24 g %	Reported in whole humid mud	
2.	Volatile substances	8,4 g %		
3.	Total mineralisation	20,36 g %		
TOTAL =		100,00 g %		
ORGANIC SUBSTANCES (G%)				
1	Total humic substances	0,9551 g %	Reported in whole humid mud	
2	Proteins	1,112 g %		
3	Fats+ waxes+ resins	1,612 g % (ether extract)		
4	cellulose	0,4834 g %		
5	bituminous	3,209 g % (benzene-alcohol extract)		
6	Pectins + carbohydrates	2,213 g % (water extract)		
MINERAL CONTENT (PPM/ G%)				
1	Iron	3448,332 / 0,3449 ppm / g %	Reported in whole dry mud	
2	Calcium	32205,91 / 3,2206 ppm / g %		
3	Sodium	44608,94/ 4,4609 ppm / g %		
4	Kalium	18771,12 / 1,8771 ppm / g %		
5	Manganese	270,022 / 0,027 ppm / g %		
6	Magnesium	39544,64 / 3,9545 ppm / g %		
7	Silicates	/ 13,82 ppm / g %		
INDICATORS OF PELOIDOGENESIS (G%)				
1	Organic carbon (C)	1,313 g %	Reported in whole humid mud	
2	Organic azoth (N)	0,129 g %		
3	Ratio C / N	10,18 g %		
SULFUR COMPOUNDS (G%)				
1	Total H ₂ S from wich	0,1257 g %	Reported in whole humid mud	
2	H ₂ S free	0,0449 g %		
3	H ₂ S linked	0,0808 g %		
GLOBAL PHYSICAL CHARACTERISATION				
1	pH	8,2	determined in whole	
2	Density ρ_{20}	1,283 g/ cm ³	humid mud	
3	Dry substance (DS)	28,73 g %		
4	Changeable basis	47,6 mEq / 100 g mud	Reported in whole humid mud	
5	Spread index of mud Particules' diameter (mm)	mm	Determined in whole dry mud	
		0,315		%
		0,200		0,16
		0,100		0,30
		0,090		1,68
		0,080		0,60
		0,063		3,88
		0,056		19,6
		0,050		7,28
		0,045		5,90
		0,040		40,80
		Less than		9,92
		0,040		9,86

Table 1. Physical-chemical characterisation report on Techirghiol sapropelic mud

6. Calitatea serviciilor turistice și medicale din cadrul stațiunii balneare analizate, nivelul de calificare a resurselor umane, prezența animatorilor de stațiune;

Serviciile medicale din Sanatoriul balnear Techirghiol, așa cum poate fi analizat și pe pagina web prin informațiile adresate pacienților sunt la standarde actuale și de foarte buna calitate.

Internarea pacienților în secțiile de Recuperare (pensionari, salariați, copii, neasigurați) se face după o prealabilă programare obținută fie telefonic, fie prin prezentare la recepție, iar în cea Sanatorială în urma obținerii unui bilet de tratament, eliberat de Casa pensiilor.

După un control medical competent, vi se va întocmi un program terapeutic, o dietă corespunzătoare și eventual vi se vor prescrie *investigații suplimentare*. Toate acestea sunt înscrise pe o fișă individuală de tratament, pe care, la serviciul de *planificarea procedurilor*, vor fi trecute *orele și numărul cabinei de tratament*.

Externarea pacienților se face la sfârșitul celor 12, respectiv 18 zile de tratament. Se eliberează Biletul de externare și o scrisoare medicală pentru medicul Specialist sau de Familie. De asemenea se eliberează copii ale rezultatelor investigațiilor paraclinice efectuate pe parcursul internării, o copie a decontului de cheltuieli și concediul medical. Se recomandă urmărirea pacientului de către medicii de specialitate de Recuperare Medicina Fizică și Balneologie și - în funcție de patologia asociată - Reumatologie, Cardiologie, Medicina Internă, Diabet Zaharat și Boli de Nutriție, din teritoriu. Sunt aduse la cunoștința acestuia, măsurile generale și specifice de prevenire și tratament care trebuie luate în cazul bolii pentru care s-a prezentat la Sanatoriu și se prescrie medicație la externare dacă aceasta este necesară.

Din perspectiva unităților de cazare, situl <http://www.techirghiol.com/> prezintă numai 5 unități de cazare, dintre care nici un hotel, doar vile și pensiuni, mai important : complexul turistic Anina.

De remarcat este faptul că în Techirghiol, Mănăstirea Sf. Maria dispune de 135 locuri de cazare, respectiv 70 de camere duble corespunzător utilizate, Baza de tratament Sf. Pantelimon modernizată între anii 2007-2009 având personal medical adecvat pentru realizarea unui tratament profilactic, curativ sau recuperator.

Calitatea serviciilor turistice este una mai slabă însă la Techirghiol, în comparație cu calitatea serviciilor medicale. Lipsesc cultura turismului pentru întreaga localitate, fapt corelat și cu existența în apropiere a numeroase stațiuni de litoral care acaparează și eclipsează turistic orașul Techirghiol. Din acest motiv, nota acordată acestui criteriu este 7.

Din punct de vedere restaurante, oferta nu este foarte bogată, putem însă menționa, din căutări pe internet: [Pub Techirghiol](#), Restaurant Anina, Restaurant Dorma's.

7. Strategii de dezvoltare a stațiunii identificate prin planuri ale autorităților locale și ale operatorilor din stațiunea balneară analizată;

La capitolul politici și strategii, primăria Techirghiol prezintă o pagină goală. Mai mult, nu a putut fi găsit un document cu valoare strategică pe internet privind dezvoltarea stațiunii sau orașului Techirghiol. De pe siteul primăriei poate fi descărcat însă Planul Urbanistic General [PUG](#) ce face referire și la strategia de dezvoltare.

Din punct de vedere proiecte și fonduri europene atrase, analiza datelor existente pe pagina autorităților locale creează convingerea că localitatea a fost un beneficiar al unor asemenea fonduri. Spre exemplu, proiectul de amenajare a lacului Techirghiol cu o durată de implementare de 20 de luni, în perioada 31.07.2012 - 30.03.2014 și un buget total de 15.295.798,47 lei din care valoarea eligibilă din FEDR este de 11.173.490,35 lei. Valoarea eligibilă nerambursabilă din bugetul național este de 943.385,32 lei, iar co-finanțarea eligibilă a beneficiarului este de 247.283,18 lei.

Primăria orașului Techirghiol a conceput un **Plan de dezvoltare a turismului în zonă**, păstrând însă specificul local, tradițiile și bogăția naturală a stațiunii. Acest plan de dezvoltare cuprinde:

- exploatarea lacului Techirghiol din punct de vedere turistic prin amenajarea unui debarcader cu un vaporeș care să facă curse regulate pe lacul Techirghiol,
- amenajarea unui parc terapeutic în fața Sanatoriului Balnear și de Recuperare Techirghiol, acest parc reprezentând un deosebit loc de agrement, recreere dar și recuperare terapeutică atât pentru localnici cât și pentru turiști.

Datele analizate susțin nota 6 acordată acestui criteriu. O mai bună prezentare a datelor pe pagina web a primăriei Techirghiol ar îmbunătăți nota acordată acestui criteriu. Punerea la dispoziție a unei strategii de dezvoltare a stațiunii Techirghiol ar maximiza evaluarea.

8. Nivelul investițiilor în baze de tratament și unități de cazare la nivelul stațiunii balneare analizate;

Capacitățile reduse de cazare din Techirghiol, lipsa unităților de tip hotel, analiza realităților din teren, justifică nota 5 obținută la acest criteriu.

9. Disponibilitate la dialog a factorilor de decizie locali și a investitorilor / operatorilor economici din stațiune;

Disponibilitatea de dialog a factorilor de decizie locali este ușor de remarcat și bine pusă în valoare de participarea la evenimente interne și internaționale, transparența existentă pe internet, comunicarea permanentă cu mediul științific, cu presa și cu comunitățile similare. Nota 7 este pe deplin justificată de nivelul de interacțiune perceput la nivelul stațiunii Techirghiol.

10. Premii științifice, medalii, mențiuni ale stațiunii în documente ale autorităților centrale, vizibilitate a nivelului de excelență al stațiunii balneare analizate datele sunt prezente pe pagina web a sanatoriului balnear Techirghiol: <http://www.sbtghiol.ro/cercetare.html> Nota 8 acordată reflectă excelența la nivel balnear.

2. Băile Felix

1. Accesibilitate, infrastructura, patrimoniu public, management urbanistic, implicarea autoritatilor locale.

Băile Felix este o localitate, stațiune balneoclimaterică din Județul Bihor, parte a comunei Sînmartin, situată la 6 km de Oradea și 22 km de punctul de trecere a frontierei Borș.

Mai ușor accesibilă pentru cetățenii din Ungaria, stațiunea Băile Felix este mai puțin accesibilă celor din sudul țării, fiind notată absența unei legături de tip autostrada cu principalele orașe ale României. Deși automobilul este cel mai comod și utilizat mijloc de transport, lipsa autostrăzii de legătura între București și Oradea evidențiază infrastructura deficitară

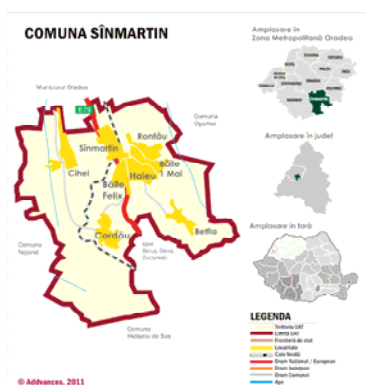
a drumurilor naționale.

Aeroportul Internațional Oradea permite deplasarea rapidă și facilă între București și Oradea, aeroportul fiind însă operat numai de compania Tarom.

Cel mai sigur mijloc de transport este trenul. Din păcate, infrastructura feroviară a României nu înregistrează un salt calitativ prin care să putem aprecia că aceasta cale de transport este valorificată astăzi în concordanță cu potențialul turistic al stațiunilor balneare din diverse colțuri ale țării.

Analiza infrastructurii, patrimoniului public și a managementului urbanistic a fost realizată pe baza datelor prezentate pe pagina web a primăriei comunei Sînmartin: <http://www.sanmartin.ro/> și a datelor prezentate în [Strategia de dezvoltare locală a comunei Sînmartin](#).

În comuna Sînmartin există mai multe monumente incluse în lista monumentelor istorice 2010 realizată de Ministerul Culturii și Cultelor și Institutul Național al Monumentelor Istorice: Cazinoul din Băile 1 Mai (datează de la începutul secolului XX), Biserica de lemn "Sf. Arhangheli" (1785), Ștrandul "Apollo" (1896), Biserica ortodoxă "Nașterea Maicii Domnului" (secolul XIV, modificată în 1857) și Castelul din satul Sînmartin (secolul XVIII).

Conform Primăriei Comunei Sînmartin, la nivel local funcționează un număr de 189 structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică. Capacitatea de cazare există în cadrul acestor unități este de 11.300 locuri.

Spitalul Clinic de Recuperare Medicală Băile Felix este unul dintre cele mai moderne din țară.

Toate aspectele descrise determină și punctarea criteriului cu nota 7.

2. Existența unor structuri de educație și cercetare științifică aflate în legătură cu centre universitare apropiate, prezența unui personal universitar în stațiune, existența unui nucleu de cercetare științifică;

Conform paginii web: <http://www.spitalfelix.ro>, Spitalul Clinic de Recuperare Medicală din stațiunea balneoclimaterică Băile Felix a fost înființat în octombrie 1988, la inițiativa autorităților locale, în colaborare cu Institutul Național de Medicină Fizică, Balneoclimatologie și Recuperare Medicală București.

Spitalul desfășoară activități de asistență medicală, cercetare și educație în domeniul recuperării medicale și organizează anual manifestări științifice cu caracter regional sau național menite să promoveze atât specialitatea de recuperare medicală cât și factorii naturali de cură de care beneficiază stațiunea Băile Felix. Spitalul asigură servicii de reabilitare comprehensivă la diferite nivele (consultații de specialitate, internare, tratament ambulator), oferite de o echipă multidisciplinară, pentru a promova *starea de sănătate, independență funcțională și calitate a vieții* indivizilor cu dizabilități.

Echipa multidisciplinară, condusă de medici specialiști de recuperare și medicină fizică, este formată din asistenți medicali și de balneofizioterapie, kinetoterapeuți, fiziokinetoterapeuți, terapeuți ocupaționali, psihologi, infirmiere, îngrijitoare, educatori, instructori de activitate. Obiectivele activității spitalului sunt *prevenirea, diagnosticarea, tratarea și managementul reabilitării persoanelor cu afecțiuni invalidante și comorbidități*.

În prezent, spitalul (care de altfel este în subordinea directă a Ministerului Sănătății), dispune de un număr corespunzător de personal de specialitate, mai aproape de cerințele și normele europene, fapt care contribuie din plin la asigurarea calității actului medical.

De-a lungul celor peste 20 de ani de activitate ai spitalului, o preocupare permanentă a constituit-o pregătirea profesională continuă a întregului personal, medical și nemedical. Sunt organizate periodic manifestări științifice naționale care au devenit de acum o tradiție (Zilele Medicale Felix și activitățile naționale ale asociației ASPOR). Medicii, kinetoterapeuții și personalul medical mediu participă cu regularitate cu lucrări la congrese naționale și internaționale, reușind astfel să fie la curent cu ultimele noutăți în domeniul recuperării medicale.

În cadrul spitalului își desfășoară activitatea Catedra de Balneofizioterapie și Recuperare Medicală a Facultății de Medicină și Farmacie din Oradea. În secțiile clinice de adulți și copii, se desfășoară și stagiile de pregătire ale studenților și medicilor rezidenți, au loc examene de licență, pentru obținerea specialității de recuperare medicală, concursuri pentru ocuparea de posturi didactice universitare. La toate acestea se adaugă multitudinea de colaborări și parteneriate cu diferite instituții, organizații nonguvernamentale și asociații ale pacienților pentru a facilita accesul la servicii și integrarea optimă a pacienților în mediul fizic și social. Datele analizate au stabilit nota 8 pentru acest criteriu.

3. Notorietatea externă a stațiunii : identificarea unor elemente ce vizează promovarea stațiunii la nivel internațional, spoturi video în limba engleză, situri web în limba engleză, participarea la targuri internaționale, articole științifice în limba engleză, participarea la evenimente desfășurate la nivel internațional, legături externe, prezența unor tour-operatori internaționali, existența unor investitori externi;

Cautarea pe motorul google a stațiunii Băile Felix generează 1.170.000 rezultate, majoritatea provenind de la difeitele unități de cazare din stațiuni, cu pagini web atât în limba română cât și în limbi de circulație internațională.

Afluxul de turiști străini din stațiune, în special din Ungaria și Germania, demonstrează notorietate externă a stațiunii.

Exponentul web pentru Băile Felix este situl <http://www.felixspa.com/ro/>, editat în română, engleză, franceză, germană și în limba ungară. Datele analizate pentru acest criteriu, la care a fost acordată nota 8, subliniază potențialul deosebit al stațiunii Băile Felix și multitudinea de elemente de promovare externă descoperite, inclusiv articole științifice în engleză.

4. Notorietatea internă a stațiunii : identificarea unor elemente moderne de promovare internă a stațiunii balneare, organizarea unor evenimente specifice promovării sectorului balnear , participarea la targuri interne de turism, articole și materiale de promovare în limba română, situri de promovare;

Anual, Spitalul Clinic din Băile Felix organizează reuniuni științifice medicale privind activitatea de recuperare desfășurată în stațiune.

Online, există de asemenea numeroase prezentări video ale stațiunii Băile Felix, printre care : [link1](#), sau [link 2](#).

Unitățile de cazare prezente în stațiunea Băile Felix au de asemenea o prezență online apreciabilă.

Remarcam de asemenea și publicarea unor articole științifice privind potențialul turistic al stațiunii Băile Felix.

Băile Felix reprezintă cu siguranță un brand balnear intern, recunoscut ca atare, motiv pentru care aprecierea noastră la acest criteriu este înaltă, nota acordată fiind 8.

Vă invită la conferința

ZILELE MEDICALE

BĂILE FELIX

Ediția a XV-a, pe tema

Actualități în

reabilitarea medicală

8 - 10 mai 2014

Hotel Termal* Băile Felix**

Informații suplimentare puteți obține la:
0745/593.437 - Dr. Dorina Maria Fărcaș, e-mail: dmfarca@yahoo.com
0740/705.640 - Dr. Felicia Ciocara, e-mail: felicia_ciocara@yahoo.com
www.spitalfelix.ro

5. Calitatea factorilor naturali de cură utilizați în stațiunea balneară analizată, certificarea Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie, elemente de cercetare științifică a factorilor naturali, diversitatea factorilor naturali utilizați, gradul de prezentare a acestora;

Prin HG 1016/2011 publicată în Monitorul Oficial al României nr. 743/24.10.2011, Guvernul României a aprobat Hotărârea privind acordarea statutului de stațiune balneară și balneoclimatică pentru unele localități și areale care dispun de factori naturali de cură, printre care și stațiunea / arealul Băile Felix din structura comunei Sînmartin, având la bază referatul nr. 6799 / 29.06.2011 elaborat de Institutul Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie prin care este certificată calitatea apelor oligominerale hipo și hipertermale și ale bioclimatului sedativ de cruțare al stațiunii.

O importantă resursă naturală de la nivel local sunt apele termale. Acestea au efecte benefice pentru afecțiuni precum: afecțiuni reumatismale inflamatorii, afecțiuni reumatismale degenerative, afecțiuni reumatismale abarticulare, afecțiuni post-traumatice, afecțiuni neurologice periferice, afecțiuni neurologice centrale, afecțiuni ginecologice și afecțiuni asociate.

Putem constata că oferta resurselor balneare din Băile Felix este, comparativ cu alte stațiuni, una mai puțin bogată, lipsită de lacuri salin, sau nămoluri terapeutice, dar foarte bine valorificată în scop balneoturistic. Aceasta constatare a dus la evaluarea criteriului și acordarea notei 6.

6. Calitatea serviciilor turistice și medicale din cadrul stațiunii balneare analizate, nivelul de calificare a resurselor umane, prezența animatorilor de stațiune;

Calitatea serviciilor turistice și medicale este certificată de EROPESPA și TUV Rheinland pentru Hotel International de 4 stele din Băile Felix.

Hotelul Internațional este singura unitate hotelieră din România careia i-a fost acordată sigla EUROPESPA-med, care atestă îndeplinirea standardelor Asociației Europene a Stațiunilor Balneare (ESPA) referitoare la infrastructura generală a terapilor, igienei și securității turiștilor.

Privind global întreaga stațiune Băile Felix, cu numeroase unități de cazare, printre care hoteluri de 4,3 și 2 stele și pensiuni, cu o ofertă de cazare de peste 7000 de locuri, prin existența unui centru medical ce furnizează personal medical bine pregătit, stațiunea Băile Felix primește calificativul 8 la acest criteriu.

7. Strategii de dezvoltare a stațiunii identificate prin planuri ale autorităților locale și ale operatorilor din stațiunea balneară analizată;

Pagina web a Primăriei Comunei Sînmartin <http://www.sanmartin.ro/> pune la dispoziție transparent documente urbanistice și planuri de dezvoltare, inclusiv [Strategia de dezvoltare locală a comunei Sînmartin](#). De asemenea, la nivelul principalului operator economic pe zona de turism balnear din Băile Felix, respective SC Turism Felix SA, putem identifica elemente de [planificare strategică](#).. Nota acordată: 7.

8. Nivelul investițiilor în baze de tratament și unități de cazare la nivelul stațiunii balneare analizate;

Nivelul investițiilor este reflectat prin numărul mare al unităților de cazare, nivelul dotarilor din bazele de tratament, calitatea serviciilor turistice, infrastructura, bazinele de înot și nivelul echipamentelor.

9. Disponibilitate la dialog a factorilor de decizie locali și a investitorilor / operatorilor economici din stațiune;

Dialogul permanent existent la nivelul personalului medical din stațiunea Băile Felix este reflectat și prin participarea constantă a medicilor la Conferințele Naționale de Balneologie organizate de Asociația Română de Balneologie, de legătura cu INRMFB și cu celelalte organizații de profil, precum și cu autoritățile centrale cu competență pe zona balneoturistică.

10. Premii științifice, medalii, menționări ale stațiunii în documente ale autorităților centrale, vizibilitate a nivelului de excelență al stațiunii balneare analizate.

Stațiunea Băile Felix a fost pentru câteva zile, capitala europeană a turismului balnear. Cea de-a XV-a ediție a Congresului Anual al Asociației Europene a Stațiunilor Balneare (ESPA), organizat de ESPA și OPTBR cu sprijinul Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului, a avut loc la Hotel Internațional în 4 - 7 mai 2010, fiind prima ediție a Congresului european ESPA care s-a desfășurat în România.

Cu acest prilej, toată spuma turismului balnear european și-a dat întâlnire în perioada la Baile Felix. Deschiderea oficială a evenimentului a avut loc prin prezentarea invitaților străini din 19 țări europene, care au primit din partea organizatorilor câte un steag și o sticlă cu tradiționala băutură românească, țuica.

Efectele terapeutice ale apelor geotermale din Băile Felix sunt binecunoscute și benefice atât persoanelor bolnave cât și celor cu o stare de sănătate mai bună. De aceea, merită acordată o atenție mai mare tratamentului diferitelor afecțiuni precum și agrementului din această minunată stațiune.

Certificare calității prin sigla EUROPESPA-med, care atestă îndeplinirea standardelor Asociației Europene a Stațiunilor Balneare (ESPA) referitoare la infrastructura generală a terapiilor, igienei și securității turiștilor reprezintă un premiu în sine care crește evaluarea în privința acestui criteriu.

3. Sovata

1. Accesibilitate, infrastructura, patrimoniu public, management urbanistic, implicarea autoritatilor locale

Stațiunea Sovata, situată în Podișul Transilvaniei, la poalele Munților Gurghiu, era cunoscută încă de pe vremea romanilor

pentru exploatarea miniere de sare. În 1578 așezarea a fost atestată documentar sub numele Sovata. Solul bogat în sare a permis formarea unor lacuri sărate, care au constituit baza activității balneare, inițial sub formă empirică, apoi științifică. Primul document care amintește de Sovata ca loc de cură prin efectele terapeutice ale apei sărate datează din anul 1597. În anul 1884 Sovata este declarată oficial stațiune balneară.

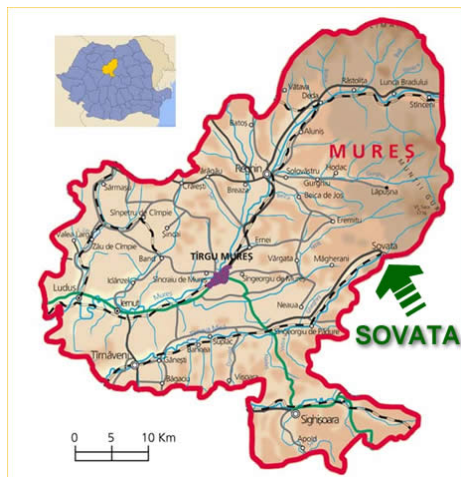
Accesul spre Sovata se poate face:

• Rutier: DN 13 Odorheiu Secuiesc - Tg. Mureș la 51 km de Tg. Mureș;

• Feroviar: Gara Sovata pe linia Mediaș - Praid

• Aerian: aeroportul Tg. Mureș.

Autoritățile locale nu furnizează date pentru o analiză a patrimoniului public local și denotă o implicare minimă în dezvoltarea turistică a stațiunii Sovata. Nota acordată : 6

2. Existența unor structuri de educație și cercetare științifică aflate în legătură cu centre universitare apropiate, prezența unui personal universitar în stațiune, existența unui nucleu de cercetare științifică;

Nu au fost identificate structuri de educație și cercetare științifică la Sovata dar am remarcat pozitiv eforturile în acest sens desfășurate de Dr. Suzana Pretorian, implicarea în proiecte de cercetare, datele științifice colectate privind calitatea factorilor naturali din Sovata, prezentările efectuate în

cadrul diferitelor reuniuni științifice și efortul depus în cadrul celei de a X-a Conferință Națională de Balneologie de la Sovata din anul 2012. Nota 4 este pentru a încuraja astfel de eforturi și de a promova cercetarea științifică la nivelul stațiunii Sovata. Menționăm de asemenea participarea la elaborarea a două proiecte importante de cercetare ale stațiunii pentru obținerea unor fonduri la nivel național pentru calitatea deosebită a nămolului din Lacul Sovata și a climatului stațiunii.

3. Notorietatea externă a stațiunii : identificarea unor elemente ce vizează promovarea stațiunii la nivel internațional, spoturi video în limba engleză, situri web în limba engleză, participarea la targuri internaționale, articole științifice în limba engleză, participarea la evenimente desfășurate la nivel internațional, legături externe, prezența unor tour-operatori internaționali, existența unor investitori externi;

Google furnizează aproximativ 2.260.000 rezultate pentru Sovata.

Se găsesc de asemenea prezenări video ale stațiunii: [link](#)

Prezența la târguri internaționale de turism prin grupul Danubius asigura o vizibilitate și notorietate externă considerabilă, motiv pentru care și aprecierea noastră nu poate fi decât una foarte bună, nota 8.

4. Notorietatea internă a stațiunii : identificarea unor elemente moderne de promovare internă a stațiunii balneare, organizarea unor evenimente specifice promovării sectorului balnear , participarea la targuri interne de turism, articole și materiale de promovare în limba română, situri de promovare;

Din anul 1900, când s-au deschis oficial băile din Sovata de Sus (stațiunea de astăzi) și până în prezent, dezvoltarea stațiunii a fost marcată de două momente hotărâtoare: construirea unui grup hotelier lângă Lacul Ursu (1975-1983), respectiv privatizarea în anul 2001 a trei dintre aceste hoteluri (Sovata, Brădet, Făget) și integrarea acestora în lanțul hotelier european Danubius, cu reprezentare în Ungaria, Cehia, Slovacia, România și Anglia, fapt ce conferă turiștilor garanția de calitate a serviciilor pe care o susține un brand.

Așadar, activitatea turistică a stațiunii s-a desfășurat de la începuturile ei între două coordonate: loisir (recreere- odihnă- întâlniri de afaceri) și tratamente balneare.

Notorietatea internă a stațiunii Sovata este asigurată de numărul mare al unităților de cazare din această stațiune, prezența în oferta a numeroase agenții turistice, istoria îndelungată a stațiunii și a lacului Ursu.

5. Calitatea factorilor naturali de cură utilizați în stațiunea balneară analizată, certificarea Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie, elemente de cercetare științifică a factorilor naturali, diversitatea factorilor naturali utilizați, gradul de prezentare a acestora;

Unicitatea și amploarea fenomenului de heliotermie specific Lacului Ursu (unic în România și, probabil, în Europa), la care se adaugă microclimatul deosebit de favorabil și vegetația abundentă, au creat premisele dezvoltării unei stațiuni balneoclimaterice de clasă internațională. Fiind o zonă de confluență interetnică și culturală, Sovata a constituit locul de întâlnire al unor personalități politice și culturale cu precădere din perioada dintre cele două războaie mondiale (familii regale din România, Anglia, Grecia, mari poeți și muzicieni ai vremii). De asemenea, de stațiunea Sovata se leagă începuturile medicinei balneare românești cu fundamentare științifică, profesorul Marius Sturdza, medicul șef al stațiunii Sovata (1920-1930), a întemeiat prima catedră de Balneologie și Fizioterapie din România, la Cluj (1931).

Factori naturali de cură specifici stațiunii Sovata

Lacul Ursu - balneatie estivală, helioterapie. Lacul Ursu acoperă o albie de strat salin, astfel de la adâncimea de 4 metri în jos concentrația sării atinge 320 g/litru și peste, fiind comparabilă cu cea a Mării Moarte. Cercetările hidrogeologice din ultimii ani* au confirmat că "în stratul de apă cuprins între 0,5 și 3 metri salinitatea crește brusc cu gradienti foarte mari, până la valoarea de 250-300 g/litru, fapt pentru care se numește strat de salt salin". La suprafața lacului există un strat de apă dulce de 10-15 cm, provenit din apa pârâului Auriu și din precipitații, care concentrează razele solare asemenea unei lentile, focalizându-le spre zona de salt salin și, în plus, are rol de izolator termic. În anotimpul cald se ating cele mai ridicate temperaturi: 40°C la 2 metri adâncime în prezent (în 1900, Kalecsinszky măsura 70°C la 2 metri adâncime), cu valori termice descrescând spre suprafață (25°C). Lacul Ursu prezintă o dublă stratificare: salină și termică.

Stratificarea pe verticală a temperaturii apei sărate prin focalizarea și înmagazinarea căldurii solare în zona de salt salin se numește helioterapie.

Lacul Ursu este considerat cel mai mare lac helioteerm din Europa. Beneficiile deosebite pentru sănătate ale apei și nămolului Lacului Ursu au impus reglementări legale de protecție a lacului (Legea nr.5/2000, declarat rezervație naturală prin Ord. 65/ 03.03.1970)

Apa sărată este utilizată ca tratament prin îmbăiere vara în Lacul Ursu sau, la concentrația de 150 g/litru și încălzită, în piscina din hotelul Danubius-Sovata și pentru diferite proceduri (aerosoli, irigații, apă sărată la vană).

În afară de **NaCl**, apa sărată conține cationi (Ca, Mg, K, Fe), anioni (brom, iod, SO₄, HCO₃), precum și material organic în care există hormoni asemănători celor feminini, eliberați de crustaceul Artemia salina

Nămolul sapropelic peloidogen s-a format din microflora și microfauna depusă pe fundul lacului, sub acțiunea unor bacterii sulfuroase și a unor săruri minerale, cu un grad ridicat de hidropexie, adică un conținut mare de apă, de 50-60%. Conținutul anorganic al nămolului este reprezentat în proporție de 95% de **NaCl**, iar cel organic reunește acizi humici, produși de oxidare a substanțelor organice coloidale derivate din proteine și lignină, respectiv hormoni asemănători celor feminini eliberați de Artemia salina: ***estrogen human-like 355 S.U%o, respectiv progesteron human-like 2,5mg%***

Bioclimatul sedativ, de cruțare, de care beneficiază stațiunea, se caracterizează prin valori moderate ale temperaturii aerului, umidității relative, precipitațiilor, presiunii atmosferice, vitezei vântului și duratei de strălucire a soarelui. Astfel organismul nu este obligat la eforturi mari de aclimatizare, dimpotrivă, sistemul nervos și cel endocrin reintră în echilibru, efect deosebit de benefic în caz de insomnie cronică, oboseală cronică, surmenaj, distonie neuro-vegetativă și alte dezechilibre neuro-psiho-endocrine generate de ritmul haotic al vieții cotidiene.

Aerul este curat și lipsit de alergeni deoarece în Sovata nu există poluare industrială, iar vegetația bogată, mai ales în apropierea Lacului Ursu, asigură un *nivel crescut de oxigen și aeroioni negativi*. Toate acestea au efect optim în cazul afecțiunilor respiratorii inclusiv alergice; astfel, persoanele cu alergii respiratorii care vin repetat la Sovata, relatează răirea și scurtarea până aproape de dispariție a perioadelor critice.

Balneația estivală la Lacul Ursu. Este cunoscut faptul că băile în lacurile helioterme reprezintă factorii curativi cei mai puternici ai balneoterapiei. Variabilitatea temperaturii pe verticală oferă protecție circulatorie în partea de sus a corpului (strat de apă răcoros de cca 25°C), în timp ce straturile mai sărate și mai calde de dedesubt (35- 40°C) au efect benefic în afecțiunile ginecologice, dermatologice, endocrine și ale aparatului locomotor. Indicațiile și contraindicațiile de îmbăiere în Lacul Ursu sunt cele prezentate anterior.

Indicații terapeutice - Sovata

1. Afecțiuni ginecologice

- sterilitate primară și secundară, prin:
 - obstrucție/ stenoză tubară; insuficiență secretorie ovariană - disovulație, deficit de fază luteală; endometrioza; boală inflamatorie cronică pelvină; uter hipoplazic; ovare micropolichistice; sindrom aderențial pelvin;
 - pregătirea uterului pentru fertilizare in vitro;
 - infertilitate: avorturi spontane repetate (sub 10 săptămâni vârstă gestațională)
 - inflamații cronice genitale - anexite, metroanexite, salpingite, cervicite, colpita - inclusiv infecții trenante candidozice
 - sindrom premenstrual; tulburări de ciclu menstrual - dismenoree, oligomenoree, amenoree; tulburări de climax
 - stări postoperatorii în sfera genitală (după 3 luni postoperator) - prevenirea formării aderențelor, inclusiv postneosalpingostomie de dezobstrucție tubară

2. Afecțiuni ale aparatului locomotor (în afara acutizărilor)

- reumatism degenerativ: artroze (coxartroză, gonartroză, etc), spondiloze
- reumatism inflamator: spondilita anchilozantă (boala Bechterew), poliartrită reumatoidă, artrită urică - gută, artrită psoriazică,

- tendinite, tenosinovite, periartrită scapulo-humerală, miogeloze, fibromialgie

- deformări ale coloanei vertebrale - scolioze, cifoze, cifoscolioze, hiperlordoză

- prevenirea osteoporozei

- stări posttraumatice (după entorse, luxații, fracturi, rupturi musculare)

- stări postoperatorii (hernie de disc, artroplastii - protezare, etc)

3. Afecțiuni respiratorii (cu excepția TBC/ și în afara acutizărilor)

- infecții și inflamații respiratorii repetate (rino-faringite, sinuzite, traheo-bronșite, viroze respiratorii, pneumonii); tuse persistentă, hiperreactivitate bronșică

- alergii respiratorii: rinită alergică, astm bronșic și predispoziție la astm

- bronșită cronică (inclusiv prin tabagism cronic), fibroză pulmonară

- stare postraumatism toracic (fracturi costale, fractură claviculă, etc)

4. Afecțiuni dermatologice

- psoriazis vulgar, dermatită atopică (mai ales la copil), eczeme cronice

5. Altele

- hemipareze, parapareze, pareze de tip periferic

- scleroză multiplă, scleroză laterală amiotrofică (cu însoțitor)

- distonie neuro-vegetativă, insomnii, oboseală cronică, neurastenii

- hipotiroidie, obezitate

Contraindicații:

- boli în stadiu acut sau subacut, stări febrile și orice boli infecto-contagioase acute (sau cronice acutizate - de ex. TBC)

- leucemii și tumori maligne (tratament balnear se permite numai după minim 5 ani de la îndepărtarea tumorii, control

- anual riguros și consult medical recent ce confirmă lipsa riscului teoretic de recidivă tumorală)

- hemofilie, anemii severe

- infarct miocardic recent, accident vascular cerebral recent, hipertensiune arterială necontrolată medicamentos, insuficiență cardiacă NYHA III/ IV

- tromboflebite, tromboză venoasă profundă

- ulceratii cutanate, boli venerice

- epilepsie, boli psihice majore, toxicomanii

- hipertiroidie (boala Basedow)

- sarcină

Cură reumatologică - Cca 80% din persoanele peste 55 ani au modificări radiologice de **artroză**, dintre care 60% sunt simptomatice, „simt durere”. Cauzele creșterii frecvenței artrozelor în populație sunt sedentarismul, creșterea greutateii corporale, alimentația hiperacidă (proteine și grăsimi animale, dulciuri rafinate). Complicațiile artrozelor sunt depresia, dependența, izolarea socială, riscul crescut de fracturi, oboseala

cronică prin deficit de mișcare, **scăderea calității vieții**. **Recuperarea corectă posttraumatismelor/fracturi** este indispensabilă refacerii funcțiilor musculo-articulare afectate. **Spondilita anchilozantă** beneficiază de ameliorări optime numai prin termoterapie și hidrokinetoterapie.

Apa sărată hiperconcentrată și nămolul sapropelic peloidogen extrase din Lacul Ursu oferă beneficii maxime în toate aceste afecțiuni, cu persistența efectelor pozitive timp de 3-6 luni postcură la Sovata.

Indicații: - reumatism degenerativ: artroze (coxartroză, gonartroză, etc), spondiloze

- reumatism inflamator: spondilita anchilozantă, poliartrită reumatoidă, artrită urică - gută, artrită psoriazică

- tendinite, tenosinovite, periartrită scapulo-humerală, miogeloze, fibromialgie

- deformări ale coloanei vertebrale - scolioze, cifoze, cifoscolioze, hiperlordoză lombară

- prevenirea osteoporozei

- stări posttraumatice (după entorse, luxații, fracturi, rupturi musculare)

- stări postoperatorii (hernie de disc, artroplastii - protezare, etc)

Contraindicații specifice: stadiile acute ale unora dintre afecțiunile sus-menționate

Conținut: consultație medicală, consultații de control după cerere, împachetări cu nămol, masaj terapeutic, hidroterapie, electroterapie, kineto-/hidrokinetoterapie individuală.

Mecanism de acțiune: apa sărată hiperconcentrată și nămolul sapropelic peloidogen extrase din Lacul Ursu, prelucrate termic, au efect de vasodilatație cu îndepărtarea produșilor toxici de stază din țesuturi, scăderea durerii și redorii articulare, iar kinetoterapia în **bazinul cu apă sărată** crește rapid mobilitatea, forța musculară și coordonarea, cu impact psihic pozitiv - pacientul „se vede” capabil să se miște fără durere.

Durată: 1 săptămână, ideal 2-3 săptămâni pentru spondilită anchilozantă și stări posttraumatice

Cură balneară profilactică

Indicații: sedentarism; lucru în mediu umed, rece; disconfort musculo-articular; senzație de tensiune musculară sau anchiloză articulară; tulburări ale circulației periferice; tendință la blocaje articulare dureroase; deformări ale coloanei vertebrale cauzate de poziții incorecte

Conținut: consultație medicală, consultații de control după cerere, împachetări cu nămol, masaj terapeutic, hidroterapie, electroterapie, kineto-/hidrokinetoterapie individuală.

Mecanism de acțiune: apă sărată caldă hiperconcentrată și nămolul sapropelic peloidogen extrase din Lacul Ursu, prelucrate termic, relaxează contracturile musculare cauzate de lucrul în poziții fixe prelungit menținute și îndepărtează disconfortul articular urmare a hiperpresiunilor (de ex. statul în fața calculatorului, condusul mașinii). Efectul musculo-articular este profund și de durată (se menține 3-6 luni postcură la Sovata)

Durată: 1 săptămână

Contraindicații generale:

- boli în stadiu acut sau subacut, stări febrile și orice boli infecto-contagioase acute (sau cronice acutizate)
- leucemii și tumori maligne (tratament balnear se permite numai după minim 5 ani de la îndepărtarea tumorii, control anual riguros și consult medical recent ce confirmă lipsa riscului teoretic de recidivă tumorală)
- hemofilie, anemii severe, tromboflebite, tromboză venoasă profundă, ulceratii cutanate, boli venerice
- infarct miocardic recent, accident vascular cerebral recent, hipertensiune arterială necontrolată
- medicamentos, insuficiență cardiacă NYHA III / IV
- sarcină, hipertiroidie (boala Basedow), epilepsie, boli psihice majore, toxicomanii

Cură balneară ginecologică

Tratamentul sterilității feminine la Sovata:

Nămolul sapropelic peloidogen, apa sărată hiperconcentrată, ambele extrase din **Lacul Ursu**, precum și climatul sedativ al stațiunii Sovata au **acțiune sincronă, pluristructurală, de finețe asupra aparatului genital feminin și a sistemului nervos**, fără efecte secundare în limita contraindicațiilor. Pe o statistică efectuată timp de 10 ani, rata sarcinilor obținute prin tratament Sovata-Lacul Ursu, a fost de 15-20%.

Indicații: - sterilitate primară și secundară (prin: obstrucție tubară; insuficiență secretorie ovariană - disovulație, deficit de fază luteală; boală inflamatorie cronică pelvină (anexite repetate); uter hipoplazic; ovare micropolichistice; sindrom aderențial pelvin; endometrioză, sterilitate de stres

- pregătirea uterului pentru fertilizare in vitro (FIV)
- inflamații cronice genitale - anexite, metroanexite, salpingite, cervicite, colpite - inclusiv infecții trenante candidozice; sindrom premenstrual; tulburări de ciclu menstrual - dismenoree, oligomenoree, amenoree; tulburări de climax; stări postoperatorii în sfera genitală (după 3 luni postoperator) - prevenirea formării aderențelor, inclusiv postneosalpingostomie laparoscopică de dezobstrucție tubară

Contraindicații specifice: ciclu menstrual; chiste ovariene peste 3,5 cm diametru; fibrom uterin peste 2 cm grosime; citologie Papanicolaou / Bethesda la risc (cu valoare mai mare de II, displazie); intervenții chirurgicale în sfera genitală mai recente de 3 luni (conizații, ablație de chist ovarian, laparoscopii); anexită, metroanexită acută (cu febră, antibioterapie) mai recentă de 3 săptămâni.

Conținut: consultație medicală, consultații de control după cerere, irigații cu apă sărată, tampon vaginal cu nămol, împachetare externă cu nămol, electroterapie, băi în apă sărată caldă hiperconcentrată

Mecanism de acțiune: apa sărată caldă hiperconcentrată și nămolul sapropelic peloidogen extrase din **Lacul Ursu**, au un conținut ridicat de

sare și hormoni estrogeni și progesteron human-like (eliberați de crustaceul *Artemia salina*). Prin temperatura înaltă se creează vasodilatație locală, cu absorbție accelerată a sării și hormonilor; sarea scade inflamațiile locale, vindecă leziunile mucoaselor și resoarbe aderențele, iar hormonii, având structură chimică apropiată de a hormonilor estrogen și progesteron umani, sunt receptați de ovare, hipofiză, hipotalamus ca proprii, cu efect de deblocare/stimulare a sintezelor hormonale proprii și echilibrare consecutivă a sintezelor hormonale (crește sinteza ovariană de estrogen și progesteron, cu reglarea ciclurilor menstruale, optimizarea pH-ului vaginal și a ovulației și pregătirea uterului (inclusiv pre FIV) pentru implantarea embrionului, - tratamentul Sovata previne astfel avorturile spontane repetate, inclusiv postFIV, cauzate de incompleta pregătire a uterului prin deficit de estrogen și progesteron. Insuficiența secretorie ovariană, prin deficit de estrogen determină scăderea numărului de receptori de progesteron din uter, astfel încât progesteronul administrat suplimentar din exterior este incapabil să matureze complet uterul, neavând receptori în uter pentru a fi absorbit. Pe de altă parte, creșterea sintezei de progesteron după tratament la Sovata (validată pe cazuri clinice) maturează endometrul și are și efect antiabortiv indirect prin modularea răspunsului imun matern. **Climatul sedativ al stațiunii Sovata**, cu efect de echilibrare neuro-vegetativă, neutralizează efectele stresului cotidian cronic (există conexiuni directe prin fibre nervoase între creier și aparatul genital: stresul perceput de creier provoacă spasme tubare cu blocarea ovulului ovulat și împiedicarea fecundației, respectiv contracții uterine cu eliminarea embrionului recent implantat; cele 20% cazuri de sterilitate fără cauză decelabilă pot fi puse, în marea lor majoritate, pe seama stresului psihic cronic).

Durată: 1 săptămână, ideal 2-3 săptămâni pentru sterilitate/pregătirea uterului pentru fertilizare in vitro

Contraindicații generale:

- boli în stadiu acut sau subacut, stări febrile și orice boli infecto-contagioase acute (sau cronice acutizate)
- leucemii și tumori maligne (tratament balnear se permite numai după minim 5 ani de la îndepărtarea tumorii, control anual riguros și consult medical recent ce confirmă lipsa riscului teoretic de recidivă tumorală)

- hemofilie, anemii severe, tromboflebite, tromboză venoasă profundă, ulceratii cutanate, boli venerice
- infarct miocardic recent, accident vascular cerebral recent, hipertensiune arterială necontrolată
- medicamentos, insuficiență cardiacă NYHA III / IV
- hipertiroidie (boala Basedow), epilepsie, boli psihice majore, toxicomanii

Cură antialergie

În stațiunea Sovata nu există poluare industrială.

Aerul este curat, bogat în aeroioni negativi, cu umiditate și temperatură optime, fără alergeni.

Pădurile și lacurile sărate, climatul sedativ al stațiunii, creează un ambient estetic, relaxant.

Indicații: predispoziția pentru alergii respiratorii sau astm bronșic, rinita cronică alergică, astm bronșic, bronșită cronică, astmatiformă, tuse persistentă după infecții respiratorii (hiperreactivitate bronșică), profilaxia infecțiilor respiratorii, sinuzite, rinite, laringite repetate

Contraindicații specifice: astm cu crize frecvente necontrolate medicamentos, insuficiența respiratorie cronică acutizată, infecții respiratorii

Conținut: consultație medicală, consultații de control după cerere, inhalații, aerosoli, oxigenoterapie, masaj terapeutic, vizite la mina de sare de la Praid (situată la 7 km de Sovata)

Mecanism de acțiune: Aerul bogat în aeroioni negativi, fără alergeni, precum și procedurile inhalatorii cu apă sărată concentrată, înotul în piscine, inclusiv cu apă sărată, îmbunătățesc ventilația pulmonară, oxigenarea țesuturilor, scad hiperreactivitatea bronșică, cresc rezistența organismului la infecții, refac echilibrul neuro-vegetativ și relaxează sistemul nervos (element esențial în stabilizarea evoluției pacienților cu astm bronșic)

Durată: 1 săptămână, ideal 2 săptămâni pentru bronșite cronice, alergii și infecții respiratorii repetate

Cură complexă la Sovata pentru boli respiratorii

Aerul poluat al marilor orașe și sedentarismul conduc la instalarea unei disfuncții respiratorii de la vârste tot mai fragede. Această disfuncție se poate manifesta acut (alergii, astm bronșic) sau cronic (scăderea rezistenței organismului urmată de „răceli” și viroze repetate, respectiv oboseală cronică prin oxigenarea insuficientă a creierului).

„Cura complexă Sovata pentru boli respiratorii” permite diagnosticarea gradului de disfuncție ventilatorie/stabilirea grupei de

alergenii de mediu ce induc alergia individuală. Totodată sunt abordate și deformările coloanei vertebrale (în special la copii), precum și decondiționarea la efort fizic indiferent de vârstă, determinată de sedentarism. Acestea sunt cauzatoare de disfuncție respiratorie, teren propice grevării infecțiilor și

alergiilor. Gimnastica medicală are drept scop final orientarea individului spre practicarea regulată și consecventă a exercițiilor fizice. Procedurile incluse în această cură, destinate aparatului respirator, aparatului locomotor și sistemului neuro-vegetativ, asigură creșterea capacității respiratorii, deprinderea unei respirații eficiente prin corectarea posturii și creșterea rezistenței generale a organismului la infecții și suprasolicitări. La acestea se adaugă efectele benefice ale climatului sedativ și aerului nepoluat, bogat în aeroioni negativi, ai stațiunii Sovata.

Indicații: infecții, inflamații și alergii respiratorii repetate, însoțite de deformări ale cutiei toracice, boli respiratorii profesionale (silicoză, azbestoză, fum, gaze, etc), insuficiență respiratorie pe fondul unor deformări ale cutiei toracice (cifoze, cifoscolioze, spondilită anchilozantă, intervenții chirurgicale toracice, traumatisme toracice- cu fracturi costale, fracturi claviculă), oboseală cronică prin hipooxigenare cauzată de posturi incorecte.

Contraindicații specifice: infecții respiratorii

Observație: Cura respiratorie Sovata se poate începe la 4-6 săptămâni după infecții respiratorii, intervenții chirurgicale toraco-abdominale, traumatisme toracice.

Conținut: consultație pneumologie, consultație fizioterapie, testarea funcțiilor respiratorii prin spirometrie sau peakflowmetrie, testare la alergeni de mediu, aerosoli cu apă sărată concentrată/ulei esențial de puritate înaltă Cozacplant, inhalații la camera cu sare, oxigenoterapie simplă sau forte combinată cu efort fizic, băi plante cu efect antiastmatic și antireumatic, masaj terapeutic, electroterapie, kineto- și hidrokinetoterapie individuală de corectare a deformărilor coloanei vertebrale, gimnastică respiratorie, împachetări cu nămol.

Durată: 1 săptămână, ideal 2 săptămâni pentru spondilită anchilozantă asociată cu bronșită cronică, stări posttraumatisme toracice cu disfuncție respiratorie

Contraindicații generale:

- boli în stadiu acut sau subacut, stări febrile și orice boli infecto-contagioase acute (sau cronice acutizate)
- leucemii și tumori maligne (tratament balnear se permite numai după minim 5 ani de la îndepărtarea tumorii, control anual riguros și consult medical recent ce confirmă lipsa riscului teoretic de recidivă tumorală)
- hemofilie, anemii severe
- infarct miocardic recent, accident vascular cerebral recent, hipertensiune arterială necontrolată medicamentos, insuficiență cardiacă NYHA III / IV
- tromboflebite, tromboză venoasă profundă, ulcerații cutanate, boli venerice
- sarcină, hipertiroidie (boala Basedow), epilepsie, boli psihice majore, toxicomanii

Cură pentru vindecarea psoriazis

În prezent, conform Ghidului European de Dermatologie, nu există medicamente (tablete, perfuzii, unguente) care să vindecă **psoriazisul**, ceea ce se poate obține prin medicamentele amintite este în cel mai bun caz remisiunea de lungă durată, adică ameliorarea fără reapariție a leziunilor pe o perioadă cât mai lungă de timp. Scopul este la exterior „ameliorarea cosmetică”, iar la interior reglarea imunologică, psoriazisul fiind boală autoimună indusă în 90% din cazuri de stres. De obicei, medicamentele mai eficiente (cu impact imunologic) au și efecte secundare mai imprevizibile. Tratamentul Sovata cu **apă sărată și nămol extrase din Lacul Ursu** scad inflamația cutanată, îndepărtează scuamele și palidează eritemul. La acestea se adaugă efectul de scădere a stresului cronic prin reechilibrare neuro-vegetativă datorită climatului sedativ al stațiunii Sovata. Și toate acestea fără efecte secundare (ceaiul Deniplant se poate administra și la gravide), în limita contraindicațiilor specifice și generale menționate.

Dermatita atopică (alergică) extinsă, mai ales la copii, beneficiază în unele cazuri de **vindecare** după doar o săptămână de tratament cu **apă sărată și nămol din Lacu Ursu**.

Indicații: psoriazis cutanat, inclusiv psoriazis palmo-plantar și al pliurilor, artrită psoriazică în afara perioadelor de acutizare (VSH sub 30 mm/h); dermatită atopică..

Contraindicații specifice: eritrodermie psoriazică, artrită psoriazică stadiu acut

Observație: Este recomandat (dar nu obligatoriu) să prezentați la consultație biletul de trimitere de la medicul specialist dermatolog, în care se specifică diagnosticul de psoriazis; dermatită atopică.

Conținut: consultație medicală, consultații de control după cerere, împachetări parțiale sau generale cu nămol, baie cu apă sărată la cadă; electroterapie și kinetoterapie (în caz de artrită psoriazică).

Mecanism de acțiune: Prin conținutul crescut de NaCl , CaCO₃ și substanțe organice (inclusiv estrogen human-like eliberat în apa Lacului Ursu de artropodul *Artemia salina*), apa sărată și nămolul sapropelic peloidogen din Lacul Ursu au asupra tegumentului efect antiinflamator, antialergic, bacteriostatic, emolient, descuamativ, regenerativ. Climatul sedativ al stațiunii Sovata stabilizează sistemul imun prin efect neurovegetativ. Ceaiul Deniplant are în timp efect detoxifiant și, cel mai important: efect de modulare imunologică, adică reface capacitatea de echilibrare imună a organismului.

Durață: 1 săptămână, ideal 2-3 săptămâni pentru psoriazis intens descuamativ, extins

Contraindicații generale:

- boli în stadiu acut sau subacut, stări febrile și orice boli infecto-contagioase acute (sau cronice acutizate)
- leucemii și tumori maligne (tratament balnear se permite numai după minim 5 ani de la îndepărtarea tumorii, control anual riguros și consult medical recent ce confirmă lipsa riscului teoretic de recidivă tumorală)
- hemofilie, anemii severe
- infarct miocardic recent, accident vascular cerebral recent, hipertensiune arterială necontrolată medicamentos, insuficiență cardiacă NYHA III / IV
- tromboflebite, tromboză venoasă profundă, ulcerații cutanate, boli venerice
- sarcină, hipertiroidie (boala Basedow), epilepsie, boli psihice majore, toxicomanii

Cura Antistres la Sovata

Din totalul bolilor, 80% sunt cauzate de stres și de un stil de viață tensionat, cum ar fi bolile cardio-vasculare, bolile autoimune și majoritatea formelor de cancer. Reducerea nivelului de stres și adoptarea unui stil de viață echilibrat sunt esențiale pentru a ne crește șansele de a duce o viață sănătoasă, activă și de durată mai lungă.

În ambientul liniștitor, reconfortant al stațiunii Sovata, folosind o combinație de proceduri relaxante, oferim un program antistres eficient pentru cei care se simt suprasolicitați, surmenați și necesită reîncărcare cu energie.

Permanentizarea stresului se însoțește inițial de tulburări minore, adesea neglijate (cefalee, palpitații, tensiune musculară, iritabilitate, insomnie, scăderea randamentului profesional), apoi apar perturbări ale funcțiilor unor organe (colon iritabil, diskinezie biliară, oscilații ale tensiunii arteriale, alergii), pentru ca, la un moment dat să se instaleze boli fizice și psihice, adesea dramatice (hipertensiune arterială, infarct miocardic,

accident vascular cerebral, boli autoimune, psoriazis, diabet zaharat, astm bronșic, sterilitate feminină și masculină, cancer, depresie)

6. Calitatea serviciilor turistice și medicale din cadrul stațiunii balneare analizate, nivelul de calificare a resurselor umane, prezența animatorilor de stațiune;

După integrarea în lanțul hotelier european Danubius, produsul balnear s-a diversificat în armonie cu trend-urile europene (wellness/ Medical Wellness) și cu noul profil clientelar (conferințe, turism de afaceri). Diversificarea s-a produs în paralel cu controlul riguros al calității produsului balnear (reevaluarea și acreditarea periodică a factorilor naturali de cură de către Institutul Național de Balneoclimatologie - București; controlul integrat al resurselor, serviciilor hoteliere și planificării prospective a activității hoteliere în spirit Medical Wellness de către comisia europeană de acreditare TÜV Rheinland Germania).

Hotelul Danubius-Sovata dispune de o bază de tratament modernă, conformă cu standardele Danubius. Dispunerea pe același nivel a tuturor compartimentelor de tratament conferă un plus de confort clienților; **etajul spa**, ultramodern, situat sub baza de tratament, asigură relaxare, detoxifiere și punere în formă. La acestea se adaugă design-ul elegant, calitatea dotării și a factorilor de cură specifici (apă sărată și nămol sapropelic extrase din Lacul Ursu) și nu în ultimul rând, calitatea personalului (profesionalism, ospitalitate). La **recepția** hotelului primiți informații legate de programarea la consult medical, iar la recepția bazei de tratament se face programarea procedurilor wellness, respectiv terapeutice.

Baza de tratament dispune de 2 bazine cu apă sărată extrasă din Lacul Ursu, două bazine de înot, bazine Kneipp, bazin tip jacuzzi și bazin pentru copii, respectiv **solarium, saune de diferite tipuri (uscate, umede, infra)**

Alte compartimente: **psihoterapie; inhaloterapie** - aerosoli, camere pentru pulverizații cu apă sărată hiperconcentrată; **oxigenoterapie; hidroterapie** - cada fluture pentru hidrokinetoterapie, duș subacval și Stanger, băi galvanice 4 celulare, băi alternante, băi cu CO₂, hidroterapie wellness; **irigații și băi cu apă sărată; nămolterapie** - include secția pentru împachetări, respectiv pentru tratamente ginecologice; **electroterapie** - curenți de joasă frecvență, ultrasunete, unde scurte, magnetoterapie; **masaj** - camere decorate atractiv pentru masaj terapeutic, wellness, respectiv împachetări de înfrumusețare cu produse naturale detoxifiante și hidratante; **beauty center complex; sala fitness** - dotată cu echipamente moderne **gimnastică medicală individuală**- încăperi separate cu echipamente adecvate recuperării medicale.

7. Strategii de dezvoltare a stațiunii identificate prin planuri ale autorităților locale și ale operatorilor din stațiunea balneară analizată;

Pagina web a Primăriei Sovata prezintă o serie de documente legate de managementul stațiunii, mai puțin o Strategie de dezvoltare. Pe de altă parte, există o strategie de dezvoltare a operatorilor de turism din stațiune, în mod special putem menționa Grupul Danubius. Nota acordată: 6.

8. Nivelul investițiilor în baze de tratament și unități de cazare la nivelul stațiunii balneare analizate;

Nivelul investițiilor din stațiunea Sovata este unul ridicat, așa cum reiese și din materiale de presă: [link](#). Nota 7 este justificată.

9. Disponibilitate la dialog a factorilor de decizie locali și a investitorilor / operatorilor economici din stațiune;

Menționăm organizarea în anul 2012 a celei de a X-a [Conferințe Naționale de Balneologie](#) la Sovata, ocazie cu care a fost direct verificată disponibilitatea la dialog.

10. Premii științifice, medalii, menționări ale stațiunii în documente ale autorităților centrale, vizibilitate a nivelului de excelență al stațiunii balneare analizate : numărul de turiști, menționarea în toate analizele și documentele autorităților centrale, prezența la târguri internaționale sunt argumente ale excelenței în stațiunea Sovata.

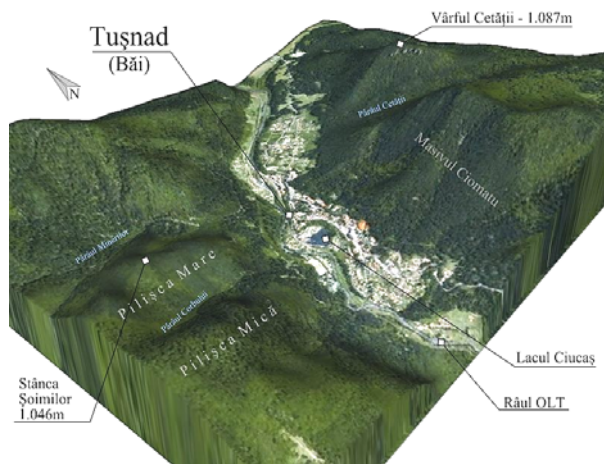

4. Băile Tușnad

1. Accesibilitate, infrastructura, patrimoniu public, management urbanistic, implicarea autoritatilor locale;

Situare geografica: Localitate situata in partea central-estica a Romaniei (Judetul Harghita), pe raul Olt, in partea sudica extrema a Depresiunii Ciucului, altitudine 656m, 32 km sud de Miercurea Ciuc. Cheile Tusnad-Malnas ale Oltului, aerul puternic ozonat, linistea, confortul si tratamentul cu ape minerale au facut din Baile Tusnad o statiune minunata si un loc ideal de petrecere a vacantei in orice anotimp. Localitatea are o clima subalpina, de depresiune montana, cu veri racoroase (temperatura medie in iulie este de 17,5°C) si ierni reci (temperatura medie in ianuarie este de -7°C). Regim pluvionar moderat (intre 600 si 700 mmm anual). Muntii asigura un scut protector impotriva vanturilor.

CAI DE ACCES

Rutier: Braşov - Sf. Gheorghe - Băile Tuşnad - Miercurea Ciuc DN 12 la 67 Km de Braşov, 37 km de Sf. Gheorghe, 32 km de Miercurea Ciuc; Bacău - Comăneşti - Miercurea Ciuc DN 12A.

Feroviar: Magistrala Bucureşti - Braşov - Sf. Gheorghe - Băile Tuşnad - Ciceu - Deda - Baia Mare, staţia Băile Tuşnad.

Istoric

Efectul terapeutic al apelor termale din staţiunea balneoclimaterică Baile Tusnad a atras atenţia publicului pentru prima oară în anul 1842 după vindecarea miraculoasă a unui fiu de cioban. Societatea pe acţiuni în vederea exploatarei staţiunii a fost constituită în 1845.

În urma revoluţiei din 1849, staţiunea Baile Tusnad a fost distrusă şi reconstruită în 1852.

Baile Tusnad şi-a asumat numele de-abia în anul 1861 şi a fost decalrat oras în anul 1968. Primele dovezi scrise despre apele termale ale Băilor Tusnad apar în secolul XVIII în care se menţionează existenţa izvoarelor cu ape minerale cu efect terapeutic.

În anul 1866, chimistul Dietrich H. Gustaw face prima analiză a apelor termale a celor opt izvoare principale din staţiunea balneară Baile Tusnad. Îmbutelierea apei din izvorul principal începe în acelaşi an. Urmează construcţia strandului mezotermal pe apa izvorului principal.

În 1875, specialistul balneolog dr. Lengyel Gyula prezintă istoricul şi valorile balneo-climaterice ale staţiunii balneare Baile Tusnad la conferinţa naţională a medicilor naturalişti maghiari. Acest eveniment a fost unul de importanţă deosebită pentru Baile Tusnad. Epoca de aur a staţiunii începe cu anul 1880. Sub tutela Institutului Balnear Stefania, o instituţie balneară importantă din acea vreme, staţiunea este dotată cu patru piscine acoperite, patru băi reci, personal specializat şi 14 vane de portelan.

Băile Tusnad

Prima policlinica balneara apare intre anii 1896-1897, dar care a fost distrusa in anul 1913 intr-un incendiu. Primul razboi mondial a adus sfarsitul perioadei de aur a Statiunii Baile Tusnad, care era conosciuta in acel moment ca Perla Transilvaniei.

La finele primului razboi mondial, statiunea balneoclimaterica si-a inceput revenirea, ca pana in 1927 sa fie recunoscuta pe plan international ca statiune balneo-climaterica de prim rang.

In anul 1973 se formeaza prima Intreprindere Balneara cu sediul mutat in 1985 la Miercurea Ciuc. In acesi perioada este introdus curentul electric, se construiesc canalizarea si reseaua de apa potabila. Strandul termal din Baile Tusnad a fost creat in urma unor forari la adancime de 1100 metri unde s-a gasit apa teramala de 63 grade Celsius.

Din anul 1995, statiunea balneo-climaterica Baile Tusnad redevine centru de conferinte international si efortul pentru ridicarea Bailor Tusnad la Gloria de odinioara contiuna pana in prezent.

OBIECTIVE TURISTICE BAILE TUSNAD.

- Cheile Bicazului este unul dintre cele mai cunoscute locatii turistice din Romania.
- Stanca Soimilor ,o formatiune de andezit ofera privelisti spre defileul Oltului, si varfurile montane ale zonei si este casa ruinelor cetatii Stanca Soimilor.
- Lacul Sfanta Ana, este un lac de origine vulcanica situat la 950 metri inaltime si la 25 km de statiunea balneara Baile Tusnad ;
- Tinovul Mohos este o rezervatie naturala situat langa lacul Sfanta Ana si adaposteste specii rare de plante.
- Odorheiul Secuiesc este o cetate medievala din secolul XVI
- Manastirea ortodoxa "Sfantul Proroc Ilie" din Toplita, manastire construita in anul 1847
- "Movila Tatarilor" si castelul Contelui Lazar din Lazarea
- Biserica franciscana baroc din Sumuleu detine una dintre cele mai mari instalatii de orga din Ardeal.

2. Existența unor structuri de educație și cercetare științifică aflate în legătură cu centre universitare apropiate, prezența unui personal universitar în stațiune, existența unui nucleu de cercetare științifică; - nu au fost identificate structuri instituționale interesate de activitatea educațional-științifică în conexiune cu factori naturali terapeutici, fiind astfel justificat calificativul 3 obținut.

3. Notorietatea externă a stațiunii : identificarea unor elemente ce vizează promovarea stațiunii la nivel internațional, spoturi video în limba engleză, situri web în limba engleză, participarea la targuri internaționale, articole științifice în limba engleză, participarea la evenimente desfășurate la nivel internațional, legaturi externe, prezența unor tour-operatori

intarntionali, existența unor investitori externi - este justificata nota 7 prin fluxul extern.

4. Notorietatea internă a stațiunii: identificarea unor elemente moderne de promovare internă a stațiunii balneare, organizarea unor evenimente specifice promovării sectorului balnear, participarea la targuri interne de turism, articole și materiale de promovare în limba română, situri de promovare - nota 7 justificata prin sondaje de opinie, prezența media [link](#).

5. Calitatea factorilor naturali de cură utilizați în stațiunea balneară analizată, certificarea Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie, elemente de cercetare științifică a factorilor naturali, diversitatea factorilor naturali utilizați, gradul de prezentare a acestora;

Factori naturali terapeutici: Statiune cu sezon permanent, cu numeroase izvoare de ape minerale (cunoscute inca de la inceputul secolului al XIX-lea, dar inaugurata abia in anul 1860): ape minerale bicarbonatate, carbonatate, clorate, sodice, magneziene, feruginoase, calcice si ape mezotermale folosite intr-un bazin in aer liber.

CLIMA. Înconjurată de brazi seculari, statiunea beneficiază de aer curat, ozonizat, bogat în aerosoli si ioni negativi si de un climat subalpin. Temperatura medie anuală este de 8 °C (iulie 17,5 °C, ianuarie -7 °C) si ierni reci, nebulozitate redusă.

Indicatii terapeutice: Statiunea este recomandata pentru tratamentul bolilor sistemului nervos central (nevroza astenica, stari astenice secundare, stres fizic si intelectual), al bolilor cardiovasculare (infarct miocardic, hipertensiune, arteriopatie periferica, stari postflebite, varice), al bolilor sistemului urinar (litiaza renala, inflamatii) si al unor boli inrudite (boli digestive, endocrine, ginecologice etc.).

Posibilitati moderne de tratament: bai cu ape minerale carbonatate, bai galvanice, impachetari cu parafine, instalatii pentru electroterapie, sali de gimnastica, mofete (emanatii naturale de bioxid de carbon) cu incaperi pentru inhalatii de bioxid de carbon.

Statiunea Balneoclimaterica Baile Tusnad beneficiaza de o gama larga de factori terapeutici care au dus la formarea unuia dintre cele mai populare zone de recuperare atat fizica cat si psihica din Romania. Printre acesti factori terapeutici puteti gasi ape minerale cu diferite compozitii chimice, (clorurate, sodice, bicarbonatate, mofete), instalatii cu aerosoli si inhalatii, electroterapie, masajuri terapeutice, hidroterapie si nu in ultimul rand, un bioclimat tonifiant de tip subalpin cu aer puternic ozonizat.

La statiunea balnerara Baile Tusnad se pot trata afectiuni cardiovasculare, afectiuni asociate sau nevroze astenice. Este contraindicata tratarea afectiunilor tumorale, reumatismale, tiroidite sau insuficiente cardiac. Printre tratamentele puse la dispozitie in Baile Tusnad, se pot gasi: instalatii cu bai minerale si carbogazoase, bazin cu apa termala in aer liber, bazin cu apa mineral mezotermala, instalatii cu aerosolo si inhalatii, masaj medical si sala de gimnastica medicala.

Statiunea cu diverse izvoare de ape minerale, mezotermale si mofete este recomandat pentru tratamentul bolilor cardio vasculare, urinare si a sistemului nervos. Exista 44 izvoare naturale si foraje din care in prezent sunt utilizate 6 izvoare naturale, din care patru (Izv. Stanescu, Apor, Ileana si Mikes) pentru cura externa. Prin cura interna se pot trata afectiuni digestive, gastrite hipoacide, precum si hepato-colecistite cronice, boli metabolice si neuro endocrine.

Prin cura externa baile sunt recomandate in afectiuni cardiovasculare, tulburari circulare, reumatice si nevroza astenica sau de suprasolicitare, bolile ale aparatului locomotor.

Statiunea dispune de baza de tratament, unde se efectueaza bai carbogazoase calde, aplicatii cu parafina, hidroterapii si fizioterapii, gimnastica medicala, electroterapie. Complexul este dotat cu 40 de vane si poate cura 800 de pacienti pe zi. Bazinul in aer liber este alimentat de apele Izvorului Bailor.

Apele minerale, captate din surse naturale, gazele vindecătoare, considerate rarități ale naturii chiar și în Europa, lacurile sărate, nămolurile și turbele terapeutice, factorii climatici și plantele medicinale rare îi conferă Tușnadului statutul unei stațiuni balneare de excepție.

Stâncile de origine vulcanică din munții Harghitei se compun din andezite, iar depunerile de calcar au apărut datorită efectelor diferitelor ape minerale. Așa se explică și compoziția diversă a apelor.

Formațiunile vulcanice proprii Tușnadului au avut un rol însemnat în evoluția stațiunii balneare. Emanatiile de acid carbonic, cele peste 48 de

izvoare de apă minerală, cu temperaturi cuprinse între 18 și 24 de grade Celsius, pot fi folosite în cure interne și externe.

Cea mai mică stațiune balneoclimaterică din România este renumită pentru peisajele sale unice și pentru izvoarele vindecătoare. Tușnadul a fost locul de care, în urmă cu un secol, era atrasă elita Europei

Împrejurimile Băilor Tușnad adăpostesc cel mai curat lac din lume, singura plantă carnivoră din țară și cea mai mare mofetă de pe glob.

Munții Harghitei și Bodoc adăpostesc Băile Tușnad, cea mai mică stațiune balneară din țară. "Perla Transilvaniei" sau "Mica Elveție" era vestită prin mofetele sale, gaze vindecătoare care străbat crăpăturile pământului.

Din munții de origine vulcanică, prin care numai apele Oltului reușesc să se strecoare, țâșnesc izvoare naturale, care au început să fie exploatate în 1860, iar clima subalpină și peisajele unice întâlnite aici îi destind și îi încântă pe turiștii veniți de la sute sau chiar mii de kilometri depărtare.

Dinspre orașul Sfântu Gheorghe, începând din localitatea Bixad, drumul spre locul în care legenda spune că a fost vindecat prin miracolul apelor un fiu de cioban, se ascunde printre păduri de brazi și duce spre vilele, odinioară cochete, multe dintre ele construite încă din secolul al XIX-lea.

Despre apele minerale din zona Tusnadului exista dovezi scrise inca din secolul al XVIII-lea, in care se mentioneaza existenta unor izvoare de ape minerale cu efecte curative folosite de catre localnicii satelor din apropiere

Monumente ale naturii, dispărute

La 650 de metri altitudine, aerul curat șterge curând orice urmă de oboseală. Băile Tușnad, orașel răsfirat de-o parte și de alta a Oltului, învolburat de crengi uscate și de gunoaie, au fost atestate documentar în limba română în 1861, iar din 1880 începe epoca de aur a acestei stațiuni.

În 1890 este înființat institutul balnear Ștefania, celebru, la vremea aceea, în lumea întreagă, dotat cu piscine acoperite, cu vane de porțelan și cu personal specializat în medicina balneară.

În 1980, odată cu devierea Oltului, au fost distruse multe dintre frumusețile acestor locuri. Formațiunea stâncoasă Likasko, declarată monument al naturii, nu mai există, iar din 1989 au fost lăsate în paragină atât vilele vechi ce adăposteau turiștii, cât și izvoarele termale.

Apa minerală care se îmbuteliază la Tușnad traversează straturi de calcar ce sunt protejate de un strat impermeabil de lavă vulcanică. Procesul natural de filtrare și de îmbogățire cu minerale durează de mii de ani. Tratarea apei minerale "Tușnad" se rezumă la îndepărtarea conținutului de fier și se face într-o stație ultramodernă.

Apele minerale, captate din surse naturale, gazele mofetice, considerate rarități ale naturii chiar și în Europa, lacurile sărate, nămolurile și turbele terapeutice, factorii climatici și plantele medicinale rare îi conferă Tușnadului statutul unei stațiuni balneare de excepție.

Stâncile de origine vulcanică din munții Harghitei se compun din andezite, iar depunerile de calcar au apărut datorită efectelor diferitelor ape minerale. Așa se explică și compoziția diversă a apelor.

Formațiunile vulcanice proprii Tușnadului au avut un rol însemnat în evoluția stațiunii balneare. Emanatiile de acid carbonic, mofetele, cele peste 48 de izvoare de apă minerală, cu temperaturi cuprinse între 18 - 24 grade Celsius, pot fi folosite în cure interne și externe.

Stânca Șoimilor - Orice turist care ajunge în Tușnad își dorește să cucerească Stânca Șoimilor, care, de la o înălțime de 824 de metri, oferă o priveliște rară asupra întregului defileu al Oltului. Potecile spre stâncă pornesc din stațiunea Băile Tușnad, sunt marcate pentru turiști cu "triunghi roșu" și duc destul de anevoios spre vârful de andezit, pe care este ridicată o cruce din lemn.

Singura plantă carnivoră din România - "Roua Cerului" este singura plantă carnivoră din România și înflorește foarte rar la Tinovul Mohoș, în cel mai sudic punct de vegetație de pe glob. "Roua Cerului" se află în acest loc, care este habitatul său natural, de 12.000 de ani și se hrănește cu insecte de 20 de ori mai mari decât ea.

Își ademenește victimele cu tentaculele aflate pe marginea celor două petale, pe care strălucesc picături de sevă otrăvitoare. Le învăluie și apoi le dizolvă până când din ele nu mai rămâne decât scheletul format din chitină. Speciile de plante și de insecte ce trăiesc în Tinovul au primit din partea Uniunii Europene titlul de unicat.

Roua cerului (*Drosera rotundifolia*) / Lacul Sfanta Ana

Sfânta Ana, cel mai curat lac din lume

Unic în Europa Centrală, Lacul Sfânta Ana se află la 28 de kilometri de Băile Tușnad și la o altitudine de 946 de metri.

S-a format într-un crater vulcanic stins, care s-a păstrat intact în masivul Puciosu, din munții Ciumatu Mare, locul celei mai recente erupții vulcanice din Carpați, ce a avut loc în urmă cu aproximativ 42.000 de ani.

Asemănător paletelor unui pictor, lacul își adună apele numai din precipitații, neavând izvoare. Apa lacului, din lipsa sărurilor minerale, nu este potabilă și este lipsită de oxigen. Legat de Băile Tușnad prin poteci, lacul, declarat rezervație naturală, este ascuns privirilor, misterios și plin de legende.

Specialiștii spun că puritatea apei Lacului Sfânta Ana este apropiată de cea a apei distilate, având cantități infime de minerale. Turiștii care ajung în preajma lacului nu au nevoie de prognozele meteorologilor pentru a afla starea vremii. Ei au la îndemână o metodă empirică, dar exactă, oferită de muntele vulcanic, ce are două fisuri ce prevestesc timpul probabil.

Tinovul Mohoș, rezervație naturală

Dacă emanațiile din fisuri pișcă la nas, e semn că se va porni furtuna, iar dacă acestea nu se simt, drumeții pot fi siguri că vremea va fi frumoasă.

Explicația științifică a fenomenului constă în faptul că în munte are loc încă o activitate postvulcanică, sensibilă la schimbările de presiune atmosferică. Când presiunea scade, gazele din interior urcă la suprafață și inundă fisurile cu un miros înțepător.

Rezervația naturală Tinovul Mohoș se află în craterul vecin cu cel al Lacului Sfânta Ana și adăpostește specii de plante rare.

În Tinovul Mohoș se găsesc peste 20 de varietăți de mușchi, iar pinul pitic seamănă uimitor cu bonsaiul japonez. Stratul de turbă din Tinov, cu o grosime de peste zece metri, este considerat cel mai gros din Europa și se află într-o continuă creștere.

Cea mai mare mofetă din lume

Calitățile terapeutice ale numeroaselor izvoare minerale și ale mofetelor din Balvanyoš, stațiune balneoclimaterică din apropierea Tușnadului, aflată la o altitudine de 950 de metri pe versantul sudic al munților Bodoc, sunt vestite.

Peștera Pucioasa este considerată cea mai mare mofetă naturală din lume. Pereții peșterii sunt acoperiți cu picături care conțin sulf și care se folosesc în afecțiunile oftalmologice. O altă curiozitate a naturii aflată în stațiunea balneoclimaterică Balvanyoš este Buffago, o mlaștină ce se întinde pe un hectar și unde se găsesc izvoare de apă acră și specii de plante rare.

6. Calitatea serviciilor turistice și medicale din cadrul stațiunii balneare analizate, nivelul de calificare a resurselor umane, prezența animatorilor de stațiune: criteriul este bine îndeplinit, nota acordată este 7.

7. Strategii de dezvoltare a stațiunii identificate prin planuri ale autorităților locale și ale operatorilor din stațiunea balneară analizată; - deși nu a putut fi găsit pe situl Primăriei din Baile Tușnad un document strategic de dezvoltare, elementele prezentate au fost de natura să demonstreze potențialul de dezvoltare al stațiunii Băile Tușnad și să justifice nota 7.

8. Nivelul investițiilor în baze de tratament și unități de cazare la nivelul stațiunii balneare analizate: nivelul de investiții este unul ridicat - nota 7.

Sunt de menționat noile comple SPA din stațiune: Complexul O3zone, Hotelul Ciucaș, Hotel Tușnad, numeroase vile și pensiuni turistice.

9. Disponibilitate la dialog a factorilor de decizie locali și a investitorilor / operatorilor economici din stațiune - este identificată, nota 7

10. Premii științifice, medalii, mențiuni ale stațiunii în documente ale autorităților centrale, vizibilitate a nivelului de excelență al stațiunii balneare analizate: Nota 7 este justificată de menționarea stațiunii în toate analizele.

5. Slanic Moldova

1. Accesibilitate, infrastructura, patrimoniu public, management urbanistic, implicarea autoritatilor locale.

Statiunea balneoclimatica Slanic Moldova este situata în centrul Moldovei, în sud-vestul judetului Bacau, pe versantul estic al Carpatilor Orientali, la o altitudine de 530 m într-o depresiune subcarpatica, pe valea paraului Slanic.

Localitatea Slănic Moldova este situată în partea sud-vestică a județului Bacău, într-o depresiune flancată de culmi înalte, pe valea râului Slănic. Orașul-stațiune are un potențial turistic remarcabil, datorat în mare măsură izvoarelor de apă minerală care au transformat localitatea într-una dintre cele mai importante destinații de **vacanță** atât pentru cei care au

nevoie de tratament pentru diferite afecțiuni, cât și pentru cei care caută relaxare într-o zonă pitorească din regiunea Moldova.

Stațiunea Slănic Moldova este un obiectiv turistic în sine pentru cei interesați de turism în regiunea Moldovei, atât pe timp de vară, cât și iarna. Între punctele de atracție turistică ale stațiunii se regăsesc Zona Izvoarelor Minerale, parcul din oraș, Cheile și Cascada Slănicului, precum și câteva lăcașuri de cult: Mănăstirea Ștefan cel Mare și Sfânt, Biserica Ortodoxă și Biserica Catolică.

Date geografice - localizare, componentă, climă

Principala cale de acces în localitatea Slănic Moldova este drumul național DN 12B Târgu Ocna - Slănic Moldova.

Prin localizarea sa, orașul Slănic Moldova se învecinează cu comuna Dofteana în partea de nord, cu satul Cerdac în est, Băile Slănic în sud-vest și satul Hârja în partea de sud. Localitatea are o suprafață de aproximativ 115 km², puternic împădurită, populația stațiunii însumând circa 5.000 de locuitori.

Hidrografia orașului este reprezentată de râul Slănic și Trotuș, confluența acestora fiind localizată în partea de sud a stațiunii.

Regimul climatic al regiunii în care se află Slănic Moldova este cel de tip continental de tranziție, cu veri răcoroase și ierni blânde, temperatura medie anuală situându-se în jurul valorii de 7,1° Celsius.

Proiectele europene derulate în stațiunea Slănic Moldova au determinat o dezvoltare vizibilă a patrimoniului public.

structuri de educație și Lipsa unui acces ușor la Slănic Moldova, starea infrastructurii rutiere până la stațiune, lipsa unei legături directe pe calea ferată, distanța până la cel mai apropiat aeroport și conexiunile existente au determinat însă un calificativ redus: 6.

2. Existența unor cercetare științifică aflate în legătură cu centre universitare apropiate, prezența unui personal universitar în stațiune, existența unui nucleu de cercetare științifică;

Amplasată în centrul stațiunii Slănic Moldova, Secția Sanatorială de Recuperare, Medicină Fizică și Balneologie « Slănic Moldova », unitate sanitară aflată în subordinea și coordonarea INRMFB, oferă servicii de recuperare medicală, pentru adulți și copii, în regim de spitalizare continuă și ambulatoriu, pentru patologii respiratorii, hepato-digestivă, reumatism cronic degenerativ, renal și circulator.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1072 din 2013, orașul Slănic Moldova primește statutul de stațiune balneoclimatică.

3. Notorietatea externă a stațiunii : identificarea unor elemente ce vizează promovarea stațiunii la nivel internațional, spoturi video în limba engleză, situri web în limba engleză, participarea la targuri internaționale, articole științifice în limba engleză, participarea la evenimente desfășurate la nivel internațional, legături externe, prezența unor tour-operatori internaționali, existența unor investitori externi;

De-a lungul timpului, calitățile apelor minerale din stațiunea Slănic Moldova au fost confirmate prin medaliile obținute la expoziții internaționale de la Paris, Viena, Frankfurt. Datele existente, istoricul stațiunii și calitatea deosebită a factorilor naturali, a căror calități au fost apreciate și pe plan extern, lucrări de specialitate, prezența la târguri de turism sunt elemente pentru care apreciem cu nota 7 notorietatea externă a stațiunii.

4. Notorietatea internă a stațiunii : identificarea unor elemente moderne de promovare internă a stațiunii balneare, organizarea unor evenimente specifice promovării sectorului balnear , participarea la targuri interne de turism, articole și materiale de promovare în limba română, situri de promovare;

Stațiunea Slănic Moldova este renumită pentru izvoarele sale de ape minerale, fiind denumită și « Perla Moldovei ». Datele științifice existente, cercetările efectuate până în prezent și organizarea [Conferinței Naționale de Balneologie](#) la Slănic Moldova din anul 2013, permit o buna apreciere a notorietății interne a stațiunii.

5. Calitatea factorilor naturali de cură utilizați în stațiunea balneară analizată, certificarea Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie, elemente de cercetare științifică a factorilor naturali, diversitatea factorilor naturali utilizați, gradul de prezentare a acestora;

Climatul temperat-continental al stațiunii este caracteristic regiunilor de dealuri și munti mijlocii din jumătatea estică a țării noastre, aflându-se, în principal, sub influența maselor de aer provenite dinspre Campia Rusa. Temperatura medie anuală a aerului este de 7,6 °C, luna cea mai caldă - iulie, prezentând o valoare medie de 12,4 °C iar în luna cea mai rece - ianuarie media este de -5,0 °C. Umiditatea relativă a aerului prezintă un maxim în luna ianuarie de 81 - 84 % iar minimul se înregistrează în luna iulie și este de 72 %. Precipitațiile atmosferice înregistrează o valoare medie anuală cuprinsă între 631 - 700 mm cu un maxim de 90 mm în iulie și un minim de 22 mm în februarie.

Determinările de aeroionizare au fost efectuate în parcul stațiunii, într-o zonă deschisă, dar înconjurată de vegetație bogată. Deși valorile concentrațiilor de ioni nu sunt ridicate (concentrație totală de ioni 920 ioni/cm³), totuși concentrația echilibrată de ioni negativi și pozitivi creează un cadru terapeutic favorabil (factorul de unipolaritate este apropiat de valoarea unitară).

Bioclimatul stațiunii Slănic Moldova, considerat tonico-stimulent, prezintă unele aspecte pozitive din punct de vedere terapeutic și a fost studiat atât sub aspectul temperaturilor echivalent efective - confortul termic, cât și al stresurilor bioclimatice (cutanat, pulmonar și global). Indicii de stres bioclimatic reprezintă o relație complexă între trei elemente meteorologice de bază (temperatura și umezeala aerului, curenții de aer), care descriu legătura dintre mediu și organismul uman.

Stațiunea Slănic Moldova este renumită pentru izvoarele sale de ape carbonatate, bicarbonatate, ușor sulfuroase, clorate, sodice, hipertone, hipotone și oligominerale, izvoare descoperite încă din anul 1801.

În 1852 s-au efectuat primele teste chimice, iar în 1877 au apărut primele instalații balneare. De-a lungul timpului, calitățile apelor minerale descoperite aici au fost confirmate prin medaliile obținute la expozițiile internaționale de la Paris, Viena sau Frankfurt pe Main. Specialiștii le-au comparat cu apele minerale de la Karlovy Vary, Vichy, Aix-les-Bains etc.

Botezată "Perla Moldovei", Slănic Moldova asigură tratament pentru tulburări digestive (gastrite cronice hipo- și hiperacide, ulcere gastrice și duodenale, la un interval de cel puțin 3 ani de la faza dureroasă, afecțiuni stomacale postchirurgicale, colite cronice atipice, colon inflamabil, constipație cronică), boli hepatobiliare (dischinezie biliară, colicistită cronică cu sau fără calculi, stări postoperatorii în boli ale ficatului), boli metabolice și nutriționale (diabet melitus, forme ușoare și intermediare, obezitate), boli ale rinichiului și urinare (stări de după tratamentul infecțiilor urinare, acolo unde nu au existat leziuni sau dereglări renale).

Cura externă cu apele minerale de la Slănic Moldova ajută la tratamentul bolilor reumatismale degenerative și diartitice, al celor cardiovasculare și respiratorii (astma alergică, traheobronșite cronice, rinosinuzite cronice, emfizem pulmonar), tratamentul bolilor endocrine (stări prepubertale la copii hiperreactivi), al bolilor ginecologice (sindrom ovarian menopauzal) și al altor boli.

Pentru cura internă cu apă minerală se recomandă izvoarele nr.1, nr.8 și 8 bis (aflate în același pavilion) și izvoarele nr. 1 bis, nr.3 și nr. 10 (aflate într-un alt pavilion). Aici există instalații pentru băi calde în cada cu apă minerală, instalații pentru terapie respiratorie (aerosoli și inhalații), electroterapie și hidroterapie, bazine pentru kinetoterapie, mofete, instalații pentru tratamentul anumitor boli vasculare periferice, și pentru gimnastica medicală.

Pacienții pot ajunge cu autocarul la Târgu Ocna (18 km), unde există un sanatoriu balnear subteran, cu un microclimat de salină. Stație de îmbuteliere a apei minerale. Stațiunea dispune de numeroase hoteluri și vile și de un complex sanatorial.

6. Calitatea serviciilor turistice și medicale din cadrul stațiunii balneare analizate, nivelul de calificare a resurselor umane, prezența animatorilor de stațiune - resursa umana relativ redusă din stațiunea balneară Slănic Moldova este de natură să scadă calitatea serviciilor turistice și medicale, reprezentând principala problemă identificată.

7. Strategii de dezvoltare a stațiunii identificate prin planuri ale autorităților locale și ale operatorilor din stațiunea balneară analizată;

Strategia dezvoltată pentru dezvoltarea orașului Slănic Moldova poate fi considerată un etalon pentru astfel de documente, fiind probabil cea mai bună strategie identificată dintre toate cele analizate.

Strategia a fost elaborată în cadrul unui proiect european : « Slănic Moldova - succesul unei dezvoltări durabile prin planificare strategică 2010-2020 », disponibilă online: <http://www.primariaslanicmoldova.ro/>

8. Nivelul investițiilor în baze de tratament și unități de cazare la nivelul stațiunii balneare analizate;

Existența unor structuri de cazare tip hotel moderne, Hotelul Nemira de 4 stele, Hotelul Eurovacanta, Hotelul Slanic, Hotel Teleconstrucția, numeroase vile și pensiuni demonstrează un nivel de investiții crescut în stațiunea Slanic Moldova. Cazinoul din Slănic Moldova reprezintă de asemenea un motiv de apreciere al stațiunii.

BĂILE SLĂNIC - MOLDOVA

In regiunea cea mai pitorească a Moldovei, în mijlocul munților PUF și CERBU, și brașilor seculari, la 15 KILOMETRI DEPARTE DE T.-OCNA.

Ape minerale de băut, Aer comprimat, Inhalanți, Pulverizații de cameră, Hidroterapie

Se vindecă următoarele boale: BOALE de STOMAC și INTESTINE, BOALELE ORGANELOR RESPIRAȚIEI, BOALELE NERVOASE, BOALELE DE NUTRIȚIE, (Artrita, Obesitate, Diabet, etc.), BOALE de INIMĂ și ARTERE (Arterioscleroza).

Diracțiunea Băilor este pusă sub conducerea științifică a celor mai distinși doctori specialiști din țară.

Sezonul ține dela 1 Iunie până la 1 Sept.:

DISTRACȚIUNI: Teatru, Conseris, Serbări, Excursiuni, jocuri de Tenis, Polo, Yir.

Cazinoul din nou aranjat, după modelul celor din străinătate, Restaurante, Moisuri și vile de prima ordine, sunt puse la dispoziția vizitatorilor.

Transport pe căile ferate cu VAGOANE DIRECTE PÂNĂ LA T.-OCNA CU REDUCERE DE 50%.

Serviciu regulat de autobuze și automobile între Târgu-Ocna și Sălcuța. UN FUNCȚIONAR AL BĂILOR VA STA ÎN GARA T.-OCNA LA DISPOZIȚIA DOMNILOR VIZITATORI, PENTRU ÎNDEPLINIREA FORMALITĂȚILOR PENTRU SCOTEREA ȘI TRANSPORTAREA BAGAJELOR.

Nousa administrație nu va cruța nici un sacrificiu pentru a ridica Sălcuța-Moldova, pe același treaptă ca cele mai renumite din occident.

Pentru rețineră camerelor a se adresa, până la 31 Mai, la sediul administrației, B-dul Elisabeta 8, București, iar în timpul sezonului, direcției băilor la Sălcuța-Moldova.

Preț redus pentru camere dela 1-25 Iunie și 10-31 August

ADMINISTRAȚIA

9. Disponibilitate la dialog a factorilor de decizie locali și a investitorilor / operatorilor economici din stațiune;

Existența unei publicații a autorităților locale, transparența decizională, modul în care a fost consultată populația pentru elaborarea unei strategii de dezvoltare, colaborarea cu INRMFB, sunt de natură să demonstreze capacitatea de dialog a factorilor de decizie locali.

10. Premii științifice, medalii, mențiuni ale stațiunii în documente ale autorităților centrale, vizibilitate a nivelului de excelență al stațiunii balneare analizate.

Renumele stațiunii este în primul rând unul istoric. Implementarea strategiei de dezvoltare, găsirea unor mijloace eficiente de promovare și rezolvarea problemelor legate de resursa umană sunt de natură să ridice nivelul de vizibilitate.

6. Covasna

1. Accesibilitate, infrastructura, patrimoniu public, management urbanistic, implicarea autoritatilor locale.

Orașul Covasna este situat în curbura Carpaților Orientali, la poalele munților Brețcu în depresiunea Târgu Secuiesc . Stațiunea

balneoclimaterică permanentă de interes național se afla la 31 km de Sf. Gheorghe, la 60 km de Brașov și la 250 de km de București. Stațiunea Covasna are 12200 locuitori și are în subordine administrativă localitatea Chiuruș. Cunoscută ca orașul izvoarelor minerale, localitatea Covasna este traversată de pârâul cu același nume. Altitudinea variază între 550-600

m, iar climatul este răcoros, de depresiune intramontană. Vara nopțile sunt răcoroase iar iernile sunt reci. Aerul are un conținut ridicat de ioni negativi - un alt factor terapeutic natural.

Căi de acces :

- **Cu autoturismul:** Prin DN11 care leagă Brașovul de Onești.

Trebuie să vă abateți de pe DN 11 între localitățile Sântionlunca și Moacșa în dreptul localității Reci. Tot cu abatere de pe DN 11 se poate ajunge în Covasna și dinspre Târgu Secuiesc.

- **Cu trenul:** Trebuie să ajungeți mai întâi la Sf. Gheorghe de unde pornește linia feroviară de interes local 404 (Sfântu Gheorghe - Brețcu), care trece și prin stațiune. De la gara

Covasna există autobuze spre centrul stațiunii.

- **Cu avionul:** Prin aeroporturile Târgu Mureș sau București și de acolo cu mijloace auto sau feroviare.

Primarul Thiesz János spune că administrația locală face tot ce-i stă în putință pentru a atrage turiștii și pentru a le oferi hotelierilor tot felul de facilități în scopul atragerii clienților. Gradul de ocupare a hotelurilor din Covasna a crescut foarte mult în ultima vreme.

„Primăria nu se poate băga în activitatea hotelurilor, însă consider că noi, ca administrație locală, am ajutat: prin infrastructură și prin crearea unor puncte de atracție. Turiștii au un loc minunat la Covasna - Valea Zânelor, care a fost amenajată cu alei, băncuțe, foișoare. În plus, există o activitatea culturală bogată - avem Fanfară cu majorete, expoziții la Galeriile de Artă, bibliotecă. Pentru tineri pot fi atractive cluburile - avem și asta, iar familiile se pot orienta în jurul orașului, unde sunt locuri pentru drumeții”, susține primarul Thiesz, care spune că a fost implicare și pentru perioada de iarnă, din moment ce s-a amenajat pârtia de schi.

2. Existența unor structuri de educație și cercetare științifică aflate în legătură cu centre universitare apropiate, prezența unui personal universitar în stațiune, existența unui nucleu de cercetare științifică;

Calitatea personalului medical al Spitalului de Cardiologie Covasna, numărul de rezidenți, calitatea aparaturii și echipamentelor medicale reprezintă fundamentul dezvoltării științifice a

Spitalul de Cardiologie Covasna este o instituție publică de interes național, subordonată Ministerului Sănătății. Obiectul de activitate al Spitalului de Cardiologie Covasna îl constituie acordarea de îngrijiri medicale persoanelor cu boli cardio-vasculare cronice precum și bolilor cardio-vasculare acute prin aplicarea unui tratament complex, special prin îmbinarea tratamentului clasic cu asocierea unui tratament balnear specific datorat factorilor de mediu existenți în zona orașului Covasna.

În ceea ce privește aparatura de la Cardiologie, medicii de aici lucrează cu unele dintre cele mai moderne ecografe și instrumente medicale, mergându-se pe tratarea adulților pe cardio-vascular și neurologic și cardio-vascular pentru copii.

Vechimea de 52 de ani a Spitalului de Cardiologie și renumele acestuia impun un standard ridicat inclusiv celor două secții exterioare ale sale - Spitalul de la Întorsura Buzăului și Spitalul Orășenesc Covasna. Spitalul de Cardiologie a preluat activitatea de la Întorsura Buzăului și orașul Covasna, transformându-le practic în secții externe. În aceste unități se pot trata peste 16.000 de persoane pe an - ținând cont de faptul că durata tratamentului pe cardiologie este de 16 zile, iar pentru recuperarea neuro-musculară este de 30 de zile. Spitalul beneficiază de echipe profesionale de medici cardiologi, neurologi, interniști, pediatri, ginecologi, balneologi. Datele prezentate pe pagina de internet a spitalului : www.cardiologie-covasna.ro/ sunt de natura sa creioneze dezvoltarea și în ceea ce privește cercetarea factorilor naturali terapeutici din Covasna.

3. Notorietatea externă a stațiunii : identificarea unor elemente ce vizează promovarea stațiunii la nivel internațional, spoturi video în limba engleză, situri web în limba engleză, participarea la targuri internaționale, articole științifice în limba engleză, participarea la evenimente desfășurate la nivel internațional, legături externe, prezența unor tour-operatori internaționali, existența unor investitori externi;

Covasna este cea mai renumită stațiune balneo-climaterică din țară pentru tratarea afecțiunilor cardio-vasculare, orașul având peste 10 hoteluri și nenumărate pensiuni, un spital de profil cardiologic (Cardiologie Covasna) cu baze de tratament de profil moderne. În centrul orașului poate fi găsită "Balta Dracului", denumire dată de localnici, rămasită a unei erupții vulcanice. În secolul al XVIII-lea au fost înregistrate mai multe erupții ale acesteia. În imediata apropiere a orașului se află "Valea Zânelor", zonă renumită pentru Planul Înclinat (monument tehnic unicat în Europa) și pentru priveliștea minunată.

Orașul Covasna este înfrățit cu mai multe orașe, mai ales din Ungaria, cum ar fi : **Balatonfüred, Csenger, Gyula, Nagykanizsa, Pápa.**

SC Turism Covasna SA (<http://www.turismcovasna.ro/>), principalul furnizor de servicii turistice din stațiune prezintă informații detaliate pentru spațiile de cazare deținute, respectiv hotelurile Cerbul, Covasna și Căprioara, sau campingul Valea zânelor, bazele de tratament și restaurantele adiacente. Informațiile sunt prezentate atât în limba română, cât și în engleză, rusă, ebraică sau germană, ceea ce crește gradul de adresabilitate la nivel internațional.

Menționăm și faptul că SC Turism Covasna SA a fost un partener constant al Asociației Române de Balneologie

4. Notorietatea internă a stațiunii : identificarea unor elemente moderne de promovare internă a stațiunii balneare, organizarea unor evenimente specifice promovării sectorului balnear , participarea la targuri interne de turism, articole și materiale de promovare în limba română, situri de promovare;

Prima atestare documentară datează din anul 1567, dar descoperirile arheologice dovedesc prezența omului aici încă din neolitic.

Pe dealul „Cetatea Zânelor”, în partea de est a orașului, se găsesc ruinele dezvelite aproape integral ale unei mari fortificații a dacilor, cu ziduri din piatră dispuse în terase (secolele I î.C. - I d.C.). Săpăturile efectuate în mai multe rânduri în acest loc, au descoperit obiecte de ceramică, unelte, arme și un mormânt de înhumăție. Pe baza stratigrafiei și a materialelor descoperite, s-a putut stabili că zona a fost locuită sporadic în epoca bronzului, mai accentuată în prima parte a epocii fierului și consistentă în perioada dacică. Tot aici s-au găsit un inel de argint, un vârf de spadă medievală din secolul al XII-lea și câteva monede din secolul al XVI-lea.

În 1548 este amintită ca și „Covasna”. În 1840 a primit dreptul de a organiza târguri. În 1756, 1863, 1869, 1874 și 1887 au avut loc incendii

puternice care au devastat orașul. Vechea biserică reformată-calvină a fost construită între anii 1754 și 1764, dar cutremurul care a avut loc în anul 1802 a avut asemenea efecte asupra ei, încât a trebuit să fie demolată.

În Covasna se întâlnesc izvoarele minerale cele mai renumite în Ardeal, cu o diversitate de mai mult de 1500 de elemente de compoziție. Exploatarea termală a început în anii 1880. În 1889 s-a înființat prima societate comercială de exploatare a băilor termale, iar apa minerală din Voinești (parte a orașului Covasna) este îmbuteliată începând cu anul 1891. În prezent în Covasna se îmbuteliază aproximativ 5000 litri de apă minerală. Covasna are nenumărate băi minerale și mofete.

Un rol important în economia acestui oraș, datorită poziționării geografice, climei și resurselor naturale îl are turismul. Bogăția subsolului în hidrominerale și gaze mofetice este valorificată în bazele de tratament din stațiune, iar rezervele de apă minerală de diferite tipuri hidrochimice sunt exploatate și valorificate pe scară industrială sub formă de ape minerale îmbuteliate. Un aport substanțial la economia orașului îl au și agricultura, industria alimentară prin prelucrarea laptelui și a cărnii, transportul, comerțul și serviciile.

5. Calitatea factorilor naturali de cură utilizați în stațiunea balneară analizată, certificarea Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie, elemente de cercetare științifică a factorilor naturali, diversitatea factorilor naturali utilizați, gradul de prezentare a acestora;

Stațiunea Covasna este profilată, în principal, pe tratamentul bolilor cardiovasculare. *Orașul Covasna, județul Covasna*, deține următorii factori naturali terapeutici: ape minerale terapeutice, mofete, climat răcoros, de depresiune intramontană, fără excese termice.

În baza propunerii nr. 2735/21.06.2011 a Consiliului Local al orașului Covasna - județul Covasna, precum și a referatului nr. 6794/29.06.2011 privind reevaluarea și reatestarea factorilor terapeutici naturali identificați în zonele respective, elaborat de către Institutul Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie București, prin Hotărârea Guvernului nr.1016/2011 privind acordarea statutului de stațiune balneoclimatică pentru unele localități și areale care dispun de factori naturali de cură, Stațiunea Covasna primește recunoașterea ca stațiune balneoclimatică.

Factori naturali terapeutici: Covasna este una dintre cele mai bogate stațiuni din țară în ape minerale cu o mare varietate a compoziției fizico-chimice, aici găsindu-se ape minerale carbogazoase, bicarbonatate, clorurosodice, iodobromurate, feruginoase, arsenicale sau ușor sulfuroase, cu o mineralizare totală de 3,2 - 22,4 g/l.

Apele minerale de la Covasna sunt foarte bogate în acid carbonic de origine vulcanică (cca 2,5 g/l). Un alt factor natural specific stațiunii îl constituie mofetele (emanații de gaze naturale) folosite, mai ales, la tratamentul bolilor aparatului cardiovascular, afecțiunilor ginecologice, la

cele ale aparatului locomotor, afecțiunilor dermatologice, tulburărilor metabolice și ale sistemului nervos.

Gazul de mofetă de la Covasna, cu un conținut de 80-98% bioxid de carbon, are efect vasodilatator, reduce tensiunea arterială, prin efectele sale având beneficii asupra cordului și a circulației periferice. Un alt factor terapeutic important îl reprezintă bioclimatul de cruțare, cu acțiune puțin solicitantă asupra sistemului nervos central și vegetativ, precum și a glandelor cu secreție internă.

Indicații terapeutice: afecțiuni cardiovasculare (infarct miocardic la minimum trei luni de la externarea din spital, cardiopatia ischemică, hipertensiunea arterială, valvulopatii operate la minimum trei luni de la operație), afecțiuni ale tubului digestiv, afecțiuni hepato-biliare, afecțiuni asociate.

Instalații de tratament: instalații pentru băi calde cu ape minerale carbogazoase, instalații pentru mofete, buvete pentru cura internă cu ape minerale, instalații pentru aerosoli și inhalatii, împachetări cu parafină, instalații cu electro- și hidroterapie, săli de gimnastică medicală. În stațiune funcționează un spital de cardiologie, precum și două sanatorii pentru copii, profilate pe tratamentul sechelelor reumatismului cardioarticular și sechelelor de hepatită.

6. Calitatea serviciilor turistice și medicale din cadrul stațiunii balneare analizate, nivelul de calificare a resurselor umane, prezența animatorilor de stațiune - <http://www.bailecovasna.ro/> : unitați de cazare : Hotel Turist*, Hotel Montana**, Hotel Hefaistos**, Hotel Dacia**, Hotel Covasna**, Hotel Cerbul**, Hotel Caprioara***, Hotel Bradul***, Casa de Odihna a Pensionarilor, Pensiunea Biborka, Pensiunea Apolka, Pensiune Schneider, Pensiune Mara, Pensiune Kadar, Pensiune Jano, Gál-lak Cabana, Casa Enea, Casa din Parc, Casa Adriana.

7. Strategii de dezvoltare a stațiunii identificate prin planuri ale autorităților locale și ale operatorilor din stațiunea balneară analizată;

Deși nu a fost identificat un document oficial al orașului Cfovrasna pe pagina autorităților locale, includerea în strategii de dezvoltare a județului sau a regiunii Centru, elementele prezentate online și documentele prezentate pe pagina principalului operator economic, SC Turism Covasna SA sunt de natura sa demonstreze potențialul de dezvoltare.

8. Nivelul investițiilor în baze de tratament și unități de cazare la nivelul stațiunii balneare analizate ; documentele SC Turism Covasna SA prezentate pentru Bursa de Valori București sunt de natura sa demonstreze valoarea investițiilor în baze de tratament și unități de cazare.

De asemenea planul managerial al Spitalului de Cardiologie Covasna, nivelul dotarilor, calitatea echipamentelor sunt de natură să puncteze acest criteriu la o valoare medie.

9. Disponibilitate la dialog a factorilor de decizie locali și a investitorilor / operatorilor economici din stațiune - prezența constantă la conferințele naționale de balneologie, sprijinul acordat, colaborarea perceputa, organizarea în anul 2006 la Hotel Dacia din Covasna a Consfaturii Naționale de Balneologie a INRMFB demonstrează disponibilitatea la dialog.

10. Premii științifice, medalii, mențiuni ale stațiunii în documente ale autorităților centrale, vizibilitate a nivelului de excelență : Stațiunea Covasna este centru de excelență pentru recuperarea bolilor cardiovasculare.

7. Călimănești - Căciulata

1. Accesibilitate, infrastructura, patrimoniu public, management urbanistic, implicarea autoritatilor locale.

Stațiunea Călimănești - Căciulata este situată în județul Vâlcea (inclusiv administrativ în Regiunea de dezvoltare Sud - Vest Oltenia) la poalele Carpaților Meridionali, pe malurile râului Olt. Stațiunea este localizată de-a lungul drumului european E 81 (DN 7) la 18 km nord de Râmnicu Vâlcea, 81 km sud de Sibiu și la 187 km de București. Orașul Călimănești, împreună cu localitatea sa componentă Căciulata, formează stațiunea balneoclimaterică de interes general Călimănești - Căciulata, declarată stațiune prin HG nr. 1122/2002.

Orașul Călimănești cuprinde pe lângă stațiunile Călimănești, Cozia și Căciulata și satele Păușa, Jiblea Veche, Jiblea Nouă și Seaca. Are o suprafață de 10.632 ha din care 264 ha constituie vatra orașului sau intravilanul. Este declarat oraș încă din anul 1927.

Stațiunea Călimănești - Căciulata este localizată de-a lungul drumului european E81 (DN 7) la 18 km nord de Râmnicu Vâlcea, 81 km sud de Sibiu și la 187 km de București. Are o suprafață de 10.632 ha din care 264 ha constituie vatra orașului sau intravilanul. Este declarat oraș încă din anul 1927. Zona studiată se caracterizează printr-o viață economico-socială complexă ce este redată de potențialul uman și cel economic de elementele de civilizație și cultură.

Scurt istoric. Dovezi ale folosirii apelor minerale din zona Călimănești - Căciulata datează din vremea romanilor care au construit aici fortificații

și terme. Căciulata, împreună cu Călimăneștiul sunt atestate documentar în 1388. Mai târziu, călugării Mănăstirii Cozia au construit aici o bolniță pentru tratament utilizată, între alții, de Mircea cel Bătrân și Matei Basarab, domnitori ai Țării Românești.

Izvoarele minerale, cunoscute din timpul dacilor și romanilor, sunt valorificate terapeutic începând cu anul 1830. Dr. Caillat a prezentat apele minerale de aici în "L'Union medicale" în anul 1859. În 1873 apele de la Călimănești - Căciulata au fost prezentate în colecția apelor minerale la expoziția de la Viena, iar 1893 primesc "Diploma Grand - Prix" și medalia de aur.

Între 1882 - 1884 s-a construit Stabilimentul Balnear de la Călimănești, cu servicii complete de cazare, masă și tratament, iar după 1884 s-au efectuat noi captări de izvoare. Se începe și construirea celui de-al doilea stabiliment balnear la Căciulata, iar la sfârșitul secolului al XIX-lea, începe îmbutelierea apelor de Căciulata. Odată cu introducerea luminii electrice, Călimăneștiul trece oficial în rândul stațiunilor balneo-climaterice din țară.

Primele pavilioane pentru cură de apă minerală datează din anul 1910. În 1927, Călimănești-Căciulata devine oraș.

Hidrografie. Principalul curs de apă îl constituie râul Olt căruia i se adaugă izvoarele care fac faimă stațiunii. Afluenții locali ai Oltului sunt: pâraurile Păușa și Sălătrucul pe partea stângă, și pâraurile Puturoasa, Căciulata și Căldările pe partea dreaptă, cu orientare generală E-V.

Flora și faună. Microclimatul stațiunii oferă condițiile dezvoltării unei foarte bogate flore și faune. Din suprafața totală a stațiunii, aproape jumătate este împădurită: 13% rășinoase și 87% foioase.

Dintre rășinoase, bradul ocupă 70%, în timp ce molidul ocupă restul de 30%. Între foioase predomină fagul cu peste 80%. În rest, foioasele mari sunt reprezentate de către: stejar, arțar, mesteceni, iar de-a lungul văilor putem întâlni plopi și sălcii. Stratul ierbaceu din pădurile stațiunii este format din ferigi. În timpul verii, dealurile se acoperă cu o mantie verde de iarbă, punctată de roșul, albastrul, galbenul și albul florilor: margarete de munte, *Melandryum nemorale*, *Alyssum incanum* și altele.

Fauna în această zonă cuprinde căprioara, ursul brun, cocoșul de munte, ciocănitoarea, uliul și altele. Pe Nărtu se pot vedea capra neagră, jderul, bursucul și numeroase păsări cântătoare: privighetori, pițigoi, pitulicea galbenă, turtureaua, mierla și multe altele. În frunziș se găsesc mii de specii de animale mici: salamandra, vipere și alte specii de șerpi. Se găsesc și specii specifice climatului mediteranean: scorpionul, vipera cu corn, lăcusta migratoare, *Scutigera coleopătrată* și altele.

Resursele turistice naturale din stațiune și din împrejurimi sunt reprezentate de:

Munții Cozia - masiv muntos situat în SV Munților Făgăraș prezintă forme de relief de un pitoresc deosebit (abrupturi, creste zimțate, turnuri, mici escavații de peșteri, forme antropomorfe, ca de pildă: "Sfinxul Coziei", "Ciobănașul", "Haiducul", "Ursul", "Faraonul" etc.). Altitudine maximă este 1660 m (vf. Cozia).

Parcul Național Cozia - Masivul Cozia este străbătut de apele râului Olt prin defileul Gura Lotrului - Cozia, fiind constituit într-un parc (17.100 ha) de o deosebită originalitate cu un specific aparte care s-a păstrat în decursul vremurilor, mai ales sub aspect geologic, naturalistic și peisagistic. Din punct de vedere botanic există aici una dintre cele mai pitorești și valoroase colecții de plante din județul Vâlcea și poate chiar din țară. Doar sub aspect floristic în acest spațiu sunt identificate aproximativ 800 de specii decorative. Se găsesc laolaltă plante alpine, subalpine, plante termofile și plante rare (garofița de munte, iedera albă, laleaua pestriță, mixandrele de stâncă, floarea de colț). Și fauna este bine reprezentată, cele mai importante specii fiind capra neagră și râsul dar și speciile de origine mediteraneană scorpionul și vipera cu corn.

Defileul Oltului - parte integrantă a parcului este un coridor ecologic deschis păsărilor în migrația lor spre Europa (Lăstunul de stâncă).

Oltul - În aval de confluența cu râul Cibin, Oltul își croiește, pe o distanță de circa 40 km (între Turnu Roșu și Călimănești), unul dintre cele mai mari și spectaculoase defilee din Carpații românești, străpungând transversal, de la N la S, Carpații Meridionali.

Munții Căpățânii - se întind de la Călimănești până la Vaideeni, având cele mai ridicate înălțimi în partea vestică a masivului Năruțiu (1.550 m în Cărligele Olăneștilor).

Din acest nod geografic pornesc spre nord numeroase contraforturi muntoase scurte și înclinate iar spre Olt culmi cu aspect de muchii punctate de vârfurile: Sturii - 1.380 m, Foarfeca - 857 m, Plaiul Lotrișorului - 876 m, Vârful Olăneștilor - 1.416 m, Dosul Pământului - 1.219 m, Fruntea lui Dat - 1.179 m.

Piramidele din Valea Stăncioiului (Râmnicu Vâlcea). Cunoscută și sub numele de Piramidele de Pământ, rezervația geologică este extinsă pe o suprafață de 12 ha.

Resursele turistice antropice din stațiune și din împrejurimi sunt reprezentate de:

1. **Ansamblul Mănăstirea Cozia**, cel mai vechi și mai important monument de arhitectură și artă medievală din Țara Românească, este situată la 5 km de stațiune și datează din anii 1387-1388, fiind ctitoria domnitorului Mircea cel Bătrân, care este îngropat aici. Lângă mormântul domnului își doarme somnul de veci mama lui Mihai Viteazul, călugărita sub numele de Teofana. În Mănăstirii, se pot vedea

picturi murale datând din 1391. Din ansamblul arhitectonic de la Cozia se remarcă biserica bolniței, construită la începutul secolului al XVI-lea, care păstrează în interior frescele originale, printre chipurile zugrăvite fiind și portretul lui Mircea cel Bătrân și a fiului său. Muzeul Mănăstirii Cozia adăpostește o valoroasă colecție de icoane. Monument UNESCO.

2. În apropierea acestui vechi așezământ monastic se păstrează și astăzi unele vestigii istorice renumite cum ar fi : castrul roman "Arutela", stânca de piatră numită "Masa lui Traian" și băile termale de la Bivolari - pe malul stâng al Oltului.

3. **Schitul Ostrov**, ctitorită de Neagoe Basarab și construită între anii 1518-1522. Păstrează picturi murale interioare din 1752-1715. Este situată pe o insulă din mijlocul Oltului, unde este amenajat și un parc cu circa 50 de specii de arbori și arbuști.

2. Existența unor structuri de educație și cercetare științifică aflate în legătură cu centre universitare apropiate, prezența unui personal universitar în stațiune, existența unui nucleu de cercetare științifică;

Considerată perla stațiunilor de pe Valea Oltului, Călimănești - Căciulata este renumită pentru efectele terapeutice ale apelor sale minerale, pentru bioclimatul său și pentru numeroasele puncte de atracție turistică din zonă. Conform Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie - Ministerul Sănătății și Familiei, stațiunea Călimănești - Căciulata se încadrează în categoria stațiunilor balneoclimaterice de interes general din România.

Totodată, conform H.G. nr. 1122/2002, Direcția Generală de Autorizare a Autorității Naționale pentru Turism din cadrul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, atestă Călimănești - Căciulata ca stațiune turistică balneară, ce dispune de resurse de substanțe minerale, științific dovedite și tradițional recunoscute ca eficiente terapeutic, de instalații specifice pentru cură și care au o organizare ce permite acordarea asistenței medicale balneare în condiții corespunzătoare.

3. Notorietatea externă a stațiunii : identificarea unor elemente ce vizează promovarea stațiunii la nivel internațional, spoturi video în limba engleză, situri web în limba engleză, participarea la targuri internaționale, articole științifice în limba engleză, participarea la evenimente desfășurate la nivel internațional, legături externe, prezența unor tour-operatori internaționali, existența unor investitori externi;

4. Notorietatea internă a stațiunii : identificarea unor elemente moderne de promovare internă a stațiunii balneare, organizarea unor evenimente specifice promovării sectorului balnear , participarea la targuri interne de turism, articole și materiale de promovare în limba română, situri de promovare;

5. Calitatea factorilor naturali de cură utilizați în stațiunea balneară analizată, certificarea Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică

și Balneoclimatologie, elemente de cercetare științifică a factorilor naturali, diversitatea factorilor naturali utilizați, gradul de prezentare a acestora;

Factorii naturali terapeutici ce se regăsesc în stațiunea Călimănești - Căciulata sunt:

Bioclimat sedativ, de cruțare

Climatul. Călimănești - Căciulata se bucură de o climă continental - temperată, fără schimbări bruște de temperatură, caracteristică depresiunilor subcarpatice. Media anuală este de 9,7 grade Celsius, temperatura medie a lunii iulie fiind de 19 grade Celsius, iar a lunii ianuarie de -1,5 grade Celsius. Cantitatea medie anuală de precipitații este de 750-800 mm, durata de strălucire a soarelui este de 110 zile, iar umiditatea relativă a anului este cuprinsă între 60-80%. Vântul în stațiune este direcționat de la valea Oltului (pe direcție N-V). În timpul verii se simte o plăcută briză montană.

Ape minerale sulfuroase, clorurate, bromurate, sodice, calcice, magneziene, iodurate, bicarbonatate, în principal hipotone, dar și hipertone, având compoziții chimice și temperaturi variabile (mineralizare între 0,5 și 11,5 gr/l; atermale, mezotermale 41 grade Celsius și hipertermale 49,5 grade Celsius). În stațiune există 12 izvoare atermale și 3 izvoare termale.

Indicații terapeutice. Apele minerale din stațiune sunt indicate în tratamentul diferitelor afecțiuni, precum:

- Afecțiuni ale tubului digestiv: gastritecronice cu hiper și hipoaciditate; boală ulceroasă (ulcer gastric și duodenal fără complicații); sechele stomac operat; entero-colopatii cronice nespecifice;
- Afecțiuni ale veziculei și căilor biliare: dischinezii biliare, colecistite cronice nelitiazice sau cu calculi urici; sechelepostcolecistectomie; hepatite cronice postvirolice sau mixte stabilizate;
- Afecțiuni dismetabolice: hiperuricemii, dislipidemii, diabet zaharat compensat;
- Afecțiuni ale rinichilor și căilor urinare: litiază și miceolitiază urinară cu sau fără infecții, pielonefrite cronice ascendente; pieolocistite;
- Afecțiuni ale aparatului locomotor: reumatismale inflamatorii stabilizate, reumatismale degenerative (artroze, spondiloze); afecțiuni degenerative articulare ale omului vârstnic; afecțiuneurologice periferice (nevralgii, nevrite, ascitalgii); sechele posttraumatice;
- Afecțiuni cronice netuberculoase (ca boli asociate, anexite, metroanexite cronice, sterilitate secundară);

- Afecțiuni ale căilor respiratorii superioare: rinofaringite, sinuzite cronice, afecțiuni bronhopulmonare cronice netuberculoase (broșite cronice, astm bronșic).

Tipuri de proceduri: hidroterapie, aerosoloterapie, electrofizioterapie (ultraviolete, ultrasunete, ionizări, magnetodiaflux, masaje uscate, băi de lumină, dușuri kineto, băi de plante și cataplasme); kinetoterapie.

Instalații de tratament: buvete cu ape minerale pentru cură internă; bazine cu apă termală pentru kinetoterapie; instalații pentru hidroterapie: afuziuni, băi de plante, băi cu bioxid de carbon, duș scoțian, duș subacval, băi parțiale sau totale, băi galvanice, duș - masaj; împachetări cu parafină; inhaloterapie; instalații pentru aerosoloterapie; instalații pentru electroterapie; sală de gimnastică medicală; acupunctură; ștrand termal cu apă sulfuroasă, în aer liber, pentru afecțiuni reumatismale; laboratoare pentru teste funcționale; cabinete medicale pentru diverse acțiuni.

Bazele de tratament aferente hotelurilor din stațiune sunt următoarele:

- *Călimănești* - pentru hotel Central, cu 2.200 proceduri om/zi;
- *Cozia* - pentru hotelurile Căciulata, Cozia, Oltul, cu 3.100 proceduri om/zi posibile;
- *Vâlcea* - pentru hotel Vâlcea - circuit închis, în administrarea SRI;
- 5 cabinete medicale pentru hotelurile Căciulata, Cozia, Oltul;
- 1 cabinet medical pentru Hotel Central.

Trasee montane practicabile de către iubitorii de munte:

- Căciulata - Păușa - Dealul Păușa - Curmătura "La Troiță" - Poiana Stânișoarei - Muchia Vlădesei - Muntele Durduc;
- Căciulata - Cozia - Poiana Bivolari - Stâna "La Mușețel" - Curmătura "La Troiță" - Poiana Stânișoarei.

6. Calitatea serviciilor turistice și medicale din cadrul stațiunii balneare analizate, nivelul de calificare a resurselor umane, prezența animatorilor de stațiune;

7. Strategii de dezvoltare a stațiunii identificate prin planuri ale autorităților locale și ale operatorilor din stațiunea balneară analizată;

8. Nivelul investițiilor în baze de tratament și unități de cazare la nivelul stațiunii balneare analizate;

9. Disponibilitate la dialog a factorilor de decizie locali și a investitorilor / operatorilor economici din stațiune;

10. Premii științifice, medalii, mențiuni ale stațiunii în documente ale autorităților centrale, vizibilitate a nivelului de excelență al stațiunii balneare analizate.

8. Stațiunea Băile Herculane

1. Accesibilitate, infrastructura, patrimoniu public, management urbanistic, implicarea autoritatilor locale.

Orașul Băile Herculane este cea mai veche stațiune balneoclimaterică din România și una dintre cele mai vechi din lume, geografia și istoria localității determinându-se reciproc. În conformitate cu Hotărârea Guvernului (HG) nr. 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice Băile Herculane este încadrată în categoria stațiunilor turistice de interes național.

Stațiunea balneoclimaterică Băile Herculane are prin amplasare un avantaj comparativ fiind, din punct de vedere cultural, localizată într-o zonă de confluență multiculturală bănățeană, oltenească și transilvăneană, iar din punct de vedere geografic, în apropierea graniței cu Serbia, la cca 2 ore distanță de la aeroportul internațional Traian Vuia, și la cca 40 minute de Orșova punctul de acces dinspre Dunăre.

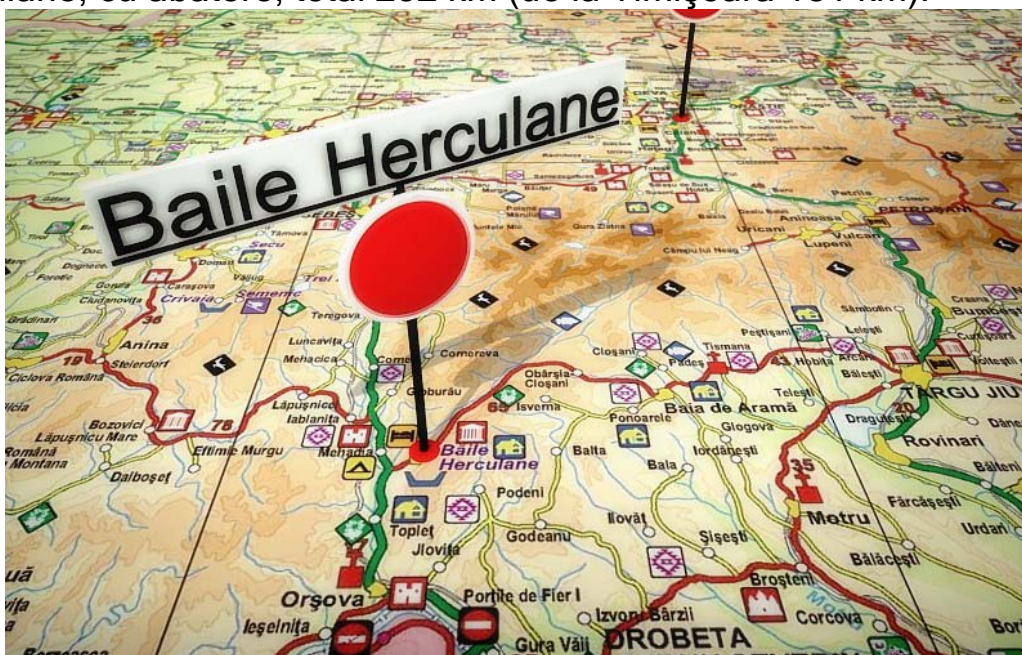
Băile Herculane este o stațiune balneoclimatică situată în județul Caraș-Severin, în sud-vestul României fiind amplasată la 41 km nord-vest de orașul Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți. Stațiunea Băile Herculane este atestată documentar din anul 153 după Hristos constituind un punct de atracție permanent pentru puterea vindecătoare a apelor sale. Romanii sosiți în Dacia au fost impresionați puternic de excepționala calitate tămăduitoare a apelor din Valea Cernei, de aceea, au făcut un punct de atracție important aici. Din acele timpuri se păstrează băi, statui, monede, apeducte, semne de mulțumire aduse zeilor pentru faptul că s-au vindecat cu aceste ape. Are apeducte, băi și izvoare termale de pe vremea romanilor. Frumusețea locurilor unde este Stațiunea Băile Herculane nu poate fi descrisă în cuvinte, trebuie să mergeți să vedeți cu ochii dumneavoastră.

Cai de acces

Aeroporturile cele mai apropiate se afla la Caransebeș și Timisoara (aeroport internațional).

Feroviare: gara Băile Herculane, pe ruta București Timișoara (364 km de la București, 169 km de la Timișoara), apoi cu autobuzul până în stațiune (6 km);

Rutiere: DN 15 A București–Pitești și E Pitești–Craiova–Drobeta-Turnu Severin–gara Băile Herculane, cu abatere până în stațiune (total 386 km); DN 69 Arad-Timișoara și E 94 (DN 6) Timișoara–gara Băile Herculane, cu abatere, total 232 km (de la Timișoara 181 km).

2. Existența unor structuri de educație și cercetare științifică aflate în legătură cu centre universitare apropiate, prezența unui personal universitar în stațiune, existența unui nucleu de cercetare științifică;

3. Notorietatea externă a stațiunii : identificarea unor elemente ce vizează promovarea stațiunii la nivel internațional, spoturi video în limba engleză, situri web în limba engleză, participarea la targuri internaționale, articole științifice în limba engleză, participarea la evenimente desfășurate la nivel internațional, legături externe, prezența unor tour-operatori internaționali, existența unor investitori externi;

4. Notorietatea internă a stațiunii : identificarea unor elemente moderne de promovare internă a stațiunii balneare, organizarea unor evenimente specifice promovării sectorului balnear , participarea la targuri interne de turism, articole și materiale de promovare în limba română, situri de promovare;

5. Calitatea factorilor naturali de cură utilizați în stațiunea balneară analizată, certificarea Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie, elemente de cercetare științifică a factorilor naturali, diversitatea factorilor naturali utilizați, gradul de prezentare a acestora;

Factori naturali de cura:

ape minerale termale sulfuroase, clorurate, sodice, calcice, hipotone, ape minerale termale clorurate sodice, calcice, ape minerale termale sulfuroase oligominerale, ape termale oligo-minerale. Temperatura apelor variază între 38–60°C. Apele minerale termale de la Băile Herculane sunt și slab radioactive; bioclimat de crușare.

Clima. Climatul stațiunii este de depresiune intramontană, cu influențe submediteraneene. Din această cauză, precum și datorită protejării de vanturi de către munții împăduriți ce o înconjură, stațiunea se bucură de un climat de adăpost. Temperatura medie anuală este de 10°C, cu o medie în luna iulie de cea 22°C și de <-1°C în ianuarie. Precipitațiile anuale, 700– 750 mm. Aerul are o ionizare puternică (2000 ioni negativi pe cm³) cu efecte sedative asupra organismului. Ierni blande, veri racoroase, primaveri sosite timpuriu și de scurtă durată, toamne lungi.

Indicații terapeutice :

- afecțiuni reumatismale degenerative (spondiloza cervicală, dorsală și lombară însoțită sau nu de cervicobrahialgii, lombosciatalgii etc., artroze, poliarthroze);
- afecțiuni reumatismale inflamatorii (spondilita anchilozantă);
- afecțiuni reumatismale abarticulare (tendinoze, tendomioze, tendoperiostoze, periartrita scapulohumerală etc.);
- afecțiuni posttraumatice (redori articulare posttraumatice, stări după operații pe articulații, stări după fracturi, entorse, luxații etc.);
- afecțiuni neurologice periferice (pareze și paralizii);
- afecțiuni metabolice și de nutriție (forme ușoare de diabet, artropatii gutoase, hiperlipemii etc.);
- afecțiuni asociate (ginecologice, respiratorii, otorinolaringologice, afecțiuni ale tubului digestiv, dermatologice, cardiovasculare, boli profesionale).

Contraindicații: TBC, boli ale ficatului și rinichilor, boli cardiace decompensate, hipertensiune arterială peste 180 mm HG, Parkinson, ulcer în fază acută, neoplasme, boli psihice și toxicomanii.

Instalații de tratament:

- instalații pentru băi cu ape minerale termale sulfuroase și cu ape minerale termale clorurosodice atât în vane cât și în bazine, cu posibilități de chinetoterapie;
- buvete pentru cura internă cu ape minerale;
- bazin cu ape minerale termale în aer liber;
- instalații de aerosoli și inhalații cu ape minerale;
- instalații pentru electroterapie și hidroterapie;
- săli de gimnastică medicală;
- saună.

6. Calitatea serviciilor turistice și medicale din cadrul stațiunii balneare analizate, nivelul de calificare a resurselor umane, prezența animatorilor de stațiune;

În ultimii ani prin eforturile autorităților locale și a unor antreprenori au fost atrase finanțări importante pentru refacerea infrastructurii urbane și reabilitarea unor cădiri istorice, publice și private. În plus au fost construite noi pensiuni și vile.

La nivelul planificării strategice este în fază de elaborare un nou Plan Urbanistic General pentru Băile Herculane, corelat cu strategiile teritoriale și de dezvoltare economică relevante. Stațiunea încearcă să renască, iar autoritatea locală a pornit demersul de a aduce împreună „agenții schimbării”, fiind motorul capitalizării beneficiilor eforturilor și oportunităților într-un efort conjugat.

7. Strategii de dezvoltare a stațiunii identificate prin planuri ale autorităților locale și ale operatorilor din stațiunea balneară analizată;

Tendențele de dezvoltare sunt legate de creșterea atractivității orașului pentru asigurarea unei creșteri echilibrate, combaterii unor disparități spațiale în scopul creșterii capacității de atragere și reținere a numărului de turiști cât și a creșterii gradului de satisfacției a comunității. Specific aceste sunt următoarele:

- Dezvoltarea unui sector turistic competitiv prin servicii mediacale și de ospitalitate, capabil să atragă continuu turiști și investiții.
- Participarea comunității de afaceri în turism în acțiuni de protejare a patrimoniului construit și a factorilor de mediu.
- Cooperarea dintre sectorul turismului și comunitatea din Băile Herculane pentru obținerea de beneficii mutuale prin creerea de locuri de muncă în special pentru tinerii.
- Dezvoltarea sectorului de alimentare de tip *slow food* cu efecte pozitive asupra dezvoltării activităților agricole din zona periurbană a stațiunii.

8. Nivelul investițiilor în baze de tratament și unități de cazare la nivelul stațiunii balneare analizate;

9. Disponibilitate la dialog a factorilor de decizie locali și a investitorilor / operatorilor economici din stațiune;

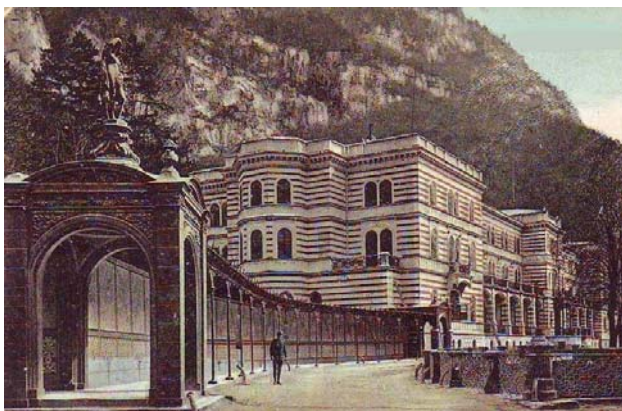
Procesul de formulare a viziunii de dezvoltare a adus în prim plan turismul ca principalul contributor la dezvoltarea durabilă economică, socială, culturală și de mediu a stațiunii Băile Herculane. Un alt element important este colaborarea cu alte stațiuni similare din Europa. Al treilea factor fundamental a dezvoltării viitoare sunt acțiunile complementare în protejarea patrimoniului și dezvoltarea resursei umane capabilă să asigure servicii turistice de calitate. Viziunea de dezvoltare finală adoptată sintetizează atributele menționate anterior după cum urmează:

10. Premii științifice, medalii, menționări ale stațiunii în documente ale autorităților centrale, vizibilitate a nivelului de excelență al stațiunii balneare analizate.

Demn de vizitat în stațiune este muzeul din parc care păstrează vestigii de pe vremea romanilor (resturi de instalații balneare, fragmente de ziduri, statui, basoreliefuri, altare, monede etc.). În fata muzeului se află un copac, conifer exotic, se pare milenar (*Welingtonia gigantea*), monument al naturii. În zonă există multe plante rare, peste 80 de specii și peste 1300 de specii de fluturi.

Istoric

Băile Herculane (imagine de la sfârșitul sec. XIX)

Cea mai veche stațiune balneară din România, datând din vremea romanilor, când purta numele de "La apele sacre ale lui Hercule" (atestată documentar ca stațiune în anul 153 e.n.), cunoscută pentru efectele terapeutice ale apelor sale termale, sulfuroase, cu sodiu, calciu, magneziu, oligotermale, ușor radioactive, bune atât pentru cura internă cât și externă.

Ad aquas herculi sacras, izvor termal din baile Herculane

Stațiunea Baile Herculane a fost înființată în anul 102 D.Hr. de către Împăratul Traian. Numele orașului vine de la Hercule, fiul lui Zeus și al Elenei, figură mitologică extrem de cunoscută pe care românii o desemnaseră patron al apelor termale, reprezentant al puterii și al echilibrului dintre forța fizică și cea spirituală.

Românii au construit în oraș băi, temple, statui, toate închinăte lui Hercule, Aesculapius și Hygieiei. Stațiunea era, la acea vreme, extrem de căutată de aristocrație grație apelor termale cu proprietăți curative pe care le considerau sacre și pe care le-au așezat sub patronatul zeului Hercule, în semn de adâncă recunoștință. Civilizația română nu a apăs definitiv în stațiune, rămânând marturie vestigiile: tabule votive, statui, băi, apeducte etc.

Statiunea Baile-Herculane are un patrimoniu istoric de excepție, memoria vie a 1858 de ani de existență (153 - 2011) neîntrerupta a stațiunii.

Din timpul romanilor au rămas numeroase vestigii: apeducte, bai, statui, monede, tabule votive ridicate ca semne de mulțumire aduse zeilor pentru vindecare.

Băile Herculane (imagine de la sfârșitul sec. XIX)

După 1718 (Pacea de la Passarowitz) începe istoria modernă și contemporană a Băilor Herculane, în cadrul Imperiului austriac.

Din 1736 începe reconstrucția și modernizarea băilor, a căilor de acces, grănicierii bănățeni construind aici majoritatea edificiilor din stațiune, care poartă amprenta unui baroc austriac impresionant.

Statiunea este vizitată de-a lungul timpului de mari personalități, între care: împăratul Iosif al II-lea, împăratul Francisc I și împărăteasa Charlotte, împăratul Franz Iosef și împărăteasa Elisabeta.

În 1852, împăratul Austriei considera Baile-Herculane ca fiind „cea mai frumoasă stațiune de pe continent”, iar împărăteasa Elisabeta

pasionata, îndragita, distincta, si armonioasa Sissi - scrie un jurnal intim în care Baile Herculane sunt o prezenta distincta si încântatoare. În statiune exista Muzeul Nicolae Ceaușescu, ale carui colectii au început sa fie constituite începând cu anul 1922.

Existenta neîntrerupta de doua milenii a statiunii Baile-Herculane a fost favorizata de eficacitatea miraculoasa a izvoarelor termale, dar si de pitoreasca asezare a statiunii într-o vale adapostita de munti, de o frumusetate aparte. Dotarea tehnico-edilitara de prim rang la un confort de înalta tinuta si bogata diversificare a metodelor de tratament de la cura balneara clasica la diverse metode de fizio si electroterapie, masaje, acupunctura, etc. au conferit acestei statiuni un înalt grad de atractivitate.

Începand cu 1948 statiunea a cunoscut o dezvoltare sustinuta, devenind o statiune de rang national, cu regim permanent.

Statiunea dispune de locuri de cazare în marile si modernele hoteluri sanatorial-balneare, moteluri, pensiuni turistice, camere la localnici într-un cadru agreabil, de asemenea camping în interiorul sau exteriorul orasului. Multiplele mijloace de recreere si divertisment - restaurant, baruri, terase de vara, bazine de înot cu apa termala, sauna, masaj, biliard, etc. precum si posibilitatile de drumetie si excursii în statiune si pe valea Cernei, constituie o atractie în plus pentru vizitatorii orasului statiune balneara Baile-Herculane.

Grota Haiducilor - Fragmentele ceramice, uneletele si armele din piatra gasite cu prilejul sapaturilor arheologice din „Grota Haiducilor” releva ca civilizatia primitiva din aceasta zona atinsese un stadiu ridicat de dezvoltare.

Tabula votiva ridicata de cei cinci cetateni romani fruntasi din Dacia, trimisi la Roma pentru alegerea lui Severianus in anul 153 d.Ch., atesta 1848 de ani de existenta a Bailor Herculane.

Termele romane si alte constructii utilitare (apeducte, bazine) valorifica izvoarele numite „Apele sacre ale lui Hercules”.

Din 1736 incepe reconstructia si modernizarea bailor, cailor de acces si a edificiilor. In 1772 zona este vizitata de imparatul Iosif al II-lea. 1847 este anul in care se monteaza renumita statuie din bronz a lui Hercules, opera a maestrilor Romel Mayer si Glantz din Viena.

Muzeul a fost înfiintat la 28 iulie 1924, prin grija sectiunii regionale din Banat a Comisiunii Monumentelor Istorice. Dupa 1960, muzeul a fost reorganizat. Aflat într-o cladire monument istoric (Cazinoul cu Coloane, 1862, arh. Daderer), muzeul prezinta publicului descoperiri arheologice din zona: piese de ceramica romana, monede, podoabe, altare votive, inscriptii, basoreliefuri din castrul Ad Mediam, arme si piese de harnasament.

Baile Herculane, statiune cu traditie milenara

POTENTIALUL BALNEAR SI TURISTIC

Apele termale ale statiunii Baile Herculane sunt potrivite pentru diverse cure balneare, dar si pentru inot.

Apele minerale izotermale si hipertermale au diferite compozitii chimice (sulfuroase, sodice, calcice, clorurate, oligominerale) care se preteaza la multiple tratamente: bai termale sulfuroase si sarate, in bazine acoperite sau in aer liber, cure interne cu ape minerale, hidrotermoterapie, sauna, electroterapie, chinetoterapie, hidrochinetoterapie, aero-helioterapie, inhaloterapie.

Turistii pot vizita punctele de atractie ale zonei: baile romane, Grota Haiducilor, Crucea Alba, Grota cu Aburi, cascada Vanturatoarea, 7 Izvoare, Muzeul Nicolae Cina, Pestera Topolnitei, statuia lui Hercule, Cheile Feregari, Cheile Peciniscai, Cheile Taznei, Sfinxul Banatean. In afara obiectivelor turistice ce nu trebuie ratate, vizitatorii pot face excursii si drumetii in Parcul National Valea Cernei.

Zona este dominata de peisaje frumoase, o flora si fauna bogate, tipice influentelor submediteraneene.

Dintre speciile reprezentative nu putem omite vipera cu corn, a carei prezenta in zona Banatului este binecunoscuta, dar si o serie de specii rare de șerpi.

Turistii dornici de aventura si distractii pot opta pentru rafting, alpinism, activitati de speologie, croaziere pe Dunare, practicarea sporturilor precum ciclismul, parapanta, motociclismul, tenisul, fotbalul.

Cei ce doresc, pot face excursii la manastirile din imprejurimile statiunii **Baile Herculane**: Manastirea Prislop, Manastirea Tismana, Manastirea Vodita, Manastirea Densus.

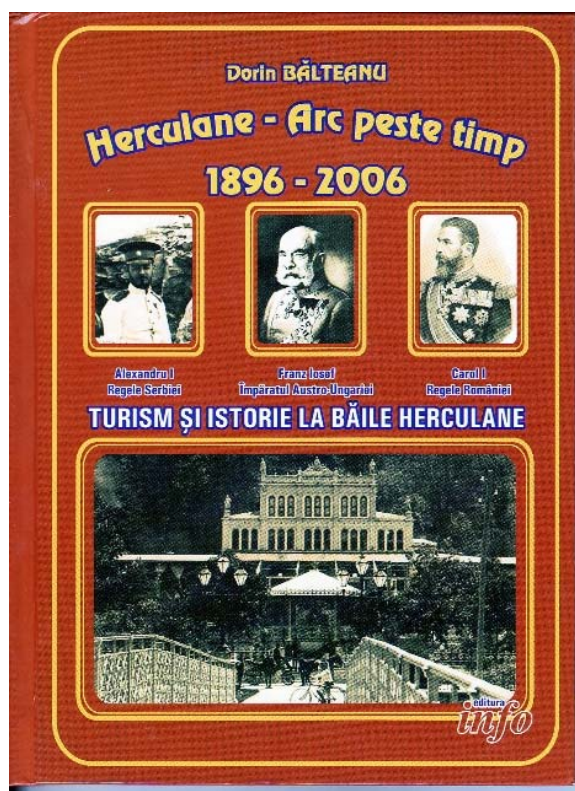
Statuia lui Hercule din orasul Baile Herculane

Notorietatea stațiunii s-a datorat atât apelor miraculoase, considerate un dar al zeilor, cât și poziționarii deosebite, într-o depresiune intramontana cu peisaje frumoase și pitorești.

Oferta de cazare este variată, pe toate gusturile, de la hoteluri și pensiuni până la campingurile special amenajate pentru amplasarea corturilor. Pretul în campingul 7 Izvoare, de exemplu, începe de la 10 lei pe zi, la hotel de două stele porneste de la 70 de lei pe noapte în camera dublă, iar la pensiuni avem tarife cuprinse între 60 și 150 de lei pe noapte.

Deplasarea în Baile Herculane se face cu transportul în comun. Autobuzele puse la dispoziție circula nonstop pe traseul gara-centrul orașului și retur, iar pretul biletului este de 1 leu. Accesul înspre stațiune se face de pe drumul european E70 (București-Craiova-Drobeta Turnu Severin-Caransebes-Timisoara) sau de pe DN67D (Targu-Jiu-Baia de Aramă-Baile Herculane).

„Herculane - arc peste timp. 1896 -2006 Turism și istorie la Băile Herculane”

La sfârșitul sec. XIX, Băile Herculane era o stațiune consacrată pe plan internațional, devenind o destinație solicitată atât de oamenii simpli, care-și căutau leacul pentru bolile de care sufereau, cât și de mari personalități politice ale vremii care găseau aici locul ideal atât pentru întâlniri de stat cât și pentru relaxare și tratament.

Pavilioanele din jurul statuii lui Hercules, construite încă din prima jumătate a sec. XIX, precum și cel de-al doilea ansamblu arhitectonic monumental, alcătuit din clădirea Casinoului, Băile Imperiale Austriece, hotelurile Franz Iosif (Decebal) și Carol (Traian), finalizate spre sfârșitul sec. XIX, conturau Centrul Imperial Istoric, ale cărei dotări edilitare rivalizau cu cele ale celor mai moderne stațiuni balneare din Europa.

În anul 1878 se finalizează construcția gării din Băile Herculane, edificiu care, prin originalitatea și eleganța stilului arhitectonic, își păstrează până în zilele noastre, locul printre cele mai frumoase edificii de acest gen, din țară. Astfel, stațiunea de pe Valea Cernei, a devenit accesibilă și pe calea ferată, în afara căilor rutiere și fluviale (aflându-se la o distanță de numai 20 de km de portul Orșova) deja existente.

În anul 1893 se construiește uzina electrică, aflată în amonte de Hotelul Roman de astăzi, lângă podul de peste Cerna, stațiunea numărându-se astfel printre primele localități iluminate electric, din țările române.

Bineînțeles că principala atracție turistică, cea care a dus faima stațiunii peste hotare, o constituiau atunci, ca și acum, miraculoasele ape termominerale, cunoscute și utilizate încă de pe vremea cuceririi Daciei de către romani, Băile Herculane, atestată documentar din anul 153 d. C., fiind cea mai veche stațiune balneară din țară și una dintre cele mai vechi din lume. Deși nu există dovezi materiale, se presupune că strămoșii noștri daci cunoșteau și utilizau efectul terapeutic al apelor termominerale din zonă, prin îmbăierea în așa-numitele „gropane”, care colectau apa izvoarelor termale aflate pe malul Cernei. Chiar și-n zilele noastre se pot vedea oameni, care, fie iarnă, fie vară, fie noapte, fie zi, preferă această formă de tratament în natură, sub cerul liber.

După cum scria dr. G.Vuia în gazeta Transilvania, din anul 1900: „Mult timp înainte de a fi fost analizate apele de aici și de a fi fost recomandate de vre-un medic, izvoarele erau deja botezate de popor: *baia de picioare, baia de ochi, baia de răni, baia de friguri*, etc.”

Începând cu ultimele decenii ale sec. XIX, o serie de oameni de știință au venit la Băile Herculane să studieze caracteristicile apelor termale de la Băile Herculane. Astfel, în 1871, a apărut lucrarea doctorului A. Popoviciu, „*Băile lui Ercule sau scaldele de le Meedia*”, lucrare importantă, datorită amplexării descrierii făcute proprietăților fizico-chimice ale apelor din stațiune. De altfel, în următoarele decenii, mai bine de 30 de specialiști au avut ca obiect de cercetare miraculoasele ape termale de pe Valea Cernei, aducându-și o contribuție importantă la descifrarea efectului tămăduitor al apelor termominerale de pe Valea Cernei.

Deși era încă o stațiune cu activitate sezonieră, în anul 1895, Băile Herculane înregistrează un record pentru acea vreme, de 10.440 vizitatori. Ofițeri, țărani, salariați, vizitatori bolnavi sau convalescenți, atât din țările române cât și din toate colțurile Europei, odată cu sosirea primăverii se grăbeau să găsească un loc în renumita stațiune de pe Valea Cernei. Așa cum consemnează cronicarii vremii era un privilegiu să beneficiezi de un sejur la Herculane, pentru care se dădeau bani grei, chiar aur.

Numărul vizitatorilor a crescut, datorită gradului de confort și serviciilor la nivel european: camere elegante, băi luxoase, bine înzestrate, posibilități de distracție și agrement. Începând cu anii 1864 - 1865, funcționau, în cadrul complexului Casino, salonul de cură cu săli de

distracție (bacara, chemin de fer, ruletă, etc.), cafeneaua, ospătăria și bazarul-terasă care constituiau un veritabil pol de atracție pentru lumea mondenă din acea perioadă, vizitatorii găsind aici un excelent prilej de distracție și agrement. Salutul roman „SALUTI ET LAETITAE” („Sănătate și Bucurie), inscripționat pe frontispiciul clădirii, arăta menirea acestui loc, de a leculi prin puterea veseliei.

La toate aceste atracții se adăugă cadrul natural deosebit de pitoresc al stațiunii, cu păduri seculare de brazi, pini, stejari și arini, la adăpost de vânturi puternice, prin munții din jur, cu un climat cu acțiune calmantă, de cruțare, cu influențe submediteraneene. Traseele de drumeție din jurul stațiunii, amenajate cu foișoare și băncuțe pentru odihnă, frumusețea peisajului precum și aerul proaspăt și curat, cu o puternică concentrare de ioni negativi, ofereau condiții excelente pentru relaxare, refacerea forțelor fizice și intelectuale ale vizitatorilor. Este binecunoscut faptul că împărăteasă Elisabeta (sau Sisi, cum mai era cunoscută) era îndrăgostită de aceste locuri, fiind oaspetele stațiunii de cinci ori, ultima dată, în anul 1896, împreună cu soțul ei, împăratul Franz Iosif. Fiind pasionată de frumusețile naturii, împărătesei îi plăcea să se plimbe pe traseele din jurul stațiunii, însoțită numai de o doamnă de onoare și de o călăuză locală. În timpul sejurului ei din anul 1887, petrecut la vila care-i poartă numele, din Băile Herculane, se întâlnește cu regele Carol I al României și cu soția acestuia, regina Elisabeta (cunoscută sub pseudonimul de Carmen Sylva), găzduiți la vila Franz Iosif (actualmente, Hotelul Decebal).

Dezvoltarea la care ajunsese stațiunea în acea perioadă, precum și renumele dobândit, explică interesul pe care-l manifestau suveranii vremii nu numai de a vizita Băile Herculane ci și de a beneficia de efectul curativ al apelor termominerale.

În acest context, nu este de mirare faptul că în anul 1896, trei personalități politice importante ale vremii, împăratul Austro-Ungariei, Franz-Iosif, regele Carol I, al României și regele Alexandru I al Serbiei și-au dat acordul pentru a se întâlni la Băile Herculane și pentru a avea loc, la Salonul de cură din cadrul complexului Casino, prânzul oficial, de gală, cu ocazia festivităților de deschidere a canalului navigabil Porțile de Fier. Așa cum consemnează cronicile vremii ”La ora 6, s-a ținut prânzul în elegantul salon de cură, participând suitele, diplomații, miniștrii, înalți demnitari bisericești...cam 120 de persoane”.

S-au făcut pregătiri mari pentru această festivitate, stațiunea a fost frumos împodobită și 300 de trăsurile au fost puse la dispoziția publicului. S-au ținut toasturi care marcau importanța evenimentului și al întâlnirii, pentru relațiile dintre cele trei țări.

Suveranii au venit, s-au întâlnit, au toastat și au plecat, fiecare spre capitala țării sale. Au rămas însă, în mintea și sufletul oamenilor, imaginea unei stațiuni, Băile Herculane, cu vocație internațională, aflată în plină dezvoltare, precum și celebrele cuvinte ale împăratului Franz - Iosif:

9. TURDA

1. Accesibilitate, infrastructura, patrimoniu public, management urbanistic, implicarea autoritatilor locale.

Municipiul Turda este clasificat drept centru cu influență interjudețeană, fiind singurul municipiu care alături de reședința de județ se încadrează în această categorie. Prin poziționarea geografică influența sa este dominantă în nordul județului Alba și în vestul județului Mureș. În același timp, apropierea de Cluj-Napoca (cca. 30 km), locul II în ierarhia națională ca potențial de polarizare, după capitală, face ca zona Turda să intre sub influența directă a zonei metropolitane Cluj-Napoca, relațiile între cele două centre fiind facilitate de o bună legătură pe șosea.

Turda este privită ca una dintre cele 4 zone de turism termal și balnear cu un potențial excelent de atragere a turiștilor din Regiune și din regiunile învecinate, alături de Ocna Șugatag, Ocna Dej și Cojocna. Turda s-a remarcat în perioada 2010-2013 cu valori mari pentru durata medie a sejurului. De asemenea, întreaga regiune este considerată ca având potențial pentru turismul cultural, fiind prima regiune pe țară ca număr de obiecte de patrimoniu.

Amplasarea municipiului Turda de-a lungul celei mai importante artere de circulație a României - DN1-E60-E81 - asociată cu accesul la alte două drumuri naționale, DN15 și DN75, are o deosebită importanță pentru localitate, asigurându-i legături rutiere foarte bune atât cu municipiul Cluj-Napoca, reședința de județ, cât și cu județele învecinate..

De asemenea, Turda beneficiază de avantajul de a fi un important nod pe Autostrada Transilvania, care va face legătura cu un culoar european major, asigurând transportul dinspre Ungaria spre sudul țării.

Nu în ultimul rând, Aeroportul Internațional Cluj se află la doar 40 km distanță.

Zona Turda beneficiază de un bogat patrimoniu arhitectural și cultural exploatat într-o bună măsură din punct de vedere turistic. Pe lista Ministerului Culturii, la categoria A, unde sunt grupate cele mai importante monumente, Turda beneficiază de prezența valorosului Castru roman al legiunii a V-a Macedonica de la Potaissa, datând din secolele II-III, de o necropolă din aceeași perioadă și un sit arheologic complex. Tot pe lista de monumente categoria A, așezarea Lișca, datează și ea din epoca romană.

În Turda și zonele limitrofe la vest de ea se regăsesc nu mai puțin de 36 de locații socotite valoroase din punct de vedere al patrimoniului, făcând parte din categoria B de monumente de patrimoniu: fabrica de bere din secolul XVIII, ansamblul urban din centrul orașului, prefectura veche, biserica reformată „Turda Nouă” (din 1504), biserica reformată de pe strada Câmpiei (secolul XV), o serie de case din secolul XX, ruinele cetății Turda (secolul XIV-XV), o casă parohială din secolul XVIII, busturi și monumente, printre care o copie a Lupei Capitolina, monumente dedicate figurii doctorului Ioan Rațiu, personalitate importantă a secolului XIX în Turda, memorandist și politician, situl arheologic de la Cornești (epoca migrațiilor și epoca bronzului), așezare din epoca romană la Mihai Viteazu, rămășițele unui castru roman cu necropolă la Cetatea Fetei, situl arheologic medieval de la Bădeni, așezări din epoca bronzului la Plăiești, Podeni și Stejeriș, așezarea Dealul Cetății de la Moldovenești (preistorie, epoca romană și medieval timpuriu), castelul Josika construit începând cu secolul XVI (în prezent primăria Moldovenești) și o serie de 12 biserici-monument dintre care se remarcă Biserica Unitariană Plăiești, a cărei construcție începe în sec. XV și ale cărei fortificații au fost păstrate. Celelalte biserici-monument se află în Cheia, Cornești, Mihai Viteazu (3), Bădeni (2), Moldovenești, Podeni (2), Stejeriș.

2. Existența unor structuri de educație și cercetare științifică aflate în legătură cu centre universitare apropiate, prezența unui personal universitar în stațiune, existența unui nucleu de cercetare științifică;

Reabilitarea clădirii fostei Judecătorii Turda și schimbarea destinației în Centru de Balneologie Aplicată (Prioritizare: 2016-2017)

Având în vedere documentul „Strategia ARB pentru dezvoltarea turismului balnear”, interesul manifestat de actorii implicați în acest domeniu, dezbaterile desfășurate în cadrul Forumului Internațional pentru Turismul de Sănătate, sprijinul declarat al Organizației Patronale a Turismului Balnear din România și prioritatea reprezentată de domeniul turismului balnear, a fost făcută propunerea înființării unei Universități Balneare, cu unul din sedii la Turda.

Necesitatea acestei construcții este argumentată prin nevoia declarată în sistem pentru resursa umana bine pregătită, asumată de patronate și factorii decizionali de la nivel local și central; nevoia de promovare a turismului de sănătate și a componentei sale, turismul balnear; nevoia de cercetare științifică și de educație ca principali vectori de promovare a turismului balnear; nevoia de cunoaștere și de dezvoltare a fondului de cunoaștere care să permită dezvoltarea sistemului; nevoia transferului de cunoaștere către furnizorii de servicii turistice balneare; nevoia de interrelaționare științifică, culturală și educațională cu actori de la nivel internațional, dat fiind contextul de globalizare al turismului medical; nevoia de implementare a unor standarde de calitate, construite în mod rațional științific, pragmatic; nevoia de imagine pozitivă, de unicitate și de preluare a unor responsabilități naționale în susținerea turismului balnear.

Plecând de la nevoile expuse anterior, considerăm Universitatea Balneară ca un posibil vector de imagine important al României pe segmentul turismului de sănătate, cu argumentul că nu există o astfel de instituție de învățământ superior în altă țară. Unicitatea instituției și potențialul uriaș reprezentat de resursele naturale extraordinare pe care România le are, ne fac să credem că brandul „UNIVERSITATEA BALNEARA = BALNEO UNIVERSITY” poate să asigure un avantaj strategic pentru România în dezvoltarea turismului balnear.

Contextul strategic național relevă insuficiența cercetărilor științifice moderne pentru o abordare holistică a balneologiei, existând un interes major în recapacitarea eforturilor de a utiliza cercetarea științifică și educația drept principal promotor al instrumentelor de marketing al stațiunilor balneare.

Ideea Universității Balneare va fi dezvoltată și va fi pusă în aplicare prin mijloace legale și juridice sub forma unei universități multicentrice cu câte o facultate la București, Iași, Techirghiol și Turda. În fiecare din aceste locații au fost demarate discuții și au fost create mecanisme de înființare.

Din punct de vedere administrativ, menționăm că demersul de înființare al Universității Balneare este un pas asumat în acest moment de către Asociația Română de Balneologie, Institutul Național de Recuperare, Medicina Fizică și Balneoclimatologie, Sanatoriul Balnear Techirghiol, Salina Turda.

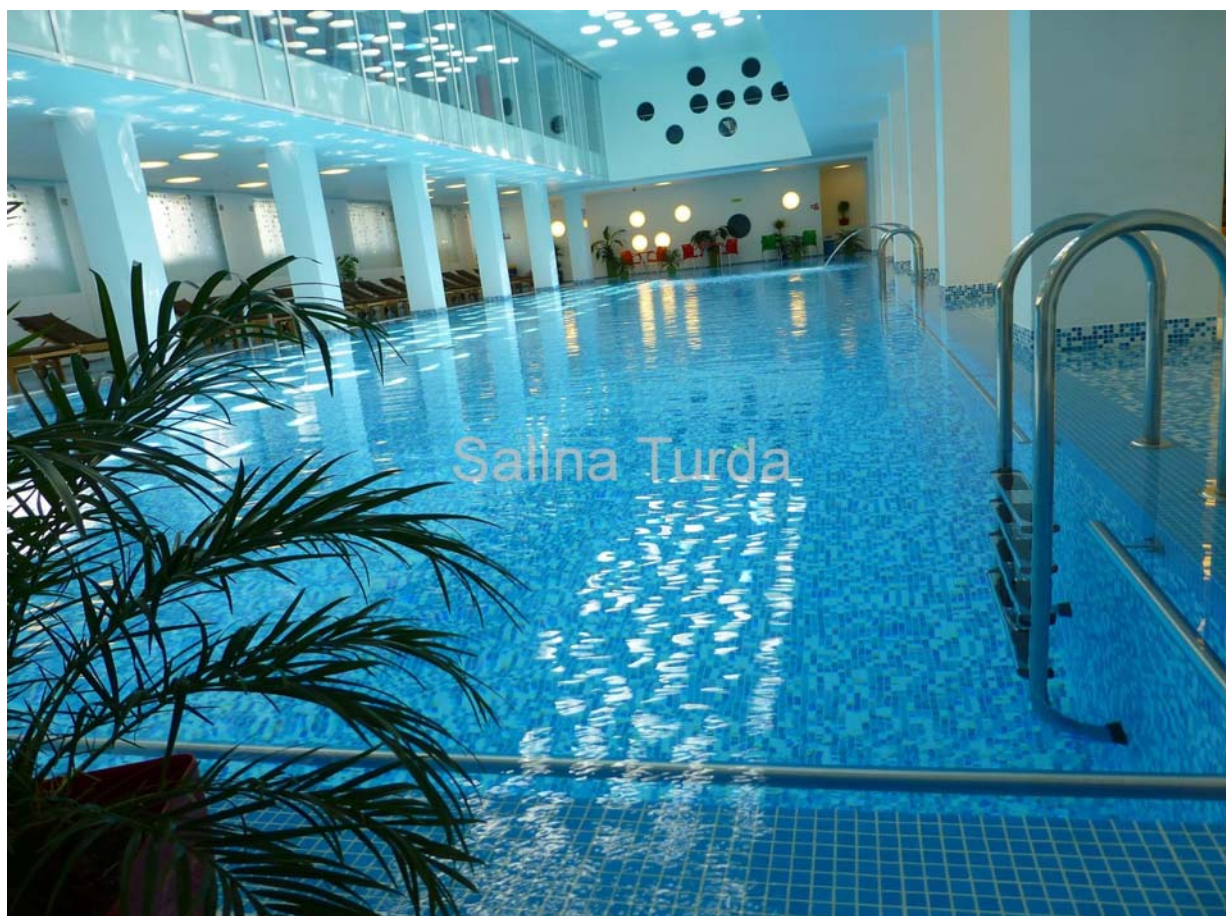
Asociația Română de Balneologie a fost unul din organizatorii Conferinței Naționale de Speleoterapie în perioada 6-8 octombrie 2011, de la Turda, prima de acest fel din România cu numeroși participanți din România și din Europa, printre care și membrii Comisiei Permanente UNESCO - UIS de Speleoterapie. La acest eveniment s-au conturat primele planuri comune de constituire a Universității Balneare.

Serviciile de sănătate din zonă sunt deservite de Spitalul Municipal Turda, cu 364 de paturi, cu secții de medicină internă, chirurgie generală, psihiatrie, obstetrică ginecologie, pediatrie, A.T.I. și neurologie. În afara sediului central, Spitalul Turda deține și o secție externă în Iara. În Turda își desfășoară activitatea peste 30 de medici de familie, iar în Mihai Viteazu și Moldovenești există 6 medici de familie. Așadar, și ca servicii de sănătate, zona este bine deservită.

COMPLEX BALNEAR POTAISSA oferă fiecărui client o experiență SPA excepțională. De la terapiile oferite, produsele folosite, până la muzică și arome, la COMPLEX BALNEAR POTAISSA, fiecare detaliu este important și are “sarcina” de a oferi oaspeților o experiență unică.

Dacă doriți să evadați din stresul cotidian, COMPLEX BALNEAR POTAISSA este locul ideal unde puteți alege un program SPA pentru întreaga zi sau un week-end.

Centru SPA Turda se va deschide în curând, pentru mai multe detalii urmăriți site spaturda.ro.

3. Notorietatea externă a stațiunii : identificarea unor elemente ce vizează promovarea stațiunii la nivel internațional, spoturi video în limba engleză, situri web în limba engleză, participarea la targuri internaționale, articole științifice în limba engleză, participarea la evenimente desfășurate la nivel internațional, legături externe, prezența unor tour-operatori internaționali, existența unor investitori externi;

Salina Turda nu era până în urmă cu 5-6 ani un punct pe harta turistică a Transilvaniei, dar prin atragerea unor fonduri europene de 5,8 milioane de Euro, începând cu anul 2008 s-a trecut la modernizarea acestei locații cu mare valoare de patrimoniu și posibilități de dezvoltare turistică. Lucrările de până acum includ proiectarea unui complex balnear în zona lacului Durgău, amenajarea minei Rudolf, în care a fost construit un amfiteatru de 80 de locuri, instalarea unor lifturi moderne pentru vizitare, amenajarea minei Terezia, unde se pot face plimbări cu barca pe lacul sărat subteran. S-a realizat o sală de tratament, o biserică amenajată, terenuri de minigolf și bowling, teren de sport și o roată mare cu rolul de a plimba turiștii către tavanul de sare al minei.

S-au amenajat drumurile până la intrarea în salină, iar obiectivul a început să beneficieze de o bună promovare. Începând cu deschiderea oficială de la începutul anului 2010, turiștii nu au întârziat să apară, pragul de 1.000.000 de vizitatori fiind depășit de mult. Recunoașterea oficială a reușitei acestei investiții a venit prin numeroasele premii câștigate (Cel mai bun proiect de turism din România, Minunea nr. 1 a României, ș.a.) și prin includerea Salinei în reportaje TV al unor televiziuni de prestigiu din România și nu numai.

Din anul 2010 Turda are și un brand turistic coerent. Beneficiile unui brand puternic se văd în afara granițelor orașelor. Orașele cu o imagine bună atrag investiții importante, sunt căutate de cei mai buni specialiști, studenți, cercetători, artiști și sunt destinațiile preferate de turiști. Nucleul central al brandului turistic Turda îl constituie Salina, cea mai modernă salină din Europa și cea mai frecventată destinație turistică. Sloganul comunică direct asocierea orașului cu salina, sub forma unui „call-to action” simplu sau a unei afirmații puternice, sigure: Turda. Descoperă orașul salinei.

Logo-ul reprezentând spirala: Iconotipul în formă de spirală este alcătuit din elemente rectangulare care cresc în dimensiune, în sensul invers al acelor ceasornicului. Spirala înseamnă progresie, evoluție, creștere. Stilizare a elementelor de iluminat din Salină, spirala policromă mai transmite următoarele caracteristici ale brandului: multitudine și deschidere.

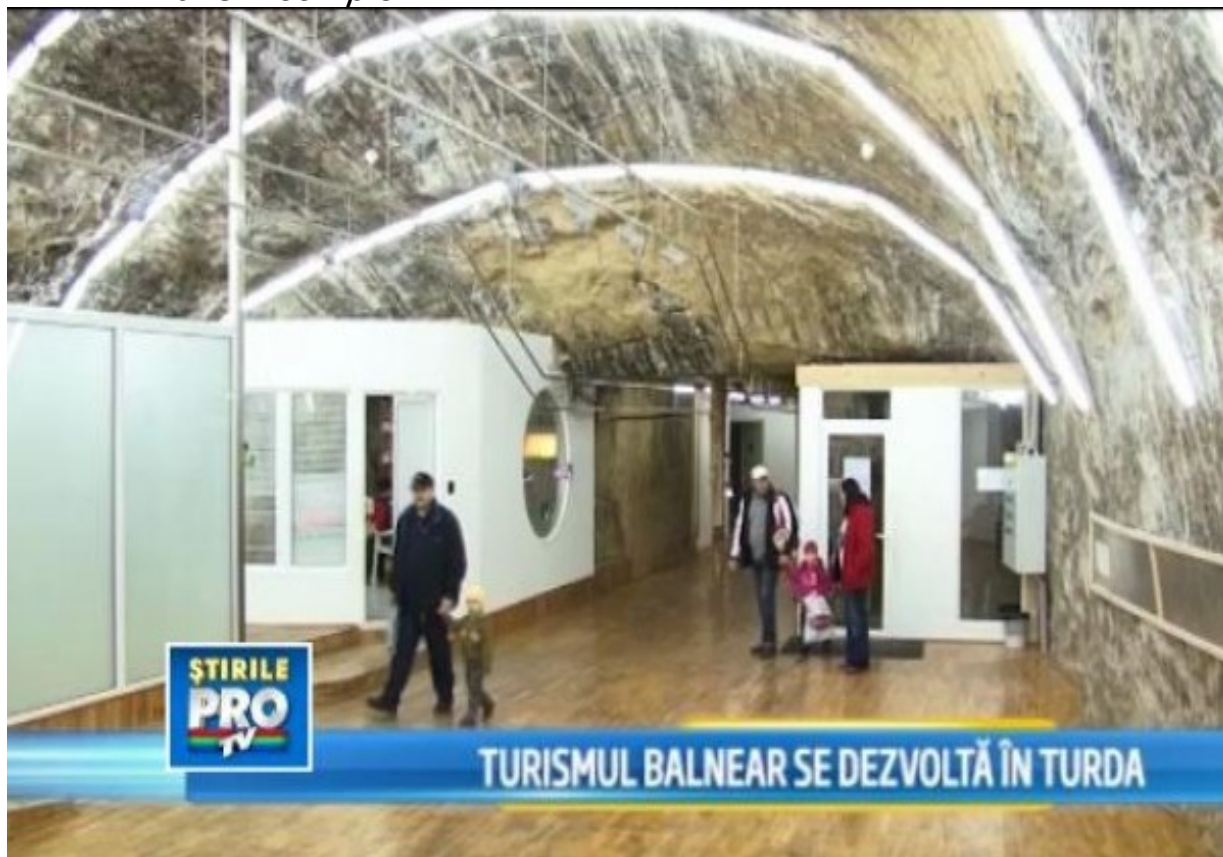
Sloganul „Descoperă orașul salinei” funcționează ca un activator, ca un îndemn de a descoperi orașul salinei - Turda. Din analiza tipurilor de turism prezentate anterior, a fluxului de turiști, a sumelor investite, a spectaculozității și atractivității obiectivelor, a comunicării realizate până acum în jurul unui obiectiv turistic, s-a degajat ideea centrării brandului turistic Turda în jurul Salinei Turda, și promovarea orașului folosind această „locomotivă” a dezvoltării turismului turdean. Identitatea grafică a orașului este vizibilă în propunerile pentru pliante și pentru website.

4. Notorietatea internă a stațiunii: identificarea unor elemente moderne de promovare internă a stațiunii balneare, organizarea unor evenimente specifice promovării sectorului balnear, participarea la targuri interne de turism, articole și materiale de promovare în limba română, situri de promovare;

Turismul este dezvoltat mult peste media zonelor rurale transilvănene. Din punct de vedere al marketingului turistic, trebuie remarcată creșterea publicității pentru turismul turdean. <http://turism.turdainfo.ro/> este un website vizibil care reunește majoritatea punctelor de atracție din teritoriu și care va fi dezvoltat sub forma unui portal turistic complet printr-un viitor proiect cu finanțare europeană. Prin același proiect se va înființa și un Centru Național de Informare și Promovare Turistică al cărui activitate va avea rezultate vizibile în dezvoltarea turismului local.

Conform manualului de identitate vizuală al orașului Turda, există patru tipuri de turism dezvoltate în această zonă:

- *Turism de recreere și agrement / aventură:*
- *Turism educațional / cultural / istoric:*
- *Turism balneo:*
- *Turism complex:*

Din punctul de vedere al ofertei turistice, considerăm că zona Turda trebuie să țină cont de tendințele actuale de la nivel european. Astfel:

- din punctul de vedere al cererii, o creștere a atenției pentru prețul total (inclus) al unei vacanțe, scăderea perioadei medii de ședere (și cu o creștere a dihotomiei între turiștii de nivel mediu-ridicat, mai puțin sensibili la conjunctura economică negativă, și cei care caută vacanțe la preț mai bun), creșterea frecvențelor călătoriilor (pauze scurte, city breaks și multivacanțe de parcurs în mai multe perioade ale anului) și creșterea individualității alegerilor, care duce la o diversificare majoră a exigențelor și a comportamentelor de vacanță;

- schimbarea comportamentului turistic, care duce la conceperea vacanței ca plăcere în sine, cum ar fi căutarea stării de bine, de mare autenticitate și naturalețe, dorința de contact cu culturi și experiențe noi;

- schimbarea structurii demografice (creșterea segmentului „vârsta a treia”, reducerea nucleului familial și creșterea numărului de persoane singure);

- creșterea importanței „turismului domestic” ca o componentă deseori decisivă pentru a face față dificultăților de pe piețele externe;

- performanța optimă obținută de componentele „etnogastronomie” și „turism cultural”, inclusiv în termeni de cheltuială medie pe cap de turist.

Conturarea imaginii de pol turistic al Transilvaniei nu se poate realiza fără investiții masive în:

- infrastructură: autostradă, căi de acces spre obiective turistice, căi rutiere și pietonale urbane;

- infrastructură hotelieră, de cazare și de servire a mesei. Nivelul actual al hotelurilor, restaurantelor, pensiunilor, caselor de oaspeți este insuficient. Estimăm un necesar de circa 7-8 unități de cazare suplimentare.

Odată cu dezvoltarea zonei Salină - lacuri sărate Durgău și a parcului Zoo, este necesară dezvoltarea unui sistem de transport local foarte dinamic și precis, care să permită construirea unor trasee dedicate, cu accent pe anumite obiective: balneo, de recreere, istorice, de aventură. Mijloacele de semnalizare, panotaj outdoor, punctele de informare turistică, prezența unor ghizi specializați, entertaineri ș.a. trebuie finanțate masiv.

5. Calitatea factorilor naturali de cură utilizați în stațiunea balneară analizată, certificarea Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie, elemente de cercetare științifică a factorilor naturali, diversitatea factorilor naturali utilizați, gradul de prezentare a acestora;

Salina Turda (română: Salina Turda, limba maghiară: Torda Sóbánya) a fost cunoscută și exploatată de către cele mai vechi timpuri, dar a fost pusă în funcțiune sistematică a depozitului, prin munca miniere în subteran, în timpul cuceririi romane în Dacia. Sarea era exploatată în camere de 17-34m adâncime și 10-12m lățime, dispuse una lângă alta separate printr-o consolidare de siguranță. Acest sistem a asigurat o

extracție masivă a sării, dar aceasta a lucrat numai în acele domenii în care sarea a fost exploatată aproape de suprafață. Sarea a fost continuu extrasă în timpul secolului al șaselea și nouă, împreună cu alte minerale foarte utile.

Microclimatul este caracterizat de variații anuale ale temperaturii între 11-12 °C, o umiditate medie de 80%, presiunea aerului este cuprinsă între 747-752 mm Hg și viteza de aer se mișcă între 0.02-0.7 m / sec. Toți acești factori, lipsa de bacterie patogen și o ionizare moderată a aerului au contribuția lor la efectul bine-cunoscut benefice asupra aparatului respirator. Mina a intrat în circuitul turistic în 1992. Mina găzduiește un Muzeu de Artă Contemporană, este utilizat, de asemenea, pentru concerte de muzică clasică, expoziții și, desigur, ca o bază de tratament de important.

Masivele de sare de la Turda - pe spinarea cărora se găsesc lacurile sărate de interes terapeutic sunt plasate în punctul cel mai vestic al Depresiunii Transilvaniei, în zona imediat vecină contactului blocului muntos al Apusenilor cu sedimentarului bazinului, situație ce se resimte, nu numai în structura geologică, ci și în morfologia regiunii.

Regiunea lacurilor sărate are aspectul unui podiș ridicat separat de orașul Turda - amplasat în zona de confluență a văii Turului și pârâului Sărat, cu arieșul - printr-un abrupt ce prezintă o înălțime de 50-60 m.

Lacurile Sărate din perimetrele Băile Sărate Turda și lacurile Ocnei, cu diferite grade de concentrare a conținutului salin sunt reprezentate de Lacul Roman, Lacul Fără fund, Lacul Csiky și Lacul Privighetoarea în zona Băilor Sărate și respectiv Lacul Durgău, Lacul Dulce, Lacul Ocnei, Lacul Rotund, Lacul Sulfuros și Lacul Carolina din zona fostelor ocne.

Grosimile maxime de nămol negru și negru-cenușiu, întâlnite în cele 3 depresiuni ale fundului bazinului sunt de 0,8 m, în dreptul laturii sud-vestice, 0,6 m în zona centrală și 0,45 m în colțul de NE.

Cercetările efectuate în privința lacurilor Roman, Fără fund, Csiky, Privighetoarei și Durgău au relevat faptul că temperatura de la suprafața apei lacurilor diferă de la un sezon la altul și de la lac la lac - în funcție de concentrația chimică a fiecărui bazin - depinzând de temperatura ambiantă și având valoare inferioară acesteia.

De asemenea s-a confirmat heliotermia lacurilor, prin existența saltului termic de la adâncimea de 1-2 m sub oglinda apei, nivel de la care, spre fundul lacului, temperatura scade treptat.

Reacția activă a apei (pH-ul), factor ecologic principal, s-a urmărit la fiecare lac, constatându-se un pH neutru (7) sau ușor acid, 6,5-7 (în cazul lacurilor Roman, Privighetoarei și Durgău).

Regimul gazos (O_2 , CO_3 , H_2S) al lacurilor de la Turda este în funcție de temperatura ambiantă, temperatura apei, adâncimea lacurilor, mișcarea apei și conținutul în săruri.

În august 1978 s-a constatat că valorile de oxigen dizolvat sunt ușor sub valoarea normală, corespunzătoare anotimpului, în lacurile Roman,

Fără fund și Durgău, probabil datorită procesului de descompunere a sedimentelor.

Valorile CBO_3 , urmărite la interval de 3 zile, sunt mai mari în iunie decât în august, fapt ce confirmă cantitatea mai mare de substanțe organice degradabile, oxidabile chimic în sezonul de vară.

Hidrogenul sulfurat a fost găsit în toate lacurile la valori între 3,40 și 6,12 mg/l, ceea ce dovedește că vara are loc o creștere a H_2S , rezultat din transformarea sulfului provenit din descompunerea proteinelor de către bacterii. Urmărind hidrogenul sulfurat pe verticală, se constată că în lacul Roman acesta crește progresiv cu adâncimea, atingând valoarea de 31,28 mg/l la 4 m (fundul lacului). Aceasta dovedește că la fundul bazinului se formează nămol sapropelic, din care se degajă hidrogen sulfurat.

Clorurile din apa lacurilor de la Turda sunt cuprinse între valori care le clasifică drept lacuri hipersaline (peste 40g/l Cl). Excepție face lacul Csiky, a cărui concentrație, la adâncimea maximă de 4 m este de 16 g/l.

La suprafața lacurilor valoarea salinității variază de la 1,78 la 40,42 g Cl la litru, în funcție de aportul de apă dulce (precipitații, etc.) care se distribuie pe suprafața acestora, sub forma unui strat de grosime variabilă, strat care se mineralizează din păturile subiacente, prin difuziune.

Condițiile fizico-chimice ale lacurilor au limitat „viața lacului” la un număr restrâns de specii vegetale și animale, obligate să se adapteze la salinitatea ridicată și uneori la scăderile de oxigen dizolvat.

Fitoplanctonul este alcătuit din cianoficee, flagelate, diatomee și cloroficee. Dintre elementele fitoplanctonice, unele alge ca *Oscillatoria limosa*, *Anabaena Schermetievi*, *Marismopedia punctata*, *Goniolax apiculata* etc. Sunt dezvoltate în exces în toate lacurile, în timp ce altele ca *Oscillatoria putrida*, *Spirulina Jenneri*, *Nitzschia closterium*, *Bodo* sp. sunt bine reprezentate în lacul Durgău (în mod deosebit) și în lacul Privighetoarei.

Din fitoplanctonul cantitativ, organismele vegetale ca *Oocystis Naegelii*, *Chaetoceros socialis*, *Oscillatoria tenuis* au avut, în vara anului 1978 o dezvoltare maximă, ajungând să determine fenomenul de „înflorire a apei”.

Zooplanctonul este constituit din protozoare, rotifere, copepode, cladocere, branchipode, ostracode.

Din punct de vedere al speciilor, grupul protozoa este cel mai bine reprezentat numeric, însă rotiferele, copepodele și cladocerele dețin primul loc. Dintre acestea *Urceolaris*, *Cetocamptus retrogressus*, *Arctodiptomus salinus* și *Moina brachiata* se găsesc în toate cele 5 lacuri din abundență.

Foarte importantă este prezența filopodului *Artemia salina*, identificat în lacul Roman, care solicită o salinitate de peste 30 g/l Cl.

În afara formelor planctonice au fost identificate, în aceleași bazine, și organisme bentonice de tipul chironomidelor, efidridelor și

stratoniidelor, prezența lor fiind determinată de natura materialului organic și mineral depus în decursul anilor.

Toate elementele de foră și faună enumerate contribuie, anual, după moartea lor, la formarea nămolului sapropelic sedimentat de pe fundul bazinelor lacustre.

Pe baza datelor asupra grosimii acumulărilor de nămol negru și negru cenușiu, onctuos, cu proprietăți terapeutice, obținute din carotaje, pentru fiecare lac în parte, s-a întocmit un plan cu izopachite, echidistanța curbelor fiind de 0,1 m. Evaluarea suprafețelor delimitate de curbele izopachite, s-a făcut prin planimetre, pe planuri la scara 1:500.

Volumul de nămol a fost calculat prin metoda izoliniilor de grosime, folosindu-se toate cele 3 formul uzuale de calcul: formula lui Simpson, formula trapezului și formula trunchiului de con. Pentru rezerva de nămol propusă a fost luată în considerare valoarea cea mai mică a volumului, obținută prin una din cele 3 formule (24).

În acest fel au fost estimate următoarele rezerve geologice de nămol negru și negru-cenușiu, cu proprietăți terapeutice:

- în lacul Roman - 340 m³
- în lacul Fără fund - 534 m³
- în lacul Csiky - 594 m³
- în lacul Durgău, stratul superior - 256 m³
- în lacul Durgău, stratul inferior - 459 m³

Pentru lacul Durgău, în care acumularea de nămol negru și negru-cenușiu, onctuos, cu proprietăți terapeutice, prezintă o intercalație de nămol cenușiu, argilizat, neterapeutic, volumul nămolului negru și negru-cenușiu a fost calculat separat, pentru stratul superior și cel inferior, excluzându-se astfel intercalația neterapeutică.

Nămolul existent în Lacurile Roman, Fără fund, Csiky și Durgău prezintă caracteristicile unui nămol în care componentele minerale (între 38,6% pentru nămolul din lacul Csiky și 43,1% pentru cel din Lacul Durgău) predomină asupra componentelor organice (între 5,1% pentru nămolul din Lacul Roman și 6,2% pentru cel din Lacul Fără fund).

În cadrul componentelor organice predomină celuloza (între 2,7 și 1,7%, nămolurile din lacurile Durgău și Csiky prezentând valoarea cea mai ridicată) și substanțe proteice (0,9-0,7 %, care raportate la cantitatea de acizi humici (0,07-0,1 %) conduce la concluzia că aceste nămoluri prezintă un grad redus de descompunere, găsindu-se deci într-o fază inițială de formare.

Extractul apos al nămolurilor, foarte concentrat pentru cele din lacurile Fără fund, Roman, Durgău (între 6081 și 13892 mg%) și mai puțin concentrat pentru nămolul din lacul Csiky (1717 mg%), reflectă îndeaproape chimismul (clorurat sodic) și mineralizația apei lacurilor.

Ca proprietăți fizice, determinările efectuate indică pentru nămolurile din cele 4 lacuri, densități cuprinse între 1,25 și 1,46 g/cm³ și călduri specifice între 0,64 și 0,76 cal / g.grad

Pentru nămolul acestor lacuri, neexperimentat până în prezent din punct de vedere farmacodinamic, indicațiile terapeutice pot fi intuite prin analogie cu alte nămoluri studiate, a căror compoziție și proprietăți fizico-chimice sunt similare.

Indicațiile terapeutice ar fi: stări preartrozice, reumatism degenerativ, reumatism abarticular, stări alergice după reumatism articular activ sau infecțios de focar, afecțiuni ale sistemului nervos periferic, sechele musculo-articulare după traumatisme, afecțiuni ginecologice.

6. Calitatea serviciilor turistice și medicale din cadrul stațiunii balneare analizate, nivelul de calificare a resurselor umane, prezența animatorilor de stațiune;

7. Strategii de dezvoltare a stațiunii identificate prin planuri ale autorităților locale și ale operatorilor din stațiunea balneară analizată;

Pe pagina de internet a Primăriei Turda <http://www.primariaturda.ro/> este ușor de identificat strategia de dezvoltare a Municipiului Turda:

“Fiecare strategie delimitează teritoriul în care o comunitate caută să fie unică și să progreseze folosind la maxim toate resursele proprii de care dispune și încercând să atragă cât mai multe investiții din exterior. În această idee, prezenta strategie de dezvoltare a municipiului Turda reunește ansamblul de decizii și acțiuni referitoare la alegerea mijloacelor pentru atingerea obiectivelor, având în vedere resursele și mediul economic, politic și social. Strategia înseamnă perspectivă, viziune și direcție. Nu este o consecință a planificării, ci dimpotrivă, este punctul ei de pornire. Începem acest proces fiind conștienți de

faptul că singura strategie câștigătoare este munca asiduă.” - Tudor Ștefănie, Primarul Municipiului Turda

8. Nivelul investițiilor în baze de tratament și unități de cazare la nivelul stațiunii balneare analizate;

Reabilitarea Hotelului Potaissa presupune crearea unui Centru SPA și bază de tratament. Investiția se face în scopul completării activităților de tratament balnear cu procedura cu aerosol natural. Valoarea estimată a investiției este de aproximativ 1.600.000 Euro + TVA. Lucrările sunt aproape finalizate.

În jurul salinei există planuri de dezvoltare pentru o stațiune balneară de lux, cu hoteluri de 3, 4 și 5 stele, dar și cu patinoar, hipodrom sau teren de golf. Un complex hotelier, denumit "Floare de Sare" ar urma să fie destinat pentru cei din categoria lux, iar alte unități de cazare situate în zonă ar fi destinate publicului larg.

9. Disponibilitate la dialog a factorilor de decizie locali și a investitorilor / operatorilor economici din stațiune - este foarte mare.

10. Premii științifice, medalii, mențiuni ale stațiunii în documente ale autorităților centrale, vizibilitate a nivelului de excelență al stațiunii balneare analizate : Proiectul de amenajare a Salinei Turda și a Lacurilor Sărate din zona Durgău a câștigat premiul de cel mai bun proiect turistic din România.

Salina Turda își confirmă statutul de destinație turistică de excelență. După ce a fost declarată de către o asociație internațională a balneologilor drept cea mai eficace salină din Europa în tratarea bolilor respiratorii, a urmat modernizarea cu ajutorul fondurilor europene. Iar modernizarea a fost una cu adevărat spectaculoasă.

În Salina Turda au fost turnate scene din ultimul episod din seria Batman, precum și o serie de videoclipuri care au fost difuzate de canalele muzicale din întreaga lume. Iar acum publicația americană Business Insider a inclus Salina Turda în topul celor mai spectaculoase 25 de destinații din lume de care americanii nu au auzit niciodată. Salina Turda este pe poziția a 22-a.

Clasamentul este deschis de scara Haiku din Oahu, Hawaii, o scară din lemn care duce spre vârful unui munte care oferă o perspectivă uluitoare asupra arhipelagului american din Oceanul Pacific. Pe locul doi se află râul sărat Hinatuan din Filipine, de pe insula Mindanao. Acesta este renumit pentru apa sa limpede și albastră. Iar pe poziția a treia se află Pădurea îndoită din vestul Poloniei. În acea pădure, 400 de pini au crescut contorsionați la 90 de grade, fără ca nimeni să găsească o explicație pentru această situație.

Salina Turda reprezintă "un motiv în plus pentru a vizita România", potrivit site-ului smithsonian.com, care ilustrează materialul în care recomandă acest obiectiv cu o serie de fotografii realizate, de-a lungul timpului, de către turiști.

10. Vatra Dornei

1. Accesibilitate, infrastructura, patrimoniu public, management urbanistic, implicarea autoritatilor locale.

Municipiul Vatra Dornei este situat în partea sud-vestică a județului Suceava, în Depresiunea Dornelor, cu următoarele coordonate geografice: 47° 21' latitudine nordică și 25° 22' longitudine estică. Vecinii orașului sunt următoarele comune: Pojorâta (la nord), Iacobeni (la nord-vest), Dorna Candrenilor (la vest), Șaru Dornei (la sud) și Dorna-Arini (la est).

Localitatea Vatra Dornei este traversată de șoseaua europeană E58 (DN 17), importantă cale rutieră care leagă Bucovina de Transilvania. Distanțele din Vatra Dornei până la cele mai apropiate orașe pe această șosea sunt următoarele: 110 km până în municipiul Suceava (reședința județului Suceava), 43 km până în municipiul Câmpulung Moldovenesc, 84 km până municipiul Bistrița, 74 km până în orașul Gura Humorului și 66 km până în orașul Frasin.

Altă cale rutieră importantă care străbate Vatra Dornei este șoseaua națională DN 17B, care asigură legătura cu județul Neamț. Pe această șosea, Vatra Dornei se află la 156 km de municipiul Piatra Neamț, 52 km de orașul Broșteni și 130 km de orașul Bicăz.

Municipiul Vatra Dornei este conectat la sistemul de căi ferate române prin magistrala feroviară Suceava - Vama - Floreni - Ilva Mică,

care traversează centrul orașului, unde există două stații CFR, aflate la mică distanță una de cealaltă: Gara Vatra Dornei (construită în 1902) și Gara Vatra Dornei Băi (construită în 1910). Aeroportul cel mai apropiat este cel din Suceava, aflat la circa 120 km distanță.

Municipiul Vatra Dornei administrează trei localități care fac parte din alcătuirea sa: Argestru, Roșu și Todireni.

Cel mai apropiat aeroport se află în municipiul Suceava.

Parte a regiunii istorice Bucovina de Sud, aflată în partea nordică a României, Tara Dornelor te cucerește de la prima vedere. Peisajul superb, atmosfera feerică, alături de specificul cultural fac din aceasta zona o destinație perfectă de vacanță. Mica localitate aflată la confluența râurilor Bistrița Aurie și Dorna nu este o creație a epocii contemporane. Istoria stațiunii se întinde de-a lungul secolelor, încă de la 1592, fiind recunoscută încă din secolul al XVIII-lea ca o importantă destinație turistică de către austriecii care își petreceau vacanțele aici, beneficiind de avantajele serviciilor balneare.

Pagina web a Primăriei Vatra Dornei: <http://www.vatra-dornei.ro/> prezintă numeroase date pentru aprecierea proiectelor derulate până în prezent pentru dezvoltarea patrimoniului public al stațiunii.

2. Existența unor structuri de educație și cercetare științifică aflate în legătură cu centre universitare apropiate, prezența unui personal universitar în stațiune, existența unui nucleu de cercetare științifică;

Stațiunea Vatra Dornei beneficiază de interesul științific al centrelor Universitare Iași și Suceava, de unde numeroși cercetători și cadre didactice și-au orientat interesul în studierea factorilor naturali terapeutici din stațiune.

3. Notorietatea externă a stațiunii : identificarea unor elemente ce vizează promovarea stațiunii la nivel internațional, spoturi video în limba engleză, situri web în limba engleză, participarea la targuri internaționale, articole științifice în limba engleză, participarea la evenimente desfășurate la nivel internațional, legături externe, prezența unor tour-operatori internaționali, existența unor investitori externi;

Prezentarea Stațiunii Vatra Dornei <http://tara-dornelor.ro/> în română, engleză, germană și franceză, prezența la târguri internaționale de turism, peste 1,3 milioane de rezultate la căutarea Vatra Dornei pe google.com, paginile hotelurilor din stațiune, proiectele cu fonduri europene derulate sunt de natură să creeze o anumită notorietate externă pentru Vatra Dornei.

4. Notorietatea internă a stațiunii : identificarea unor elemente moderne de promovare internă a stațiunii balneare, organizarea unor evenimente specifice promovării sectorului balnear , participarea la targuri interne de turism, articole și materiale de promovare în limba română, situri de promovare;

Faimoasă pentru serviciile sale balneare încă din secolul al XIX-lea, Vatra Dornei este cunoscută și astăzi ca o stațiune pentru toate vârstele, adresându-se atât persoanelor care doresc să-și fortifice organismul prin

ascensiunile montane sau prin sporturile de iarnă, cât și celor care doresc să se odihnească într-un bioclimat tonic stimulent cu influență benefică asupra sistemului nervos. Pentru refacerea sănătății, Vatra Dornei oferă factori naturali de cură precum:

- izvoarele cu apă minerală carbogazoase
- izvoarele termale, bicarbonatate, calcice, magnezice și sulfuroase
- mofete naturale de săruri de mare puritate și concentrație de CO₂
- nămolul de turbă din zona Poiana Stampei.

5. Calitatea factorilor naturali de cură utilizați în stațiunea balneară analizată, certificarea Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie, elemente de cercetare științifică a factorilor naturali, diversitatea factorilor naturali utilizați, gradul de prezentare a acestora;

Profilaxia, afecțiuni ale aparatului cardiovascular, ale aparatelor locomotorii, precum și cele asociate își pot găsi vindecarea aici, la Vatra Dornei prin intermediul unei curi externe bazate pe băi carbogazoase, băi de plante medicinale, dușuri, termoterapie (impachetari cu namol și parafina), electroterapie și fototerapie, dar și pulmoterapie (aerosoli cu apa sulfuroasă și medicamente). Nu trebuie să uităm nici de kinetoterapia la sală la bazinul kineto, masajul, cura de teren și mofetele.

Clima este una temperat-continentală, cu o temperatură medie anuală de 5,2 °C. În luna iulie media este de +15 °C, iar în luna ianuarie este de -6 °C. Temperaturile extreme înregistrate la Vatra Dornei sunt următoarele: +36,4 °C (în data de 18 iulie 1904), respectiv -36,5 °C (în data de 13 ianuarie 1950).

Precipitațiile sunt abundente și ating aproximativ 800 mm. Numărul de zile cu zăpadă într-un an ajung la aproximativ 120 zile/an. Cea mai lungă perioadă ploioasă înregistrată la Vatra Dornei a fost în august 1908 (14 zile). Presiunea atmosferică medie este de 690 mm în luna ianuarie, respectiv 694 mm în luna septembrie.

6. Calitatea serviciilor turistice și medicale din cadrul stațiunii balneare analizate, nivelul de calificare a resurselor umane, prezența animatorilor de stațiune;

Hotel Belvedere

Inaugurat în 2007, hotelul a devenit într-un timp foarte scurt destinația de vacanță a mii de turiști din țară și din străinătate. Situat chiar în centrul stațiunii Vatra Dornei,

Hotel Castel Dracula

Hotelul Castel Dracula este poziționat în Pasul Tihuta din Munții Bârgăului, în localitatea Piatra Fantanele, la 1116 m altitudine și aproximativ 37 km departare de Vatra Dornei. Construit în stilul unei castel medieval

Hotel Bradul

Hotel Bradul din Vatra Dornei a fost renovat în anul 2012 oferind condiții bune de cazare, dotări și finisaje moderne ale camerelor,

posibilitati de tratament, excursii, o cazare optima in vederea practicarii sporturilor de iarna.

Hotel Silva

Este situat in centrul orasului. Cel mai central ! Este un hotel construit recent 2002, care prezinta conditii bune si politici foarte flexibile in ce-i priveste pe turisti.

Hotel Minut

Hotelul Minut este amplasat la baza pârtiei de schi de la telescaun si va ofera servicii de cazare si masa exceptionale, într-un cadru confortabil si linistit

7. Strategii de dezvoltare a stațiunii identificate prin planuri ale autorităților locale și ale operatorilor din stațiunea balneară analizată;

Strategie de dezvoltare - AGENDA LOCALĂ 21 - PLANUL LOCAL DE DEZVOLTARE DURABILĂ A MUNICIPIULUI VATRA DORNEI
http://www.vatra-dornei.ro/ro/pages/strategie_dezvoltare

8. Nivelul investițiilor în baze de tratament și unități de cazare la nivelul stațiunii balneare analizate;

Situată în nordul României, în depresiunea intramontană a Dornelor din Carpații Orientali, Vatra Dornei este o localitate turistică foarte căutată datorită apelor termale, peisajului, climei și facilităților de practicare a schiului. Orașul-stațiune este înconjurat de munți împăduriți: Munții

Giurnalău, Munții Bistriței, Munții Călimani, Munții Rodnei, Obcina Mestecăniș. Se practică alpinismul și sporturile de iarnă, iar localitatea este în același timp și o importantă stațiune balneară.

Parcul natural din centrul stațiunii, renumit pentru veverițele sale, precum și cazinoul amintesc de faimoasele stațiuni balneare din vestul Europei. În oraș, între cele mai interesante atracții turistice se numără și cele două muzee deschise publicului vizitator: Muzeul de Științele Naturii și Cinegetică, respectiv Muzeul Etnografic găzduit în clădirea primăriei.

Cei care doresc să exploreze împrejurimile au la dispoziție telescaunul care acoperă distanța dintre oraș și Dealul Negru, sau pot pleca în excursii la Poiana Negrii și Poiana Stampei, renumite pentru izvoarele lor minerale.

9. Disponibilitate la dialog a factorilor de decizie locali și a investitorilor / operatorilor economici din stațiune identificata la nivelul autorităților locale.

10. Premii științifice, medalii, mențiuni ale stațiunii în documente ale autorităților centrale, vizibilitate a nivelului de excelență al stațiunii balneare analizate.

“Municipiul Vatra Dornei există și s-a dezvoltat în timp datorită turismului. Resursele de apă minerală cu proprietăți terapeutice, turba și factorii naturali de cură au condus la dezvoltarea turismului balnear. Condițiile naturale, tradițiile istorice și culturale, pitorescul zonei, fondul cinegetic, precum și bogăția și varietatea elementelor de arhitectura precum și folclorul, oferă multiple posibilități de turism de agrement. În plus, trendul modernismului în domeniul turismului de aventură și-a făcut loc prin practicarea la Vatra Dornei a sporturilor extreme.

Dumnezeu ne-a hărăzit cu bogății naturale de o calitate și o frumusețe de invidiat. Este de datoria noastră, a generației prezente, ca prin modul de folosire resurselor zonei să asigurăm urmașilor noștri posibilități de utilizare a bogățiilor naturale existente.

Strategia de dezvoltare a municipiului Vatra Dornei se definește prin dictonul “*În Unire e Putere*”. Fără o colaborare strânsă societate civilă - administrație publică - agenți economici, nu putem vorbi despre o dezvoltare durabilă a localității. Numai împreună vom face din orașul nostru “**Mândria Bucovinei**”!

Dezvoltarea pe principii durabile este de interes major pentru comunitatea noastră, pentru ca împreună să gândim o strategie de viitor, astfel încât orașul nostru să devină o localitate cu o economie sustenabilă”

Constantin Huțanu, Primarul municipiului Vatra Dornei

BIBLIOGRAFIE

1. Cura Balneoclimatică- indicații și contraindicații. Ministerul Sănătății - Institutul de Medicină Fizică, Balneoclimatologie și Recuperare Medicală, Autori: Aniței Lidia, Baican Ileana, Chirvasie Lidia, Conu A., Degeratu Cornelia, Dumitrescu Stelian, Florian Mariana, Samson Sanda Gheorghievici, Gavrilesu Mihaela, Hoancă Vasile, Kiss Jaroslav, Luca I., Lucescu Viorel, Lungu Petre, Moldovan Yolanda Solange, Mustață Eugen, Persache Carmen, Roboș Gavril, Rădulescu Andrei, Sbenghe Tudor, Swoboda Didlolf, Swoboda Mariana, Sdic Laurian, Teleki Nicolae, Teodorescu Elena, Teveanu Eugen, Colectiv de redacție: Degeratu Cornelia, Ivănescu Traian, Moldovan Solange, Baican Ileana, Editura medicală. București (1986).
2. Indicații și contraindicații de trimitere la cură balneoclimatică - Ministerul Sănătății, institutul de Medicină Fizică, Balneoclimatologie și Recuperare Medicală, Autori: Agârbiceanu T., Andrieș Maria, Andrieș V., Baican Ileana, Bazilescu Irina, Berceanu St., Berlescu Elena, Chirvasie Lidia, Conu A, Degeratu Cornelia, Dinculescu Tr., Gheorghiu N.N, Hoancă V., Ivănescu Tr., Milcu Șt., Moldovan Solange, Persache Carmen, Pilat I., Roboș G., Sbenghe T., Stoicescu C., Sdic L., Teleki N., Voiculescu Camelia; Colectiv de Redacție: Dinculescu Tr., Teleki N., Berlescu Elena, Drăgan M., Ivănescu Tr., Sbenghe T., Editura medicală. București (1975).
3. APELE MINERALE ȘI NĂMOLURILE TERAPEUTICE DIN R.P./R.S. ROMÂNĂ - Ministerul Sănătății - Institutul de Balneologie și Fizioterapie - Editura medicală, București (Vo1 II -1965; Vol III - 1970; Vol. IV - 1973).
4. STUDII ȘI CERCETĂRI DE BALNEOLOGIE ȘI FIZIOTERAPIE - Ministerul Sănătății - Institutul de Balneologie și Fizioterapie - Editura medicală, București (Vo1 V -1963; Vol VII - 1965; Vol. X - 1969; Vol. XI - 1972).
5. Munteanu, C., Cintează Delia - Cercetarea științifică a factorilor naturali terapeutici, Editura Balneara, ISBN 978-606-92826-8-7, 2011
6. Chadzopulu A., Adraniotis J., Theodosopoulou - The therapeutic effects of mud - (2011) Progress in Health Sciences, Vol. 1(2), p.132-136
7. Teodoreanu, E., Grigore, L., Stoicescu, C., Munteanu, L., Teleki, N. (1984), *Cura balneoclimatică în România*, Editura Sport-Turism, București.
8. Gheorghievici Liana M. - The contribution of the Micro- and Macrophytes to the Genesis of Therapeutic Mud from Lake Techirghiol, Romania, Balwois 2010, Ohrid Republic of Macedonia, 25,29 May 2010
9. Gheorghievici Liana M., Pompei Iulia, Gheorghievici G., Tănase I.- The influence of abiotic factors on suppliers of organic matter in the peloidogenesis process from Lake Techirghiol, Romania, AACL Bioflux, Vol.5 issue 1, (2012), p. 69 - 78

10. Teleki N., Munteanu L., Bibicioiu S. (2004) - *România Balneară, Ghid pentru medicii de familie și pentru medicii specialiști*, București,
11. Delia Cintează, Horia Lăzărescu, Consuela Brăilescu, Iulia Bunescu, Anatoli Covaleov, Sebastian Diaconescu, Augustin Dima, Liviu Enache, Carmen Enescu, Dorina Farcaș, Gina Gâlbează, Victorița Marcu, Lucian Mirescu, Ana Munteanu, Liana Păiuș, Daniela Poenaru, Adrian Popa, Simona Popescu, Iuri Simionca- Ghidul Balnear, Ediția I, 2011, Institutul National de Recuperare, Medicina Fizica si Balneoclimatologie,
12. Ovidiu Mera, Tudor Ștefănie, Valentin Vișinescu - *Cetatea din muntele de sare*, ISBN 978-973-0-07419-2, Turda 2010
13. Marin Viorica, Surdu Olga, Profir Daniela, Demirgian Sibel - *Peloidotherapy in Osteoarthritis - Modulation of Oxidative Stress*, p.143-156, published in *Osteoarthritis - Diagnosis, Treatment and Surgery*, Edited by Qian Chen, ISBN 978-953-51-0168-0, Hard cover, 404 pages, Publisher: InTech, Published: March 02, 2012, DOI: 10.5772/2400
14. Munteanu, C., Dumitrașcu Mioara - *Nămoluri terapeutice*, *Balneo-Research Journal*, Vol.2 (2011), nr.3, Editura Balneară, ISSN 2069-7600
15. Munteanu, C., Lăzărescu, H., Munteanu Diana - *Bioclimatul solicitant de câmpie - Stațiunea balneoclimaterică Amara*, *Balneo-Research Journal*, Vol.2 (2011), nr.2, Editura Balneară, ISSN 2069-7600
16. Dumitrașcu Mioara - *Artemia salina*, *Balneo-Research Journal*, Vol.2 (2011), nr.4, Editura Balneară, ISSN 2069-7600,
17. Pretorian, Suzana - *Calitatea destinației - Stațiunea Sovata*, Romania, *Balneo-Research Journal*, Vol.3 (2012), nr.2, Editura Balneară, ISSN 2069-7600
18. Munteanu, C., Cintează Delia, Pretorian Suzana, Lăzărescu H., Hoteteu, M., Munteanu Diana - *Strategie de cercetare a calității terapeutice a nămolului și apei sărate din Lacul Ursu - Sovata*, *Balneo-Research Journal*, Vol.3 (2012), nr.2, Editura Balneară, ISSN 2069-7600
19. <http://www.earthtimes.org/pollution/biodiversity-water-quality-pollution/685/> (IMAGINE COPERTA IV)
20. Joanne Slavin. Beverages and body weight: challenges in the evidence-based review process of the Carbohydrate Subcommittee from the 2010 Dietary Guidelines Advisory Committee. *Nutrition Reviews*, 2012, 70 (suppl. s2): S111-S120
21. Barry M. Popkin, et al. Water, Hydration and Health. *Nutr Rev.* 2010 August ; 68(8): 439-458
22. Dorin Bălțeanu - „Herculane - arc peste timp. 1896 -2006. Turism și istorie la Băile Herculane” autor Dorin Bălțeanu, 2007, Editura Info Craiova.

Surse de informații au fost paginile web ale autoritatilor locale și ale instituțiilor sau unitatilor de tratament sau cazare din stațiunile analizate.

